

١٣٩
١٣٩

١٩٩٣٩

شربة اول شرب ثاني

٢٩

١٣

آذينايت

٥٧

شربة ثاني

٣١

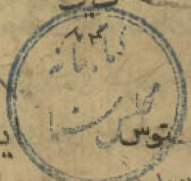
شربة اول شربة ثاني

قون

قون

١٣

٧٥

يول

١١

تحت اول
قد قس من عند الكتابة
تسول
الابعد النج
على المذرة
ولد الاغ
من المعز
نقبل
امير

قد قس من عند الكتابة

٧٣٢

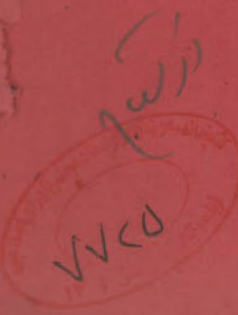
٩-٦

كتاب المجلد
نظم ترك

لقد قس من عند الكتابة

٧٤

١٣٩٤١٩

٧٧٤٥

تکبیر
نظم
ترک

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

تکبیر
نظم
ترک

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

۷۳۴

هذه کتاب الله

بسم الله الرحمن الرحيم

ای حد وند اکرم لم نزل	خالق الاشياء ابدس هم ازل
اولاخر باطن و ظاهرا سلام	مالک الملک و مهبی ذو انتقام
قادر قاهر قوی هم مبین	دایق حافظ هو القی الجبین
عالم عادل رؤف ذو الجلال	مقسط جامع غنی ولا یزال
دافع قابض معز و هم مبوب	باعت و ارث غفور رحیم شکور
پار شاه حق سلطان یارود	غنی غنی علم و ایمان یارود
صانع پروردگار سی نیل	نه رفیع و ار قبولک نه وزیر
ناظر کتوف کم بلا هر حال کنی	قابض و شکوف کم کزانه مال کنی
نما این اوکت و رت کتخذ	بیرو یار الله طیفش قسرحدا
جل عالم خلقک الله سن	بحرله برکش عامت شاه سن
چونکه برسانک قبولک خیر اومار	نه قبولک رد ادر نه پرده دار
بر رخا بکدر غنی کدر دخی	مال جوف ملک کفر کندی سخی
عروش تو شب آب باد ارض و فلک	جن و جیول و نبات انس و ملک
طایع هوا بیرو کور کشش و قر	جانلوجا نسر طرب یاسن بر و بر
جله کور کور اقرار ایدر	مقصودش سنسوی تکرار ایدر

المؤمن بالله العظیم
والکرم
والجود
والعز
والکرم
والجود
والعز

برقوکت

برقوکت تاج اورن کیر حید	بیرو شکاکه بولز بر حصیر
بیرو کور جود بکزد و رتند	بیرو سی بولز بلا بر اوتند
بیرو التوت تحت ادیب ملک	بیرو الخمانه سرشد باقر
بیرو یک جوهر ایزلو طاریلار	هیتندک طار اولو کیک یا یلار
بیرو یک باي قابضش آغی	شوبلکی بوقد الزده طایغی
بیرو برطلو الزده بال آفر	بری آغی آبی در دشت بنا
زیبی قدرت زیبی قوت زیبی	جله عالم حکمک التند زبوا
دینا فایند حقیقت رختیز	ساکجه طایق به طمان ای عزیز
یدی اقلیم شاهي مدخل ایلن	یوچ بوت کبکی کشی جل ایلن
کم ندر بو خاص و عام جو خایای	کیچ کندن یاز کوز و قیش یای
نازند مشک دیکن کول اندک	قوی سلطان شاه هم قول اندک
دینید کل کبر و کند و کی نه	هر بنا تک بند و کی و نید و کی
عزت و جاه و ملائق ندر	حتاق یحیی سلیمان ندر
عالم جاهل شرایع موی موی	کم ندر اوچاق به نیچی ندر
کازی موی قلبه اند و کی عد	زاهدی فاسق بلور اند و کی
بونی ندر بلور عاقل ندر بی تمیز	جله دیر لکم بمعنا یا عزیز
زهی قدرت زهی کمت زهی کار	زهی سلطان قدیم پروردگار

نهی

اول اولدري زمان بي ابتدا
 قور اولدري بوردري باشيش
 دود قرايلر حصا صند بتوت
 بر اولو نيلي زبون ايلر شكت
 بر قنچر نه ضعيفتر وارم قول
 طاش آقيدرم صوملا طاش اولور
 جمل سنك حمتكدر يا الله
 جمل جوانات حوتكدر بر علف
 ناس هموشن اهل چاندور
 كوكه اوچر قوش بير القند هولم
 يارلغار سنك بوجمل عالمي
 رحمتك برونه كفايه هم
 اي بوجنيتك بوز سر طيان
 تا اينلاس كم نذر بوقيل وقال
 كسيه طاشنر ايسلا اول اشي
 يا خيسر نوب كم انكدر ايله جنك
 كافه مؤمينه وافي نعمتي

قور طراقدن قور قنچر ابتدا
 كود بوجيملو عظيم آق درك
 ذنودنه كم بنظر ايت ويجه
 كوكه بولتاردن او ديفر ندر
 بر آوز اغزي نهري ايلور
 بوقرله كو كافتار فضل ايت
 نه حاجت معاونه چري
 خالق القباد جهانك حاندر
 وار ايدري بوقدر بوق ايدري
 كيمه كم بر ذره احسان ايله
 كيمه بر ذره خشم ايله هم
 اوليا و اشياخير ان اولوپ
 حكمتي دكتر ايتشم بيرسي
 كنت كتر ايتشم اولون ديو
 بر كوشم يارندي شفا بخشيو
 هيتدك مو اولدي كوشم ندي
 بيرسي يارندي كو بكنده آنك
 بر بادو طاشي قور يا قوت ايله
 طوطي دوش اغمش بگدر
 كم صيند ندي چيقر دري ثين
 بوزه فرعون صوبه بوز درك
 دينه ديريكي انكدر ايلور
 بوقرله كوكه بر اغوز غل ايت
 بيرلو كوكه رلودر لشكوي
 ايكي عالم شاهنك سلطاندر
 كيمي كيمي آق كيمي مختوم
 بيرده كوكه آني سلطان ايله
 زهر اولد اچي طش كر لار ندر
 بوجملانك جمل سر كردان اولور
 علم بجهنم كوشم بيرسي
 جمل عالم كندوني بلون ديو
 بر نظر قلدي آقا اي بخت اولور
 جوشه كلدي موج ارجوب اولور
 كوكي يارندي بوغنده اولور

کوهی قلدری سیوان ایلی
 هر که ویدی خلایق باشه
 طریقی اودی صوی قودی یله
 قدرت الیه یغدی اولغیر
 بر نفس اودی آینه جان قودی
 آدم اولدی درج آقا طیار
 کریم معیندن مدگل سویلیم
 سون اوزار سکی اولو الله کتاب
 انبیالردن اثرسم هم روا
 جاهل عالم قوی خوش نفس
 صدغزلان رابع عشرین غزل
 اوج اول اوج مرسلی قلدی کرین
 کم سوال ایلر کیم اولدی خطاب
 بیدینه یدی کیم حاکم قودی
 دردی صاحب شریعت قلدی هم
 سن بکورت فو نه حاجت بزمک
 الا و جیدد دغا ای ماه تاب
 دوشدی بیو لاری میدله ایلی
 بر لره قلدی لمایع آشنه
 کورنه حکمت کور تور دی یله
 یا ندی بالچی شوق بلوق کون
 دردت غنا هم کانه سلطان قودی
 اثنی و سبعین ملل اندر تو پر
 بقش ایکی ملتی شرح ایلیم
 مقصود دزدن بری قورین
 باوی فی الجمله آمدند درحقا
 اول اکیسندنه وجوده کلری بس
 ارق الکسک حق بلور قیدر طار
 نیچ کز صودک منفردن سوز
 کیم صحن اوق کیم اندکی کتاب
 جمله مذکور در عریبه آدی
 علم احکام طریقت قلدی هم
 هر برینک نغمه سن شرح انیک
 برینچینوک دروس از آفتاب

کم

کم بوصفتلور ندر اکلایه
 چون یزیدلای اشد که آدی
 کیم دوش کور در کیمه الهام اولو
 هر نیم جیغدی بلور حق قو
 دمل علی خور بلور دی دانیال
 اولدی هم دیرلای کور دی اجمعا
 نوح بیلور کیم یا پمدر کی
 هم خلیل اودی بستان ایلا
 آدی خیریه جهانده چون قلور
 فانی اول اکلای ملاحتلو صبح
 هم بوصفیه جوق اولدی قیلا
 آدی یعقوب دی بری کنعانک
 یوسفک شهر دکلای اشلری
 کورک ایچنده ماه تابان آدی
 پا رشا هیدی سکندر هم نیم
 چون جمال بولور اولور کرشمه
 یونس یونیدی بلور هم کانه
 تکرینک حکمتلورین دکلایه
 اوچقا کور دی بحر سوزی ویا
 کیم علم الیقین انعام اولور
 جمله انسانه آتادرای جو
 ادرب و ردی کیم بی قیلا
 شمدی اندر دوزور بلور جفا
 کیم صوقور قور دی بویج آدی
 کیم یاپور دی کیم بستان ایلا
 اول اکی بیک انبیا الله کلور
 فانی اسماعیل حقیقتد زنج
 بعضوا سحاق در بلور بیل
 اولن اکی پیغیر اوغلید رانک
 قورن یدی ددی آبی قن دشو
 حسن باشده باشا سلطان آدی
 دنیا یی طوندی تمامت ای ای
 نیچ کز اولدر در هم جرجی
 طرخ قور کون صاگر بقیلا
 شاهان

مطلوبه و معجزات انبیا

قانی هارون یا حضری باحیا	بسی شعب آری حطیب انبیا
اول زنا نیک بخند اول ماهی	قانی موسی کرم طیم الله ایدی
صاحب التوریه معجز رو کرد	هم یدی بیضا کور زنی تبار
اردها اولور الله کاه عسا	کاه عسا اولور الله اودها
ایوب کورتاشانه شدیدی دیر	اول آکی بیک قوت تینه ایدی
داودی یار ایدی موم اولدی دیر	برده سلطان ایدی هم ویدی
هم حیان ایشته ای بوالوفا	دنیا بی دوتدی علم قانده
در خلوقات دلی سولیدی	انسن وجانی بیلی فرمان ایلدی
چون ذکر بای انجنا بیدر	جاسور در بودی قان اچدر
یحیی آدلو کلدی اندر بر صبه	همچ کناه ایلان کدر اول نیر
نه کناهه قصدا دپ ایدی کوی	قوج کی بوغز لری رسول ایدی
کور عزیزی که کدردی یلر	الیدی یوز بیل یدی دیولدی
عسیم یار تدی صاحب معجزات	اولور دیر لیدی دخیق نیتان
انجلا حکمه ایلندی ایلرو	آخرا اولادی کوا چقدی کرو
کیرو اینهم حقیقت بلویل	مصطفی شرعی یتیم بوخ بیل
دینه بر کبری به بر کار ایدی	متصل قوز کور خیسول بای
آخرت باقی حله در جاوان	آری قانی نه کخصی این آت

شونلره

شونلره قلمادی دنیا یار	ساکتی قالان قلدک بی قوار
کور نلر اشلر جهانه بار شاه	زهی حاکم زهی سلطان زهی شاه
که مرکز نیلرک ننگ دین	ایوا بیلرک یوز اقدن دین
چون بولر کلدی و کیدی به کیا	دختر امدی کلدی ختم الانبیا
یوز بکری اکی بیت اندر یقین	سهوا و ناسوه کتابند صغیر
در نعت خاتم النبیین محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم	
اهل رسول الله محمد مصطفی	یوز آق کندنور کوکلی صفا
سجری واللیل والشمس یوزی	سینیه والطور والنجم کوزی
نسل اسماعیل خلیلک ملتی	آخرت شامی جهانک صفتی
اول محمد که حق لولاک دیر	اولان ایدی ییو کوک افلاک
بییدی قات ییو النی اوتی یغی	بییدی قات کوکله یغی یغی
جمله نور یدر آنک شعله اولان	کودر که اول نور له دهر کورن
جمله جانلورنک جهانه جانی	دنیه جانی آخرت سلطان اول
حق یوردی رحمة العالمین	ایکی عالمده شفع المذنبین
کوکا ییو دوتیمدی هر کوزی	بولغا یطلدک نشان فخر کمور
یور یوردی هر نکم الله دشا	کودر کی بر کسبه جبه انداشا
واردی اولدی فی اول هم وار اول	دو کله دنیا یغی بر در اول

اولدر سب جهانك بخته	اولدر سلطان بنوت خسته
جمله بغير نجوم اولاده	انبيا صدي عجب الله در
زيتي اچاغت جالجي نيك	جمله آنك زرقه در نو رنگ
تكر نيك دوستي اميد ي عالمه	عالمك في شفيع آرمك
صاحب الايات صاحب معجزات	كمر قورطاسند بتر نيك
حق دعوت قدير بوش ديوع	چون دعا قلدي صي اكلدي دوع
طغدي كچه آنك دنياه هم	سجده يا واري نه كم واروي ضم
سويلا آغا غول هم بشم حمل	خزير توردي هم قوق الحمل
عالم وعادل چون استدي سوزن	بلدي كم حقد قبول اندي
چون اشارت قلدي كون اولدي	برغندن اولدي آي ايكي بيا
صمدي عسكري اول نور عين	بر آوج طير غيل يوم المنين
چتر ادي بر پره طاسند طاك	حق رسولس درون اولدي كاك
چون علم اكلدي چلبند حسه	سن استند كخرف مفارده حسه
اردها اغلوند كروكي	عنكبوت نيزجك كل آخ كروكي
تيز بو ادي بو تيز او ليك	يعنه كه كرودي اولدي كيكي
بعي كرخف اندي بولدي اننا	بركي كوسته دي حاضر ديدي با
چون قوت اكلدي حرايه ون	بن بعي قلمايه بنو بوي كيدون

دي كرامت ديكه هوزدي غمخت	دي غنايت ذي عطادي بيت
جبرائيل هر خطه آيت كاتر	تكر كندوسي صلوات كاتر
بعي قوت بغيره روح اللين	دو كطينه اندي اوج كز نين
مصطفايه ياكوز ايم مقام	اندي بيكرم بيدي بيكرم تمام
معجزات هر نيك آشكار	ايكي ايدي يا اوج ايدي يا اوج
درت بيك ايدي ياكوز نيك	اول كناهولر اميدي احمدك
هر يك سويلر اوتم سوزا ور	عج اولو ركابت ناوقنه يازر
معنه نك اصلي بود هم اي امين	معجزات ايدي جهان اولياك
علم آگاهله سخاوت فاجد	معجزاتك بري هم معلوم
مالك بو صعبه در خج	كي صحابه در مخرج معتبر
بركيه كلدي اثار روح اللين	بردي كو كند بيقدي بوي
قنول التوزن كن بر طاق اولو	علم ايمان ايدي ايجي طلو
يولر لانه رسولك قلبن	يعنه صافي قلدي الذي قلبن
كيو و برنده قودي اول روح	بايعه اولدي كرو اول شج باك
ديد جبرائيل كنه دم او شير	بار رسول الله طر كل قل برقي
حضرتا و اغل سني محبت طور	نيچه لوه بو كچه رحمت قياور
بيدي قات كو ك اهل ارفع	طبطلو دندې جهاني نا فلك

در نزول جبريل امين هم
انبيا هم و بر نيك
ما هم ۲

کمر بونف کوره تی بول صفا
 بودم ابراهیم یونگده آوی
 یودی اچا غی ضوان مویو
 دعل استور در برق الحار
 کوزا و جی بتریا ابره هین
 بندی اول تازی جیب الوفا
 قدس کونل ی عظیم اول
 زهی سوکوزی حجت زهی خا
 زهی پیغیر زهی آدم زهی قول
 مسجد تصایب جو تکم وار دلار
 آج ردی جوب جوب ایل فتح اولد
 کور دلا آدم آتاد و نیش قیام
 جوب سلام ردا ویدوب بولدا
 جوب آلبی کولک بول کور دلا
 جوب او جوبی قاتر کور دلا
 ادریس در جوب اول بول کول
 معش التخی قات کولک کور

زید نورث دلولور قعدن
 نورث غرقه ایل جمله عالی
 حور لوط نندله یالباری طو
 جیندر یاغور مملکت در کور
 انده بامردی ایاعن ای امین
 اول محل الله تحفه صلفا
 بیلک یانی کدر جیل پاک
 کمر بومر قنغار و سینی روتا
 قنغی پیغیر بومر وار دیر بول
 دیند کولکینه شوقم او بول
 بده لور کور لاری رفع اولدی
 بسلام ویردی آتک بلر لانام
 مرصاد بدیه ای اغلوم مصلفا
 عیسی جیبی انده کور دلا
 بوسقی کور دلا انده ایچو
 کور دهارونی شیخ ده رول
 پس بدیجی کولک ابراهیم

هر بون

هر بون بونلورک ویردی سلام
 جمل روح الانبیا هم صفا
 قتل لادی جمل عراجن آنک
 انده ابردی سدی تلماد با
 انده درت ابرق کوبن شوق
 کلدی انده دیردی صاحب خال
 الی سدی خرمه بالقر دی
 پس حنا ابردی رول حنبر
 باقی کور بلور نیلار
 پس کروانلور ابرق عجلین
 بن بولان اقوا یلامر
 نه بولندی مصایحه همان
 فرض اولندی آتی وقت نماز
 دیدی موسی مر اسیک وار دی
 سندل اوک کورم جماعت بند
 کور وار دی حضرت کلدی ندا
 کلدی کورم جو تکم بلدی کلام

مباحث اشو دیرلر شاکام
 کولک بونر دولدی تابعدا
 کورنه عزتو شفیعک وار
 انده دردی جوب اشل اول فتح
 بیت معوی جوب ابردی اول
 بر خف سوچی بری سدی بول
 سو حقیقتد بونر شولدی
 قاب قوسین اولدی اوادی تر
 هر بونر نیچ سبی سونلار
 کورنه سولشک با عاشق معشوق
 جوب معین بلادم سولار
 هم مشارق قول بونر کمان
 موسی کلدی عیان ایلاد راز
 لیکن انت قیدونی واری کور
 قیلر لوجتد راتی ای اخو
 اوننی باغشلدی یلر احمد
 دیدی موسی تیز کور وازی امام

منه و اولاد او را که در این عالم است

شود قدر و آردی رسول خدا	کنده بش و قه ایله فریخته
که بوسه ج شرح ایلامدی	سویله نذر نه سویله اند
بچنان برینجه عجب بی کمان	بورنه اوجی دکنده کردی هان
التم اوج بیل دینه عری اری	حق نصایح و بری اشتدای
چون نبوت کوردی اولدی خاقان	دعوت ایلامدی بکر اوج بیل علم
آخر الله قانده و آردی کبر و	دعوت فطنه کلدی برو
دنیا دن بیلدک برینجه حالنی	دختر امدی آخرت اوالیه
چون قیامت قی پاول برکوی تک	الی بیک بیلد قنات رونده شک
نه قدر جانلو بارتد سب خلد	جلد دیلده کرکای کتخدا
اول قوبه اول برنده بلو بیل	حق آیتا و صدقنا در کل
جلد مخلوقات کلا چون بریده	بیک آیت بر آیت او سنده
کوشن استیسیه خلایق اوردیم	قوب قیغوسی کتر اوردیم
مالک کشتی دعوت ههین	تکری قوقوسه و شالند قته
اسرک اوله کنده به کلیمه ار	بلیمه عورت مدد کنده ار
جلد بیغیر خو نفسی دی	امتنیک بی نیم قیدی بی
جلد سرگردان اوله بیچاره	دیروپ آدم قنینه وارو
اغلو بی دینه بونلره آه	سنه اوز قدرت الیه باده

کنده

دردی

کندویه نگاهم سویله	جلد فرشته نگاهم سویله
اغز سن حقه یلوار ایله جوش	نه کرکه ایلمون طیش او
چون وراما کک طبعی آجفا	تک خاصه صری کدالی اوجفا
اول کرا اول آنک اردنجه قو	دو کلی کیره بنیلرای عی
امتی کیره کور و بکویان	جلد امتدن ایلامدی کمان
دیگر نوردن منابر درهشت	چیت اوله شک کلاب غنیر شست
منبر او سندن معانی سویله	درت کتابک شکل حل ایله
جبرائیل اوله مؤذن معوی هم	داود اولازی سعادت دهم
اینا لوسویله سید سوزن	اولیا لریا قوله کند زین
ای چلام فضل قبل دار ایله	اول جاعتندن بزی یار ایله
احلیانلر اول دی بوسلای	دکلمنلر هم بلا اولسون ای
یوندا و تون طغوز در بیه نام	مصطفی مدحینک ای و هم
ایشت امدی کیده ای اصول	کیمی قشدرینده اول رسول
چون ای بکر حقیقت یار در	ثانی اشقی از غایب الغار
جلد مخلوقات مین متقی	هم منابر لره صدیق تقی
قطب عالم شهر غور اول اول	صاحب الحوض ایله شهر اول

کرام

عالم زاهد محقق صدق اری	عاقل کامل ولی دین سروری
معدن اخلاص و فاضل دین	هفت تن آل دین آثار و رفای
اندکم بیکر اوله جانب دکل	اندکم ابرو عه امامت در رسول
هم کرو بوسوز به خفته ددی	اجوت اهلند کهلک سیک
چونکه سندن طوره اوله صطفی	آنک یمل خلافت سر به دوری
اول اوله ایمان کتوی احمد	آنک یمل خلافت دین
التمش اوج یا شنه کنده اولدی	کور کیمه دکر دی خلافت ایخی
حکم مطلق تمام روی زمین	بدر غر تویدی امیر المؤمنین
دین جراحی زاهد علم آسم	متقی مهر البی حلم آسم
عالمک قطب جهانک رونق	آدی منبر لوده فاروق النقی
عبد المودادی دینیه دحلله	کنده اوغلن حرا و پ اولدی
کر بنیسنل صکره بیغیر دخی	اولسیدی اولدی عرای ایخی
همه عر دیک ایه ای بولونفا	طغیان دیک کنش اول مصطفی
آنکله بولدی عزت دین	اول آلی بر دی عودن کین
حق شیطان انسان جل عقول	کوجک قهر قهر عودن دین
حکم ادم اوجی آجا ددی	همه ملایم اول اول کچ ددی

اون

اول یمل اوردی سلطنت عالم	التمش اوج یا شنه کنده اولدی
په اوجی یار حق عثمان	نور مطلق جامع القرآن در
اهل تقیر و معانی دین اری	یوسف ثانی ار نکر کوی
بودی صوفیه ملائک او قنر	سوز شکر قول حکم یوز نور
کوبکو هم صاحب الحورین اری	په لقب دلاره ذوالنورین اری
تکرینک دوستی رسولک دوق	جنتک خدی و حد رامتق
مناهی خرج اتدی رحمان بولنه	عز فی حرف اتدی قرآن بولنه
عالم عامل مطیع صاحب جمال	یوق اور یوزنده نور و الجلال
جیش عینه اشفتک نیلاری	یا کتر اوج بزر دوی صراف ایلدی
چون خلافت دکر دی بلدی قلم	اون آکی یمل سوزی اولدی غلام
مصن او مستله شهید ایلدی	پادشاه چون سودکی ایلدی
در فضیلت امیر المؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله عنه	
همه علینک سولکود درم غی بار	حواجه کونین صاحب ذوالنقار
عاقل کامل محقق قطب دین	ساقی کونین سعادت لول امین
اول خلافت معدنی صاحب جمال	اول سخاوت منبع نایح الرما
غازی و رعنا شهید سروری	بحر فوی آله اصحاب جمعی

عالمک شاهی جهانک سیدی	بن علید و علی بند و دی
همه کرد و بود و پیش طایفی	شهر جهان علید و قاپوسی
آری که کوه سخی کاه الرضی	همه بن برده علی المرتضی
شیر یزد اندر تمام مایعول	مصطفی نیک یاری هم روح
ابو عقیل در سواد کرم رفیع	کبر و کین بلور کرم مرد شفیق
التماسی در جلیق هرگز کزاف	التماسی در سوری حلاوت کزاف
اول حیل و حسن ای می تر	جله سید بر بولور کزاف
بوزلک یوزی سینه ای	و کلین لوی بقشلا هم بنی
فریت کی بیتک اچند یاز	خفته درت یار آکرت بیق

در بیان سبب این تالیف و شرح حال مؤلف

چون بنیاد اندم جلای بولم	کوئل و یازدم تمام از بولم
مصطفی مدحی ای مرد تمام	عظمه اورد کچم سولادم تمام
همه خلایق معنی در بنیاد	اول عثمان علی یار غار چون
آنی که بلور دی تکی سولادم	جان کوئل در کور نظم ایلدم
سویلیان وصف خالک بر بولم	دیکر عشق ایا صاحب
اول قصاب او غلی علی یک پاک	ساده کوئل و سخاوت و نوا مای
کامل جود عاقل یی بجی	صحت اهلی و اشید و بجی

تکون

تکونک حایه از نر سوری	کوئل و بولور بیکر جوی
الله صلیبی چون مر ایتم	خوش و نازاری بنی اول
نه کبدم نه نه بلور قویله	نه دیم نه سولیم جی بولدم
او تو زانی بیل سوز کجی	قصه بیکر کولم بر کز یق
بند جی خدمتده تقصیر اتمام	کی کندن هیچ قنند کتدم
خفتن یازده نیم کجی بیکر	بیکر کجی خلایق شان مات
چونکه بود نیادگی دار البقا	باطل ترک ایلدی کندی حقا
جانی از زانی قسود بادشاه	صوکتی پانده دوست و سال
اندک ابرو و دوشلها دایلم	دایلم غول و لغت بولدم
کوئل اطل بولدم کم شاد اولم	راحت اید غصه دل از اولم
عاقبت عقلیه طیش ایلدم	کوئل جانده دونوی سولدم
بلور دیم نه تد بیر ایدلم	مصلحت نه در نه بولکیده لم
بر آنک کبیر جهان کور روی	وقت اهل کور طوط صافی قلو
عادل غازی سخی هم زنده	تاری روزی قیلر غایب قوج
بولور ایدر کیم کندن یوزی	بزی مقصود نه هم ایزی کور
دینه در بواولام بیک بولور	خدمتده نینه مغولی اور
بن دیم هر اوچین اولسا کرک	ناکد یاز ششدر جلب کس

مکرم

چونکه قمت بویله در حکم الهم
 بونلاید در زلف قمت بویله
 شخص جعد امان کوک در نا ابل
 بدیدیم نه نایده عمل و نشیج
 تکه تقدیر کوک و تکه کوک
 بونلاید تکرار زرق و برق
 بر سبب اسده بونلاید اول پناه
 بدیدیم کوک و تکه قناعت و کوک
 بی بقادر چونکه بونلاید ای یار
 استقامت و دیوبی بونلاید بیق
 هیچ اشترار و سونم ای روح
 چون پاکتر قلم اوج اولی پیکر
 بس بولاره اویدم اویش عجب
 چون شخص الیوب و تنش الیوب
 تکراریدیم بخت ای عجب تنم کوک
 عاقبت عظم بونی قلدی نصب
 لطفا حسن خلعه بای اولهم

اهلی قرآن اوله و علم و هنر
 عاتل طبل کوک و طبل اول
 اصل اوله کایم و کایم
 هر هوش و شک بله قدی عام
 بو صفای بر عزت و وقوف
 چونکه عتق سوز استند بوی
 دیدیلر بر در نصیحت و توتم
 عقله کوک بویک کندی یار
 قاضی و خواجه سیاهی شروند
 کتخدا اعیان بک شاه وزیر
 نیمه ضو باشد بوی کوک و شروند
 دینیی باشند بایک کوش
 بوی زنی کوک و اشتیاق سوز
 بوی نلوی کوک و کوک و کوک
 ابدل ای شوخ و اریس یلور
 بر کشتی بوی لوف سوز و سوز
 در دیکر دوختن قونق و قونق

ارکلی بچند کماهی شیور
 جوت و شلوک آلی آلی اوله
 بیلر و شمسک اورتی یار
 دولتند خوشی که هر خاص عام
 بولای بوزم او و و بویک
 شونش و شادان اقد بوی
 بولای ول شخصه زیانی اوتم
 بوزمانه عالمده در بایق اقد بوی
 حبله کوک و شلر غریب یلور
 نایب تجارت و عمال و دین
 بیوه و خیر الیه استیوه
 بر عن نری ابل شلر اختیار
 بکلر بچند آلی قلمش کوک
 سونش کلر بکیر بویک
 دولت و آت بوی کوک و کوک
 حبله مقصود لار از انده ابد
 کوک بایق کوک و قونق و قونق

دولتی یوج سعاد نلوغزین	منیع احسان سحر اهل غفر
ایچی طاش عشق و جوش ایلم	همه هنر مندیله باشی ووشن ایلم
یونع اوقیت معای سولیک	ایشتی دایم لطف و انعام ایلمک
ابن ارکان قراعدی نظیر	همه اولو اهل باغی حیدرین
بیمک احرک تنعم عطا	بخشش کامل علای بی صفا
خلقه بکشدن بولن بر نکات	یوزنی کورن یوسف دیر یامک
اهل خانه سوزی تلویق ایلم	حظنی با قریب کورپ کجای ایلم
همه آدی مشهور سکنه زمانه	مجلس مرغوب مکمل شاهوار
آتشی حاجی و قطب جهان	ناصر الدین اوغلی در پس بی کان
خواج ناصر که جهانده ماه ایدی	هر آنک آتشی حشرو شاهک
عرفت رحمت نوره دولتی بول	کمر بولماک سبب اولدی بول
مسند ائسول وجودی فزونی	کوسول فیضو ایزسولای تعجب
چو بولود معلوم اولدی فزونی	واجب اولدی که قلم غم سفر
بنیادی کونیم نیر در میل و قال	خدمتده زکات شادی ملال
امدی بر کفر کوکدر خدمت	چون الی بوشن له وارن مضر
کره کسان تحیل سزوار و ار	ایتمه سن کونین حاد غیا کچر
بسی و باز زده بی نستایلر	هر شاعه چون بها استایلر

هوا و لورون

هوا و لورون مثل ایل سیل عیان	و برینجه و برینیا در ایلکان
اروغان رسنه دگر نیلیم	بر معنی معنی جمع ایلیم
در سبک علی کلام دانیال	قول افلاطون لقان در مقال
بسی سوزی حقد بر نینک خلیف	قول بختکدر سزنده یوق کزان
تکلیفی و جی آندی به کزای حیدر	کند و سی کوردی به فی نوم قلیل
یا خلیف الهامیله اولری بومقال	سن بلورینغزین بیدر دانیال
همه حکیم قریب مدگل معتبر	د برو حکمتد ورر بونل و خبر
یر لوی علمیلر دیندر اریوبه	طالع صوای تمامت طاریوب
کوکورت ضبط ایل یوب علی تعجب	بلدی حکم علایم مومعوب
چون جلیله علم فغان بولور	نیم سام هر زده دجان بولور
اول ابوسینا معنی خشتی	همه ملک ظاهر مدلم اوقتی
آرزو لایب سودکی شاه امیر	ذره سی سوبلادی حکما کبر
فیلسوفک غیایب سوبلادی	اهل تقویم افتخار ایلا دی
عامل عاقل هر یمن اولدی غم	بلکل مقصود بی بولدی غم
حکمت اهلند کلام تقدیم	ایضا قول حکیم تجر بسی
بوقتی نظره جمع ایلیم	جعفر صادق دلندک سولیم
ای نیم اولوسریه سطور	کمر بون اچو بولر مشهور

۸

جمع ابدوب انواع منافع پشمار
 آبی دولتیه اولو که دولتیه اولو
 زلزله اولو به خود بیکی مط
 یاغسه سونجان قس باغده هم
 کولده کورینور سید شل جانور
 سچلو الوزهم یکی آبک هلی
 یونان آواز ایستد ولسه آشکار
 یغسه طهولت یا هوند دوشه
 در هر شهر بوی بوی دیت نشا
 ناسبید علما طالعچی
 دایانله دیون رسه قل یاد
 به بو تالعه یزوب درج ایلیم
 کم بخا شاعر مختار ایلدر
 بوعلمه مندی کور سیه بر کر
 قزلق او جزلت و باجر که هم
 اشیر صوفی صانع صیرقال
 ایل و اقلیم و ولایت مملکت

هم تنه اولو اکابر کور ایشی
 نیجه که دلدردی اولو رتبه نام
 چول کچی نظر قلیم کچیم دوشکار
 آجه او قیابلاکم نه در اول
 آدی اولدر که دانش یاد اول
 علم اربوبی امر ناز منبره
 بو کتاب چو اوله الداء آنک
 دیدم احکام جهانک شتر
 ذکر اول چول بو قدره یاکلا
 صاحب تالیف یا ییجی صلی الدین
 یزد کیه بر کتاب بر معنی
 چو اکابر سوزنی جمع ایلدک
 آدی شمسیه اولو السی عیان
 کم آنک آدی سکندر ثانیله
 آلی اوپ قل دعا اولو شاریان
 قلیا سندن به انداز نشان
 طید دایله کور و سونک مختصر
 ظلم و عدل هر رعیت تسوین
 اول شهنشاه آتیه قلیم تمام
 بر کتاب قلیم مکریم روزگار
 بنون اولو نیجه کور و دیول
 جهل کیمک جهانده عار اول
 جاهالت قدیرا وضع کل دل
 بیلر جله خیر شری دینک
 جله ایلر صور علم ایلر
 خیرله آدی جهانده آکل
 آنمادی محقر در کیم
 اول اولو آدینه دوزک کیم
 یار شاهلر حصه شمع ایلدک
 اول ارزن شاهنه الت اوغلا
 منبع الخبوات سخاوت
 شک دکل مقبول اولو اسن
 آلا بوسه نور قلیس جاوردان
 چول مکمل در مطول معتبر

مط لطفه

هر آي المتد كرو مدح الله	آي مدح اعدا بي فتح ابره
يوز يكر يبيدي سئل عام	اولي آخر وصف حال ابيك
باب اول در بيان احكام تشري اول واحكام	
علامه كه درين دوزها پيدا شود آن بيست و	
پنج فصول است	
اشيو آي سرباچه كه لاريه بيند	آديدر تشري اول ايتيه
بولي چون عيسى بلرنيه سبغ	آدي اختور در لوبه دروغ
بس اوتن بكون اول بله بنام	كوزن اوتن آي در در خاص
فصل اول درم اوتن اچكم	اكنه دتو ناديك خوي نوا
هم عزات يه عائل كشي فوق	بيسي ارنجه ييش بيچون
كي ايشت مغي ندر سرباچه	بيل باشه بود در حقيقت كوز
زيره دكشدي طوف صراو باغ	جله آكي ديول بستان باغ
جله عصفوان ايشدي بيحاله	طولايا ابار بيشه باغ بال
اشكي بر قلو دكلدي بي خلاص	بيكيه قلدي شروع هم عالم خاص
كم آكي اكي ايلو ندر	بيل باشه نوروز بيشه خا
روم آنيك كرمسان لوي هم	بيل باشه نوروز اولاد بر هم
اول فصوله باي كشي قش كچ	باي بيشه لحيه درو بيشه كچ

زيره بر ميل اوچاي درت نمل	باز باي كوز قش هم وصل اولو
باز آينده چون كلور اول بهار	جان سويته كوشلير نهادر
بيلك اچك عشت اوتور دوتان	بيل اوتن باز نه هم كلستان
جله او بيشه بناتاك او بيش	نكده نك اولوب چچكلو بيش
هر آغاچ دوكر بلاش كيدر	مشادق ايلو قوشن طيور
اول قاكو خچم لوبن لوب اولو	چورش طيورق بيل مور اولو
بس بو جهيل ايكور سروي	بيل باشه بود درم لوس سوي
هم عر بلر كم جوهر في زجاج	بيل باشه در درم بيل لجاج
زيره اول مقصود موجود كايانه	اول حبيب الله صاحب عجات
علميله طالبه هاني بخرنه	كلدن واردي مدينه شهرت
هجرت ادي اول رسول باي	بواي اچند محمد مصطفي
بس تواريخ اصل اولد ايلو	تاريخ ائله درنكم يازمه ديور
اول محرم آينه اي ضع رب	ائله اوتور بيل باشه درم رب
دوم حسابي بس اوليل باي	آدي استورن آي اصلو كشم
كم آغاسي باي ايلول آدن دي	كوزن اكي آي در ترك آدي
زيره چو بنا دا اولدي عالم	بار دلدي وحى كلدي آدمه
جله انبيا نك آدن صوفي اكر	حوش جواب ادي آدم اري

اول بشه دکی جیقه ساعت تمام
 کون بوسه دور ایله دور دور
 پس نهار اولور ایت قیطان در
 کرمور اولور ایستاه ماهوش
 بولونش در بخ کوه برابدر
 اول کی بری تلمت دولر
 هم کور اول کون بکم نیل کسل
 هم بکرم برنده اکیلر خیل
 یکم طغوزی کون ای معتبر
 هم آتقو بطیق اولو طغوزی
 ایستامدی بر عیاب سوزدی
 او تو زنجی کون بونک اب دور
 چونکه بلدی بی وفادر بوجها
 کما اول کون قاره طبر مغر
 قوتل هم قوه قوش اول کون کیدر
 بو ذرا قال و احکام ای محترم
 استوسوزن بیوت آتقو خوج

هم کرم دور اولور بیستام
 بر درج کند جیقه اولکد ایت
 اول قندیل کسلر مثل الزج
 شمدی عقیب برین کلدی کشف
 بلده بر برجه بر آئی دور کیدر
 آتاکلر هم کور اوله اوله کور
 اکیمچو قوم معر انده طور
 بویله وضع انش قواعد قوم نیل
 زیانا آتقو اولور الدور
 اول بطیق اوج الوز اولور ای
 تم توج غلدی هیچ کور دبی
 جمل قارنج بره ایله سف
 بس براننده کور و ایلر نهان
 دو کیم کیدر فوج بور بلوج
 قشقا آتاکد بونلر عزم ابدر
 ساحلی بیلا تفاوت ایدهم
 جانک او بر آج کوزن آرتا کیم

کوز لیور روز کار احوالی
 سندلی ایلا ارف ای نامدلی
 عری عقل ایدر کچ سویش
 حکم نه اوله نتاد ر قیل قال
 بو قدر نظم قلم محصل یخوق
 حکمی نظم ایدر یمر بشد بشا
 بال باغ جق اوله صی صاع اوله
 اشوبیل جوتی طبعی و هم
 دول اوکش طوغور بونلر بلو
 الا یای کونلری صرپ آئی اوله
 یغور اوکش یاه دیر ای عقل اول
 آت اوکما به بمشوا عجب
 قون آتقو اوکما به کرم صاع
 جوق اوله لیکن اوله جوق حلق
 جوق اوله کور اوله حکم ایلر دین
 قیش قی اوله یفا قاری صاحب
 حلق انواع اوکش در دیم

شوی که غاجز قلاد بر طبع	هر و با و از ز بلا س ای جیب
چون چهار شنبه صبا بیل اعوذ	یا ز من خوش شد ایوه بر با یون
معتدل در قیاس بر اغ انک کوک	چون اولو بوییل الم تنک کوک
چون یحیی در مظهر امشب بیل	یا با استیل از اولو بلالو بیل
خوش اوله بابی هو اوکا ییش	ما فتد مد بلو شویله ویش
چون بوا ییش صاند یحیی کینه	نیش قتی اولامه بر بیل نینه
الا اولو کای اوله دم بدر	بیچی چوق اوله شامیه هم
بال اوکش اوله رشند دانیال	چوق اوله بوییل الم اصعب اوله حال
جهه کول اوله صنفه کرای عزیز	جله کن اوکا غناب موین
یعنی اوزم ارب بغلی جویو	چوق اوله بوندر سویند قویو
الابر سکل کتور بر بوشا	یکچی اوغلا جملره اوله تران
قوجا اولو جوقند ای بوشا	دو لیل سس بها نده چوق بوشا
شنبه صائفه قای اوله قیش	قار بون طولو چوق اوله وارک
حیات انواع بوییل ایچند چوق	هم اوشق اوغلن تو بلر مدق
بیل نرف اوله و با ایوه هوب	بغلی ارب هم اوکا دیر جویو

فصل اول در حکم کرم آفتاب

کریو آیه کول دو توله این خریف	پادشاهک دشمنی اوله ضعیف
-------------------------------	-------------------------

عقد

حور اوله دشمن شها اوله ظفر	چون ضعیف اوله شمشیر سحر
مار تنق و اوله صایسه	یعنی یقور قورق اوله زمین
بیل بوییل خلق اوله	اوله ولایتده کمر کس دوله
بیبه خجالتی چاکر که دلیم	قزق اوله مملکتی بوی عظیم
هم خجالتی بوی قیاس	نقوت اوله دیر امین کتار
ظاهر اوله دیر خوابی عرق	چوق نسا دایه بوی نرین لزان
چوق وزیر اوله بوییل ای دلربا	قتل اوله بوی چوقند و با
الامه بلنده اوله بلای بیل	قیرور قلمن کچی دیر اشیق بیل
چوق قریب هم بوییل دوما آیا	چوق اوله بوی دیر قش قش
الاکم خسته اوله دیر بهار	ساوند جلد خلاقی ناکه وار

فصل ثانی در حکم کرم ماه

کرم حور اوله آبی بل ای اولو	دشمنک اوله سون جهانده قتل
حرب فتنه اوله قتل شر شو	الذاد در و با هم در طبع
چوق اوله بوی اوکش اوله جهان	چوق اوله او بوی جنت ای بوی
یکجیک چوق بوییل هم مد	چوق قریب هم بوی ای معتدل
بامل اقلنی باد باغ بقا	مغرب ایلنده یکی سلطان بقا
الاسم حور و با و دیر کتاب	قزق اوله دیر غلطی بی حجاب

بابل ایلمنه اوکش اوله مصل	آلکلی اوله عراب ای بختی
ارتر اومیت صوری دیر سکت	جوق قیلو اشو بیل هم آن دما
بعن حیوان قیلر دیو دانیال	همر دیار بکی ایلی هم شال
اولکه اوله سکت جوق اوله هم بوق	بسی نیم اوله بولما ب جوق
جوق اوله بیل صولت هم بوق	قزلق اوله دم ایلی جوق
یعنی بیل جوق قیلر دیو	قزلق اوله بیل اند اوله عراب
بار اشو بیل جهانه ای صفا	اومیا عتلی اوله هر کز وفا

فصل ثالث در حکم دایره آفتاب

کونه اغلشنه نوایا شمس	تاجره وارد رشتت بی شمار
ناتدر جهد اینه لیه هم آفتاب	بوندی بیل حرای اورو جوق
اشو بیل اچه ایا صاحب دمع	جوق اوله آلام و آسمان
بروزیر قتل ادا لری اولو	بیل امینز لک اوله ادرت غلو
هره سن ز جوق اوله دیر بای	همر بکریه جوق عرض
جوق اورشه دوقش کریز بی	نقنه کی جوق اوله دیر هم دیک
شرب اوکش اوله دیر تافق	انلر حقد حقیقتدر

فصل رابع در حکم دایره ماه

آی اغلشنه دیر کونایا شمس	ای سعادن کونش اصلی سعید
--------------------------	-------------------------

تخیلو اوله قی اولو بکی	شرفسته طوله دینانک بی
نوجشایم ولایت کی قتی	ایبل امینز لک اوکشدر نری
جوق اوله اوغری حرای هم بوق	جوق زیان اوله علم الناس بیل
کوج اری حرای اینه بیل ایلی	نوجشایم بیل بیل بوق
سلی خلعت اوغری و دوقند	همر صولر آذر بیل اینه
آلا اوغری اوله دیر بی قیاس	منفصلو در مصل ایلی خناس

فصل خامس در حکم آمدن ماه نو

جلقیوب کور شسته ای ایلی	زیزل جوق اوله بیل روز بی
نخت و ریخ بلای هم بلای بیل	کی قتی قزلق خطو در بیل
بر اوجی تلرورق کونسه آ	دیکله امدی مکنه ای جان قی
جوق مسا اوله بیل هم ایلی	بیش اوکله اوله دیر ای بیل
بیش انجیلاری یولنه بیه دیر	بیش اوله آغ جوق بیه دیر
اکه ابی اوله دیر هم او بیک	بیل سعادن تلرورق دیر هم

فصل ششم در حکم ستاره کیودار

تخیلو اوله دیر کونایا شمس	اشو بیل هر شیی کی چقد قران
یعنی موت آمده هم خلی الله	غریب ایلمنه قزلق خدی
جوق اوله نقنه بلای بیل	تخیلو اوله کونل کوزده

صوغله صولر قريلا رماهيان
بارشاهلره اوکشدن حرف
اشي بييل هم چوق اوله بگرهک

بر بر يله جنگ ايدنه اسباهلر
چوق اوله قان چوق دکلر دکلر
الا يملک اوله ويی دکلر

فصل سابع در حکم اقتدار و ستاد

دو کله الدوزا کو کله يار
اوله دنيده خلايق سرنگون
حرب اوکشد اوله بييل دکلر
بونه هر کي يازنک بوقدره
قنقي بيده دو کله سايه

قان اوکشد دو کله هم قنقه
چوق اوله خفق قله خلقي زبون
ايلا امين اولمايه دير نظم اليه
نظم نثره دي دکلر چوقه جي
انده شارلق اوله يقين دليم

فصل ثامن در حکم قوس قمر

اکلم سغال از مشرق بي فاش
اوله قير يله مشرقه اي شاه
اوکشد اوله کوش ارض العجم
ارض قطن طين ايجنه بر اوله
اي نبوت معدن کان کرم
مغرب اطرافنده کورنه نشان
راضه ايجنه کچه دير خاص عالم

اوله قنقه لرجق اوله هم صوم
بابل ايلنده اوله بر ياد شاه
اختلاف بين العرب چوق اوله
اله دنيادن کيد اي جنگ اوله
دنياال سويله کورن دکلر
بارشاهلره عدالت بي کرانه
طنلور دير ملک صلاحيت تمام

عدل

عدله اده انصافله دير ياد شاه
نظم درج اقدم بولنده نكم
کافر احوالي اليدر هم فرنگ

امين ايجنه کلچوره رسال و ماه
نه عجب سويلر ابو الفضل التميم
اوله اوله کجاوله حرب جنگ

قنقه چوق اوله اول اقله زده هم
قنوت اوکشد اوله دير هم شام الي
جعفر صادق دني دير دانيال
آخري ساکن ايو دراي هم
اربه بولاي چوق اوله ديو هم
خير اوکشد اوله بوييل اساره دي
بغور اوکشد ياغنه دي جنگ

خجنه و خرق چوق اوله دميدم
خيرت ايجنه کجاي دير سيلي
چين بولر سويلر کجاي دير قلد
جمله نعمتلر اوچند ريل غلام
زي صلاحيتلو منعم بيليش
اکن ايو در فوج انسانا دير
چم دني چوق دوشه هم چوق اوله

فصل تاسع در حکم سلاسل البرق

چونکه شمشک اوله مشرق دکلر
قيرله نالتي بوييل اي دنيا
هم عدالت هم حصوت بر زناه
چونکه شمشک اوله مغربه عجم
سوي شمشک اوله قبل اوله دير
اوغل آتاسينه قورل شاهنه

چوق اوله سونک کورين نيم
کينه دوشق چوق اوله قور غلام
طلخاق اوله غامت بوجهان
اکوي باطل الله دير هم قور
کچيلر قورن اولون دير فر
اوله فريان نيتکم التهمينه

چوق اوله ننه خلافتنه زوال	از اوله یغور دیو بیل دیو دینال
پادشاهی مغربک اوله هلاک	بابل الفد قران ای اصل پاک
فصل عاشق در حکم سرخی که در آسمان برید آید	
سوی شرق اوله کسرح آسمان	شرق فتنه چوق اوله دو کله مان
ایل قران اوله وفات آنکار	قرجشاه حاکم او دیکه دیار
سوی مغرب اوله کسرح آسمان	منقصت او در بیلون نری کان
اکی ایوز را و جوق اوله دیو	ایل امین اوله ولایت دوله دیو
نصف شهر اوله کی استون نشان	ارقه اوله خیواس اوله زیان
فصل جای عشر در حکم علایم و عجایب که در آسمان برید آید	
برجایب اوله کر کله بیا	بیل یون کاله بریزه جهان
چوق با و قور یا حله شبح	همه فدا که نقص اوله دیو خیر
پادشاه اوله رعیت اوله ملال	اکی وصایای به صعب اوله حال
نقد ای اوله شعیب اوله جوق	از اوله صولدی بیل اوله طیار
اوکش اوله ای خنجر	عادل اوله دیو مرسلطان همه
ارمنیار اقلیم دروم ایلی	ظلم ایچنه قالد شکله حالی
عدل از اوله بیل اندام	از جوغینه و دلی جوق عمر
فصل ثانی عشر در حکم مانده شمع که در هوا پیداشوید	

کوکو

کوکو دیکه کوکون مثل جا ندر	پادشاه اوله شکر پد معتبر
غمه و تشویش و اندیشه و غم	چوق اوله جنک حصوت و غم
چوق اوله یکتای حکم ای اصل پاک	همه بر اوله پادشاه اوله هلاک
ایل قران اوله بیل حلال و ام	کی قتی قرات اوله دیو روز و ام
تاج و جوغه بیلون جران و ام	اوت اکی بتمایه دیو هم خان و ام
ایو دکلر علامت باکو بیل	چوق جکه زمت رعیت باکو بیل
قرجشاه اقلیم سفر یو دیو کی تن	زیو ایمانده در حیا و وقت
فصل ثالث عشر در حکم بانگ کردن رعد	
اشق آید کولسه کر آسمان	دکله نه سویلر بونی آتله ایمان
ذره آید کولسه ای پر همن	قیلچ اوچند کله بر معتبر
بر اوله شاه اورده ده آکیت	چوق اوله هم فتنه سکر و حیل
آلا اکی اوکش بیل چوق اوله	روم اقالی اکی ارقه اوله
پشته کولسه به التی به ندیک	اکی ایو در حکم شویله دی
عورت اوله اوکش در ایهم	آرت اقلیمه دکل فیاض
هم قسطنطین قلی هم ملک شام	نوت اوکشند و بنوق در غام
آلا بر اوله ملک یوق اوله دیو	همه فدا که همه روزم یوق اوله دیو
کر سکن جی اوله صولدی و ام	بیمه اوله شکر ایوه زوال

آن اوله بیشت آغلر قی ریه	بود ای دیسه چوریه
کولفن یخی کولسه دنگله وار	دره وخت دنج هر ایشایه وار
ال بال اوله دیم ایضه رب	همه یوبیل کی چوق اولیر در غیب
ای کوزی آچق سعادتلویکت	کس اونچینسه کورسه ایش
جل نعت اوله ارب بغلایا اوت	چوق اولب تلوقه دینانک
حسنت چوقه اولم واری قیاس	کی قی دشوار اوله احوال ناس
اول ایلک شاهیل اولر قیغلو	صغر اول شاه ایلوبونه غلو
اون برنجینسه کورسه عیان	چوق چکرکه لیک قیلایه زبان
اون آکینچینسه کورسه شتاب	برکت ایشتم کندم حکم کتاب
چوق اولیر چکرکه بر زمان	اوله جمله ماکول در جهان
اون اوچی کی کورسه بلکوبیل	ارب بغلایا چوق اولیر بریل
بیل مبارکه دیشم بختلور	مهر مغرب اوغ شاد بر اولور
کراون در کن اشوع علم	پار شاهلره اوکشد برنج و غم
خشم بی شانده مال اوله تلف	خرم اوکشد اوله کدر چوق
اون بشینسنده اکر ناوتن	کورسه حکمت کورسن فی روح
یغور اوکشد باغرای ریم نیلی	واقع اوله غیز وقت از آسمان
قشع و قدر چوق کور اوچی	حسنت کله اول بهار کون یو

باش

باش برقه یوبیل و باجوت اولور	بر اولو آلو کتی یوق اوله دیو
ال اوچنک بشاره هم صلاح	ایل امینک اوله قیغون فلاء
بعض علملری نینه سونیش	قوش شل تام شرح ایلش
اونوزی کی کورسه ای قی نهاد	چوق یغایغور بدنی قی آسناد
آی دکیشر کیم اوله کر روع	کورند احکام یونک بی جود
نه قدر شل کلام کمر سولدم	طریق ضعیف طایفه شرح ایلدم
اشوبیل اولمایه دیری در کار	جمله کلاچ بیل اوله دین آسکار

فصل دایع عشر و حکم و رحمتی برق

بیلرم اولسه بو آئی شهر یار	ایل ایس اولر طفیلو ایلوشاد
چوق اوله اوغری حلیه دیوبیل	چوق زبان اتب و کص بلکوبیل
از بته دیر کیم واردر بیت	آن اوله یغور بی بیل چوقدن
بیس اوکشد در دیرای در عین	مغرب ایلنک آله نسنه قیز
جمع اوله شرقی عساکر از معام	قصد مغرب ایله لر عنم تمام
چوق کونی رحمت بوردن ایله شا	اهل رستاق طفیلو ناکه وار
طلفان اوله دینی خلقه زبان	قدان اوله مغرب ایلنک عبا

فصل دایع عشر و حکم آتش که از هوا بر زمین افتد

اودد و شار سیاه آبی از آسمان	حسنت صعب اوله یوبیل یکان
------------------------------	--------------------------

غصه و اندیشه چو قد هم عیان	چوق اوله الم اوکش اوله زبان
چوق اوله اوغری طماع الطین	ناج حشره اوکش دیریل متغی
بمعالمه دیش دکلای غریب	الا بو آیده ایسه چون رسته غریب
فصل نهم عشر در حکم باریدن باران سخت	
اشق آیده کرتی نفسا مطر	بیل ایل اوله و احوال بولم ن
ارتمه اریغدر بیگلر طشا	چوق اوله بی بیل بلقی تم ای
اشق بیل چو یکلوی نثاره به	کور میا هر کن بو دهم در به
منفصله در حقیقت اشق سال	هرامینلک اوله بیلر لال
اصلو دامنو بیلر حد یوق	آلی و صابحتی ایتی قبله چوق
فصل سابع عشر در حکم باریدن تکرک	
کر بو آیه ایچنده یا غریبه دلو	اولک اولدیک چوق اوله ای
اوغرشه عسکر دیش باشم باش	الا بابل اقلینده در صواش
حرب و جنگ نتمه ملحد و وار	بارشه الکتر اولد بلار
پادشاهی بابلک آشول اوله	قیوه سلحد لاری اقلیم الا
کو یلر نه یقو ایوب شهر یقما	اول ایللی با شیده با شریقه بیقه
فصل نهم عشر در حکم باریدن خاک با غبار سیح از هوا	
کر بو آیده یغسه طبلر ای امیا	شرح آیده بی حکمی کلر بمیا

درت

درت آیلو دلم اوله هلاک	چوق اوله المری بیل ای اصل پاک
پادشاهلردن اولد ریت امین	ایل امینلک اوله همرا و اکین
چوق اوله بیش ایلر فصل	چوق بیلر کیشی قیلو دینک
فصل نهم عشر در حکم باریدن و فرغ با کرم از هوا	
قریضا یغسه به صولجان ای یلر	ارپه بخدی اوغری اوله ایل شار
درت ایلر قیلر یون عظیم	پادشاهلر انجیر رعیت هم دیم
چوق کلر کل اولد اوردقونج	بغدی یی بده در بوندر دنج
چوق اوکش حلاق بونی امیا	غصه اوله اوکاهه اوتوبین
فصل نهم عشر در حکم باریدن اشک غبار سیح از هوا	
اشق آیده کرتی یغسه غبار	در خلافت حرب سکونت وار
قرچشا ایلر بلا یه مردمان	چوق اولد حرب تفکر بر زمان
چوق اولد جنگ عسکر حشمان	اوتداه بر اولو اوله هلاک
یغیه یغیه رصقید هم میا	خلق ایچنده غم چوق هم آه و آه
خود ملو اوله شاهک دیش	قرچی چوق اولد دینی غماز اوک
فصل نهم عشر در حکم طلعت و غروب یک در هوا	
چوق بو سارق اوله ای اصلو کشته	قطر قیق در دینو دنیا ایش
یوده بتی نمنه لردن ناکه داد	جلد سی اوله هلاک ای شهر باد

غرف اوله جمله سغن هم در کجی	مستدام اولس پشانا نینج منور
ند یوزر بلدا ای شاه نیک خج	هم غرق هم قحطی دینه سخت
فصل نایه و عشرین در حکم و زیدین باد سخت ده	
کرتی اسر بیل آکاشه ماه	یوز اولسر در اولو بر باد
بیل باد کرد کیش الحیر اوله	غله اوکشد در ولا یاورده
اریم بغدادی چق اولدیر بیل نام	قان اوکشد دو کیده در قتل از
آز اوله بنق لی کتان اوک	طاشه ارق هم بکار دیروک
چق کیلر غایبه دیو بحر آب	چق مواضع اوله یوز درون خراب
بیل صولتیه قیروله الی دخی	هر شک کله چق اوله ای غی
فصل ثالث و عشرین در حکم بانک که ان هوا شنوند	
کوک کور ایدر به ایست حکم بیز	باد شاهارده حصصه وار کیز
هم میخلو اوزا سنده فتنه چق	چق صواش اوله ملاک شد چق
فایق اوله یولق اراجیف بلام	تاجر خسر به اکشدراشبعی عام
رنج و زحمت چق اوله دیو غی	چق اوله قرقو امنر اوله بیل
آکین ایوزر بیل دیو بی فرض	مشق الحافنده کی چوقدر
ککچما اولو ریس دیو یوشار	بغی باوکش اوله هم لغت روان
اول ولایتیه بر اولو اوله دیو	تاجر بیل چق آخه اولدیر

فصل رابع

فصل رابع و عشرین در حکم بانک که ان زمین شنوند	
بیر کور کدر سا ایست کم نیجه اییش	دو معلوم صرب اوله و قی اوله پیش
هر فوا که بر وضع هم اوند کچین	دولمه بونکر بودنیانک اچین
قیض اندیشه کوکله دونه یا	بغی دشت چوقلمونه خور قیاض
غصه و صاعقه ایل اچینه	کله هیچ ساو نیمه قیاض
فصل خامس و عشرین در حکم لر زیدین زمین	
زولله اولسه ندد کورای شهاب	جمله آکین چق اوله دیو کتاپ
اوت ایوزر هم کچین اوکا دیش	جمله حب آکین اوکشا ایدر مش
حوش اوچلین اوله بیل یا میوه	دش قشیدر بر اوکشا بر کبیر
قهر اویدر چو که یوزار الفنا	بر اولو یک چوقدر ایلرینا
بر اولو چق او ندرن آکیلر دیو	زحمت اوکشا اوله شهر ایل دیو
دک اچینه دیرن کره دیار	قرلق اوله هم لکله لکله ایلار
فوت اوکشد بیل دیو سگ	درت آیتلر قیرو بی قیاض
بابک شاهی مصر سلطان هم	چق کیم اوله هلاک بیش وک
اول آکی اقلیده چوقدر هم جلال	چق کیم اوله هلاک چق انتال
عز اوله لقتال بوکشا قتل ابرو	پادشاه افعال در قتل ابرو
عالم اولر قار اولر قاهر اوله	حاکم اولدیر باغی اولر نظار اوله

خالی بجای خدایت الانام	حکم آنکه پادشاه اولد تمام
بو کتاب استن قضای قلم	ساکه دیوه یا آله العالمین
دشمنی تهرایله کجسه سال	دوستی پانده قلم ای پادشاه
آخ اولدی او شقام ای ماه	اوچ یون او بیتله اولک باب
باب ثانی در تشریح ثانی و احکام و علایم که درین روزگار پیدا شود آن بیست و پنج فصول است	
بود رشتن آخ آتکاد	هم بر این بلایم بر آردی وار
فهم قل احکامی ای جان فزای	حکمت کونای درین دین و دای
بوکته نورس دیو آد قودار	علیه انوار که قلبی یزد یار
وار صیاحام هم اصل کشتی	اولیه بوی جامک تشوشتی
طکیده بر آذ این صحران	ایچیا اوصیایم ایله زیان
اوده زیت یاغی قوس یون	ایچریست در دهم اوله دوا
ایسی ملک اودنه مقص زهار	هم کوفت نعنق قرضو دمه
حکمتی تفتیشی ایدوب عرتلوت	بسی اوقوت کوندر بوی اللهوت
اولی کون اسم در دیرج صوب	ای دل بلبل اوزی کل یوزنی
هوا یشته صنوع بو کوندر ایخی	دیدیلر خنود و صی در دخی
یونلر ایلست حمله هوام	هر ییخی کون یار و صام علم

یلم

جمله

چونکه بود یار دلی دار البقا	اختیار یار تو بر یارانی
هم بو کند رخس اکبر ایخو	طالعک قوتلور بختک یوس
سادسی بونک ایدو رکی تخی	روز سعد اولد چلا بختی
چون ییخی کون اوله ایخی یاه	شامد زیتون دیر سکه بشلر انا
چلقور دات یولایم یار کرب	جمع اولوب یار یار که کسحاب
شامی کون اولیق قیاس دات	آنجده اوچرق دکن دوه بکتر
هم دوش کون حکیم بولیله دیو	آز یق صولور غالیو بولیله
اول اوچجینده کاسان شجر	جورین حکم طوق حق بیل کج
آدی اکلیل در طغان یلدر پشا	هم کون بوی کون اول کون
اول بشیخی کون بویک بلبلو	کندنه اور ساعت قناری بکناو
هم کمانک اود درت اولور	بویکی کون حاذق صغیر بلور
کم ندک اکیلوکم ادر ندن	کسم آدی می مرادن دنیادن
قنقی بور چده دیرسک افتا	سهمی قوس بر چنده در ای
هم اوتی کون اکملر انده دخی	بویخی عیبت وار کونک آچ ایخی
یکدم کونده ای سیف الانام	اول در حاجتم اولیلنه عظام
بجه خنینه ذباب عکلبوت	بوی نکرک کبی لر در بوضوت
قبرله بونلر اجل ایشلیدی	کیم یلار یی و نوات دیر المنو

الوار

چون یکدم یکی اوله ای جیب
یکدم البخی کی بی دیت
بیم قلب اوله کی طرف میل کور

فصل اول در حکم کرم فتن آفتاب

استواری بچند کراوله کسوف
بیم یکدم اوله و خرفه اوله دیر
چون هجوم اید خارج هر دیر
الآن فتن اوله دیر سلطان دیر
چون ولایت اوله دیر بویل حجاب
بیل صحنه چون اوله میر و علی
سوی مغرب اوله کراوله کون کون
قنله اوله دیر خطه ی قیاس

فصل ثانی در حکم کرم فتن ماه

هم کرو بوی آکی اوله صفت
هم جابر که چون قریب دیر ای آنا
شام الی بابل الی قریق فتن
هم سواحل هم حجاز ارض البین

چون اوله بین العرب و اختلاف
مشرق تا مغرب بارک نکه وار
حرب اوکش اوله و کشی ای حکیم
در دخت کرم فتن دخت چکن
چون صاعقه اوله ای دیر پاک
شویله قریب کور بولور کراوله

فصل ثالث در حکم دایره آفتاب

کوه آغلسه بولاده قیاس فتن
چون اوکش اوله مغرب بی کراوله
چون اوله ضلعه چهار بایر له
قطع اماره یولکری قطعه طریق
قوی اوله ای اوله هر موضعه دیر

فصل رابع در حکم دایره ماه

آی آغلسه نه دین کور بکتاب
کی عظیم فتن اوله هم ششور
بیل اوچریق دیر ایدو هم آکی
اختیار جعفر بیکش کلام

قیق قی اوله بوییل دیو دانیال
سوی مغرب اوله کرتش ای پشا
چوق خوق و صطراب اهما
کیم واردر قرائ هم اشوب سال
چوق اوله یغوب بوییل هم طشا
غایر بیده یوقه ان طرف شام

فصل ناسع در حکم سلاسل البرق

کرا اوله مشرقه شکست ای کلور
همه ارسلان و سرهان و تهدق ریت
اوج یلا راکن بولر بلان عیان
اوج یلا یچنده قی یایق
پادشاهی بابک اوج ییل عام
بقیمه اقلیمه اول یی ضهر
نعمه سه ساله اقلیمه دوت یون
چون کیده اقلیمه قیقو کده
چون بوشکست اوله سر بلان اوت
براک اوج ییل حایق ایلر
بوره رختون ریتیک کم ضعی
برسعت شکر شر او طلق عام
دیشک اشیه یوزخ ییل ای یار

مشرق اطرافنده کرسج اوله دیو
کرتن متعلقه یوق اوله پشا
بر اوله یک قی اوله کی بنفک
مغرب اطرافیه کی قتم وار
غقه و قترت ولایت برضخان
حرب اوکش اوله سلاسل بریمه

آفتاب یشر زرع جلد یی
یغینا دلده یوق اوله کوشا
ید بول اوله پادشاه اوله عکا
قیقو صاغیر چوق اوله بوییل
حرب اوکش اوله یوق دو کله
مغرب اطرافنده در بر فعل بلد

فصل هادی و عشر در حکم علامت و عجیب که از آسمان بر آید

بر عیاب کوله کورنسه عیان
بیش اوله اوکش یکلش کلام
خلقت احوالی تفکر نه خن
افغان اوکش بوییل یی الملک
شاه معراج جیدنه قریون
اهل حق سوز یی بر قند کما
هم تخیا جمله خالک دوم ابی
هم کیمار غف اوله اندر کج
ییل موکی یوق او جهنده یی یار

عرب نه تنه خصوصت در جهان
سارق و قاطع اوکشند ییل عام
قیقو اوله قی صاحب وطن
بر اوله یک روش دیوشل البرق
دوم ایلیمه دیو دیو بر قور
شاه دوم بوییل اوکش قلعه آجا
قت اوله خلقت یی سول یی
چوق اوله زخم سیوف هم دوت
جمله ایی چوق اوله دیو دیو یار

فصل دهم

فصل نهم در حکم مانند شیخ که در هوا پیدا شود ۶۰

سکاجوه اوله کرکده بدید	آز اوله ایلیک بوییل شتر شدله
پارشا هارده اوکسند از مقام	فته جوقه اوله بوییل بر سر مقام
جوق مویش اوله بوییل بر سر مقام	خلق اوکس قیریلده جوق دوکده مان
ایل اسنر لک اوله قنبره دوشا	کسند از قیال هیچ ایستما
رعیت سکی قلیسر و آه	ایده سرکده بولاری عالم شاه
جوق اوله اوغری حلی هم بوییل	استلر حریب اولیسر در بلبل
یول امین اولیا قنچ اوله آن	من حقیقت بوییل بوییل بلبل
دو کله جله آغلور دن بیش	واقع اولی هم حکیم بوییل دیش

فصل دهم در حکم بانک که در رود

اشبو آیلک الگ کونته ای غنچه	کرلر کوک املیکه حکمی قلی قین
جوق اوله بغور جا اوکسند برده	نحت ایلا یه قیش دیو دمیده
کراونچی کوب اوله بوشان	یعنی رعد اولور سادر آسمان
هر رنده بوییل ای صاحب کلان	جوق اوله آلام و صاع فی الانام
هم جوق دیشدر بیل یقین	کرلر بو آیده نصفه دیک
منفقور بیلونری مکان	هم صلاصیه اوله دیر در جهان
آدمینک حال بوییل حشر اوله	غصه دجمله کوکلو قوش اوله

اور شنده صکره کوکله سما	بیل اوکس آما بوییل جوق اوله
جوق صلیق اوله بوییل جوقه اوله	جوق حادق سوزی در بلبل
قیش قتی اوله صوق سوزن ویم	جله بیش هم کن اوکا عظیم
دول اوکس اوله بوییل جوقه اوله	ییمشه ایردیشکی هم قورقور
ای دیکس کن اوله کر صق رعد	اولیه بوییل بر تلج و ریخ و
ایو یاوز نکره سوزیلدی کلان	جله کلجج بیل اولیسر و اندک

فصل یازدهم در حکم و جیشدن برق

اشبو آیده برق کراوی خواجه	جمع اوله شوقه لشکر جاجا
مغرب اقلیمده هم ایله بول	اوغوشب مغرب چرین سنار
مغرب اقلیمه قنبره دیش	تا جره بوییل قیلر زحمتی
اوره اوغری ملایک لشکر	مغرب بر برالند قورقور
جوق اوله کن ایو هر دند	جوق اوله بغور خیر لور سن

فصل شانزدهم در حکم آتش که از هوا بر زمین افتد

اود دوشه کر بیه ایلم غلو	غصه و تسویش اوکسند فغلو
ای نچالرتیل اوله هم جوق سوک	کرلر بیه و بغور عدوت در لک
جوق بوییل حشر هم علیل	ریخ و زحمت جوق اوله صق قلیل
مملکت قنبره ایکنده قاله هم	کوچ قنبره جوقده ای بدلام

اور شنده

صورت اوله قزاق قطلدر رونکار	حاجه اوله دوشدو کی موضع
فصل سادس عشر در حکم باریدن باران سخت	
اشوب آید کرا اوله یغور قتی	چوق ^{بود} اوله بویل حارک رحمتی
اوختایه بویل قرار کونلری	قنده کرسه قیرلری بونلری
اوغزله بویل کشتی جتایا قاش	نیچه سی قویب قویب قوتی تاش
کرتی ارتوق یغافتند دلیم	اوله چوق در کله تار غصه عظیم
اوله مهنه که یغدی ای اوله	انده شرارت اوله ای جتا اوله
فصل سابع عشر در حکم باریدن تلک	
اشوب آید ایچینده یاز سه بره	حکم قنادر کورای صامی فرشت
مهر بلی قزاق اوله دیر کی قتی	قتلوق اوله دیر یوزدر شد قتی
بربر لند قو با خنر تیرناس	از دام ایلده خواجه بی قیاس
چوق یغز اولی ریسر بویله هم	چوق اوله او جاع امل فرو تم
یغدی برده یوزدر بل هوا	چوق اوله بویل الم ارنا و با
فصل ثامن عشر در حکم باریدن خاک باغبان سرخ از هوا	
یند طبراق باغبان اوله قزاق	چوق اوله الم مفاجان اشوب
پادشاهلر عدلدر ایلدیر	رعیت صوبه اوسو یلیا یغز
آز اوله بویل قیصر میشت	جعفر صادق امینلک در عیشت

همه انو الغضلک سوزی ای یغز	ایل امین اوله ولایت بونلری
یغز اوله دیشلر آتفاق	حتلوق اوله اوکشدیر بل قوت
چوق اوله اوغز بویل خلق انده	ال اوغز بونلر کجیلک کجینه
جمع اوله خج اولیا مال بیک	حتملر بل کیر و تیر ایتدیک
فصل نایع عشر در حکم باریدن وزغ باکره از هوا	
قربا یغسه سفلیان یادی	نه عجب سولای ایشتر بر کوردی
آز اولی روت بیجه ای نامله	چوق کیلر غز اوله هم دهار
صیق کوردر حتلوق چوق بامله	سختار چوقدر دینی در طلال
هم اکابر اولی اولی اولی چوق	آز آکلن کشتیک حدیق
فصل عشرین در حکم پیدایش غبار سخت از هوا	
قوت قتی اوله بویله باله	جمله ب اوکشا ایوردر دیرند
آن اوله دیرک عیشت اوله کم	چوق اوله بویل سولدر چوق اوله
یغز اوله اوکشی یاز قارجه اوله	چوق اوله یکلن کلام ای سرفاز
چوق یلان اخبار او جندل بیدر	قیغولاندیش اودندله یار ایل
فصل حادی عشرین در حکم ظلمت و تاریکی هوا	
چوق اوله بویل دیر نور	چوق اوله فریاس بیلیم یغز
چوق اوله بویل عال قوتی هم	حتلوق اوله اوکشدیر دهم

چوق اوله بویل سولدر چوق اوله
جمله ب اوکشا ایوردر دیرند

جلیر جی جناور ناکه وار	جوق قیلو اشو یل جمل بلار
هم کیم طوشن چقل ای دیو با	یعنی یوقلاره بویل وارور با
فصل ثانی و عشرين در حکم و زیدنه با حکم	
کونو آیه مصوب ایلیه وار	جوق ایا برزیت اولور ایستاده
آز یلق کیدر جوق اوله دیو	اشو بلکمر الی وکی دنیا اوله دیو
قاصه و عقال امیر شخمه وار	جوق قیلو کیم بویل بولار
اسدی برده حقیقت بار شاه	جوق خلافت قیل ایله دیو یو کناه
ظلم ایله جوق رقیبه یی بار اوله	اول قده ایله جفا که آد اوله
ظالم عولب الله ناکه وار	انتقال ایله قوصا صیغاد
قیس قی اول بل دیو د انبال	جوق اوله دیو لر من هم هم
قیلر له صف و قویله خلق اوله	مشرق ایله نه قی در خجک
یا یللا بویل را جیف ای ایلی	هم عیش اوخا دا اوله در هم
فصل ثالث و عشرين در حکم با کک از هو استونده	
کک کو لدر بوی ای خیر ناکه	قیلر بویل چهار با یی قیاس
هم سکل لک وار قی در دنج	جوق اوله حیل و با آذر کج
پادشاهن رعیت اوله زیاده	بکلر او چند اوله در ایل قرن
عکله جوق اوله بویل در هم ایلی	بولیشت اقلیم و لایه بی مای

جور

جور او کس اوله قیج آد اوله	آز اوله وجه همیشه بشت و کم
تاجره بویل او کس اوله ملال	اوله قطاع طریقت انفعال
آز اوله آق صوجوق اوله معر	بوند او کس ایکی جوق در ش
قیلر بویل بویل کیم کیم غیب	هم بر اولو شخمه موت اوله
فصل رابع و عشرين در حکم با کک از هو استونده	
بیر کور لدر سه ایلی اوله لیم	اون یی ای بول اولی در هم
بتیا هر کن آغیلر سه همیشه	هم چهار با یی ضعیف اوله
بد اولو یک قوت اوله عیبه	عرف اوله نیچه سنی ای عیبه
جوق اوله یکلش خبر ایچند یی	شاد کو کلاری جوج ایله دخی
فصل خامس و عشرين در حکم از هو استونده	
کندوزک اولسه بوی کر زلزله	اکسین بر پادشاه کیره آله
جمل عالم پادشاهن طوط اول	هوا قالمی و بره حق آکا بول
کک ایلماد کیم اول ایلیه	نخسوی بای بای کیم ایلیه
کوی نه هر کو خلافت ای سخی	هیچ آنک کیمی بولر کیم برانی
جوق اوله بویل سخی در بول	دانیال ایدر او جوق قند صفا
اشو بویل جوج دیم در جوق میان	اولک اوله یک دخی جوق اوله
زلزله کیم اوله کیم بیل یقین	جوق آله یلر صوفیه کیم صفا

قانه اوکش اوله طوفان قیش هینجه	بروشتر در زمستان کی قتی
فیر لور قشده بنا ورلر امیر	جانلی وحشیه سبع مزه کبیر
تیرله طغان اوکش اوله بلبله	غله آن اوله وقت اوله علف
ایکی یونان اوله ایکه دریت غام	او قیر کوره جهانده خام غام
بابه ثالث در بیان احکام کانونه اول و علمایه که	
درین روز پیداشود و او بیست و پنج فصول است	
کانونه اولدن ایست سن کلام	در مهانی سیولته شمس الانام
تویر کی دینجه صور رسکای فکوه	ایلیک قیش آیلدر برکی انور
اوله کمار که بلور سر نهاد	بو شا زکونین دستلر بلور آد
التمش ایکی در صبر سنگه چرم	زیره اولور برکون اولور ابرام
جوف اولور تیرله سعال بال و هم	بلغم امر اینه اکثر فی الاعم
نقد ایدرسک یا اوله اچا کلا	یا جماع التسلک یوکی نوقه در
بیسره صولنده پیش بی یقاین	صوت آشه که کیم کی صفایا
پس یدنجی کونی کی دلتا در	خیر چوقه اصیانی بولن قنار
سوق طوغ دیو یونک تاسک کونی	هقم طوغ خنخ کی بل یونی
هم کو چنجه و موسی در عیان	تکلی یور دیو سی در سولیا
توقیم اینجه بلوخس اکبر در	اوله برنجی کی دنی بدور در

باور

بارد رطب اولدی بولای ای اولو	جوف اولور بلغم بزاق ایلر غلی
اون کنجینه بونک ای یکت	اربعینک اولی در کی اشیت
اون اوچنجی کون بونک ای حشیت	غایت اولور ندر کیم اول کیم شب
کی قسه اوله نهار اند جهان	اوچ کون ارقیا جدید اول زمان
برقیزه دوره در لیل و نهار	بو یلد در سحر بین اشرف الکبار
هر یونک اون در کی علم البقی	کی دوقن ساعت طوغ اند کین
کیچ اول بیلر ساعت اولور قی	بو یلد دیمشدر مهند بی بی سحر
استوبیک تم بکنه ای ماضاب	حدی بر جنده بولاسن آفتاب
اون التی کونی کشتن بران دلد	باکه نوبت دکلی دیو سیدلر
برنج هر کون کشتار نار دیو	کیچ کسلر هم اول مقدار دیو
بیلیم صاعده دقایق اوله نوبت	ایشتر علمیلدر در ناجا موت
پس ایلی جیفر جیقانه هم انز	برقیزه طلیبه دورانه دورن
سون سعادت یونیتی قن ای شاه	ناکوک اشلر اولدر باد شاه
کسه افعاله مدخل ایدر من	آنک ارسنر بر آدم کین من
اون یدنجی کون ایاصا جعفر	منهی در تونج دخی لم البق
اکشد در هم سقین ای بولوغا	نوله اول کون طوغ بر سکن صفا
معدن طوغس اچکلی ایدر شرنند	اولکد شایسته دکل و کایله پس

معلوم است که در این روزها
درین روزها

هم چاهت نهید اولکون بیتی
 پس کوهیلا داکو بر تمام
 یعنی اول بدیخی کن ای نیک بخت
 اول کون ایچنه هم ای صاحب
 ادخار ارقا ایچنه سازمان
 هم یکن کنده جهانده دانیال
 یکوم ایکیچ کن هقمه دوش
 یکوم اوچیچی کن ای سرفراز
 هم یو آیک خاسر عشر کونی
 چونکه حاشانک اولرابری
 قهر نغزانی فرج بولور قهر
 اندی بومیلاد ننگد کون
 شهنش بوقدر معیت ای پشا
 هر نه کن کیر نذر دیر دانیال
 ده یکم اقوالنی از خیر و شر
 چونکه بومیلاد اول یوم الاحد
 قیش آکین ایونکاله دیرال اوکش

یکم

چون یغایغور خیل اوشتند هم
 یازنه قولو چیغ یو ییل خیر
 هم اولور دین خیر راکش
 کردوشنیکون کلر شمس
 ابرک ویا یسله یغور بلخه جوق
 ستملر جوق اوله یایوبی لاج
 جوق کبیر غرق اوله دیرنی انجار
 چون سه شنبایه کلر دیر نیل
 ای یخاوه دکنده اوله حیف
 چون بومیلاد اوله دیرم الاربا
 یایم اسید رطلر غانور قلب
 خانکی وختی جناور اسبوال
 آله بریه قنار بولور
 جوق اوله اولم اوکادیر عیش
 ای زعیم الجندی الزم ساروش
 نه رخاوت نه صلابت بلکونیل
 استه من اوله فکاه وقت دین

هم اوکشند هم اوکاد جلد غم
 صولکش اوله طوله دیر صوم
 قیور یوغت یو ییل حیوان طوار
 یل ایونکالا وکالا داوله قیش
 جوق یمن ابدیه مپکتد دیر یق
 حشون چقدیر یو ییل هم ورام
 حکم آکلر دکنک نه حدوار
 قیش اوزاخ اولور یو قلمزبان
 حشونقرا اوله جوق ایام صیف
 قیش قی اوله دنی قار جوق یفا
 اریب بغدایه جوق اوله دیر حقیق
 جوق اوله لور دیر بیابان فیالبال
 کیا وچن اوله یو ییل وختی دري
 ییمشایور اوله دیر مشکل آتش
 چونکه بومیلاد اوله یوم الخیر
 سولر نر اوله نرستان الیریل
 جوق اوله یو ییل وبار و حله دیر

آینه کوزه مناکرای امیر	چوق قیرلر بر بیل طبل صغیر
کی هم مر ایلد مطایده لنواز	قارا وکش یاغی زستانه دراز
دو ز تابستان اوکشد هر دو	در چشم اولدر ایرق رتقی
چونکد بویلا دکتی بست آکل	آز آیسر تخیل دیو بل طلا
نیش قتی اوله و طبل یوق اوله	الانا سقان حلیت حد یوق
صوت کنز آینه خیران ایلر هم	چوق اوله تابستان حلیت ایچ قی
یکری طغوزنجی کن عاقولون	ایقود صکره صاخر علیا
عاقول و انا و صاخر ای خوله	جیلر قورم صی یاغی اول کچ
هر ک اول صولنه ایچ نخت بلو	ایلر مورو به حق یغی اوله
کی صغیل اول کچ اول کچ صول	کم اراق اوله طبله هر قورق
یعنی آچوق قتی دیو صی قانی	آغیز آچوق صول صغیل ایچ آنی

فصل اول در حکم کرم قاتی آسمان

کوله دو تواریسم بوآی چقد مطر	قیش قتی اوله یفا قار با حط
مایش هم مارت ایل قطع اولراره	کی قتی قزلت اولیسر سال و ماه
چایی ایل کیمت دخی سارندار	کی قطل قدر قتی قزلت زمان
اوت بجایی اوکاد اولراره	چوق اوله هم قاز باق بی سرف
اورنه بیل حقیقت هر طبع	قوش ای چوقد بوزی نندرک طبع

چون

چون کله کتمک هر بر بوقه ز قی	چوق هلاک اوله بر بولون ملوک
مغرب ایلدره قتی دریم جلال	فتنه و قزلت عولنلق هم ملال

فصل ثانی در حکم کرم قاتی ماه

آی طوق فریه اوکاد بر نبات	چوق اوله دیو هم بیل موت نبات
القی اورنه بیمش چوق اوله هم	اوت بجایی غایت اوکاد رخ اوله
ارپ بغدادی جل آکیر ب قیاس	هر جوبات اوکد دیرای نیا
مغرب طرف قتی قزلت اوله	ارض قطن طبع اوکشد هر غل
بوز اوکش اوله بولدر قی نبات	دانیال سولر کم ایلر انقیاط
قورق اوزم طبلور عونه که وار	آنا اوله بولدر بیلدر هر دیار
پنبق اوکشد بیل هم زیت	تاجه خضره طبلور قتی بوش
یعنی اوکش یاغی هم چوق اوله	چوق اوله زیتونه بولدر قتی وار

فصل ثالث در حکم دایره آفتاب

کی آفتاب لانه اوله هم قات قیش	چوق اوله بوقر قار نقتابیش
کی قتی طوقنا اوله ضعیف اوله	چوق مضرت کوره سرامون و حال
چونکد موت حیوان ایلر بیل	الک یاز آینه اوله بر قی قلیل
دختر بیل الناسی اوله دیر قی عود	حاشه فی بغدادی اوکشد هر اوز هم
اوت بجایی بولدر قتی اولی کران	قورنه وار در صغیر دیر قی د

فصل رابع در حکم دایه ماه

آی آغلسا زستان اوله سخت	جله آکی جوق اوله ای نیکیخت
تیریلر حیوان بوییل بیر دم یلور	هم مرض وارور دنی بغیلر غم
بایل ایلی پارس ایله هم کرمان	غصه یکنده قلایر برزبان
بی اقالیک اوکشدن فترتی	روم ایلی بولن اوخیزن فترتی
فترت اوله طغلق در روزگار	آدی اندیشه قیلموشو فترت
افتلر سوزلر دوله خلقت دلی	خاصه بغداد اقلیمی هر روم ایلی
ایده ت اوله بویل دیر جهان	هم قنکه جوق ناب اولور عیان
آلی وصالحی اقمه ایدر ادش	خواجه بازگان سون برنج اوکشد

فصل خامس در حکم برآمدن ماه نو

چلمتیون یقشم بوا آله یکی آلی	جله نرخی اوکشد اوله دیر فترت
خاصه نعمت جوق اوله اول بهار	اوجن اوله هر نعم و نه که وار
بر طرف تلر و درق کورن بون	یاغنه یقی جوق اوله آب جوق
جسمه آبار و انهار طلع ما	قار اوکش یاغنه بویل دیوار عسل
هونده ع اوکاد اوله هم جلر بیلر	اوت بیکیمی اوکاد بویل دیوار

فصل ششام در حکم مناره کیس و وار

سپیلر ز طوع کر دکلر سون	جوق اوله بویلر دیوار
-------------------------	----------------------

بارس

پارس کرمان پادشاه باختر	جوق طوق ایله بولر اندر فترت
حزب اوکش اوله فتنه هر طاق	جوق سلمان قتل اوله دوکیلر قانا
ایل قران اوله کوره ل فترتی	هم یکن طایق و باد رکب قتی
هم یغای یقی ساجند بویلی	شتر فتنه در عظیم اهل ایلی
قرجشا ایلمر بلا شاه طوق	اودن یانی جوق اوله طوق حرق

فصل سابع در حکم افتادن ستاره

بلند اوکش دوکیلر کز استواری	کی خطلق کوره دیر بوسول بای
درت ایغولر قیلر هو دیار	هم بر اولو پادشاه کدر بولر
اول بریه کم کورن دی نشانه	پادشاهلر رعیت قیلر زیان
غصه اوکشدن خلایق تیغاق	جوق زیان ایلمر بویلر اسافین

فصل ثامن در حکم قوس قزح

سوی مشرق اوکده اوچلر قوس قزح	همه جوق اوله خلایق بی نفع
فتنه اوکشدن دخی خریله یقی	اوکل اوکده موشلر قزح
هم و باور بویل هم یل قزح	قانه اوکشدن کالیشر اتفاق
سختی بوی اور و هر بوسق دیر	هم مدینه اولیس جوق دیر
سوی مغرب اوله کراشوق	یل المومر و باد بر جهان
خلاق یا یه اوکشدن یقی	قزح اوله دیر خلیل اندر شمل

هم چو که در قریب اول بهار	نعت اوج اول دیوانی بکمال
امچیل او جلیق اول دنیا قی	دو کله اقلیم فرجندای عی
بابل المندوبیل بولون صوفی	ایکی بولم جان اوله بر بولم باش
اول ولایت بکری اندر شکی	دو کله تان چوق اول خرب نفوس
الا اوج ایدر کوهو تیز بکی	عاقل اول نور ظلمتند کج

فصل پنجم در حکم سلاسل برق

سید المابرار یا بکیر بکی	چی نکر مشرقند کوا لوشکشی
چوق اوله بغور بویل اندر سکین	اکن ایور را دگر جله حبوب
اختلاف ایله اوج آي آنا اول	عورت اولاندن هم مو لایه قول
بکله عالی اوله هم لشکری	درد آي ایچند مطیع اوله وری
سوی مغرب کراوله اشق نشانه	قیرله حیوان یا صاحب قلند
پادشاهلوجنک ایچنده شورشور	بر برونه زهر ایلرپ قیلر عثور
کاسلر با شلر اوکش دو کله دم	باملاست چوق اوله دیر زنج ورم

فصل ششم در حکم سرخی که آسمان بدید آمد

کوفه نرسیم اوکش قار دی جلال	دریخ ونه چوق دگر کوه اوله حال
قوجش اقلیم بی لانه شهر ایل	مشرق المافنده در بولال و قیل
چوق الموعظه ملائک فی کوان	پس و کسان اوله آي دران

مغرب

مغرب المافنده اولور سون نشان	اول المرفند در بولکیم بلعیان
اوت آله بوق اوله اوت کعظیم	هر نعلاند اوکشد در حکیم
یلبار کله سخاوت بوق ایله	هم نیش اوکتاب بویل هر بقعه

فصل هادی عشر در حکم علامات و عجایب که در آسمان بدید آید

کوهان بر محباب کوه ناس	قیرله انعام حقیقت بی قیاس
ارپه بغدای اوکاهم هر جیب	کی قتی در جنتان اندر دوس
آز اوله وجه معیشت ریخ ورم	چوق اوله باش اغری سی دسدم
همه زیان اوله بویل تجار ورم	بویک یلکون ایتی الدن وار ورم
مشرق ایلند بکی بر یک جقه	شام الی آب بچه شهنش یقه
یا یلا ناسق خنجر شام الی	فتوت اوکشد رفتی شکل کالی
یا بلی اقلیم عجم ملکی بنام	یا غلق ایله بولم اوج بیل تمام
تکله نورت اوکشد هم صول	نیچه لوا اول اورتده یوره باش

فصل ثانی عشر در حکم مانند شخچه که در هوا بدید اشود

کوه شل جانور کور ناس	پادشاهلر رعیت مثل شماس
ظلم اوله بی عدل اوله یغی بنام	شتر اوله بی حد اراجیف فی الانام
چوق صولش اوله یکسما چوق	قیفلر اوله خلایق حد یوق
بکله چوقدر بویل اندر ورم	قور قیل اوله این یقابه هم

بادشاه ظلم خوارج رنجی
یلا صوبی قزلق اوله دیرو زکاد

فصل ثالث عشر در حکم بانگ کردن رعد

رعد اوله کرا شوعای ای اچا	سوز جیشکدره یی بن ترهان
اول اولومعی اری بویلا دیش	اولیا به آرتدیر بر پیش
الا اوزم جوق اولوشد کرم	باقی بیستد ادا دیورلر هم
یاز ایو کاله بویلا ای اصل پاک	ادنور بکلرد لیم اوله هلاک
جوق یفا یغور مقید رسال و	قیش قتی اوله اوکشدیم بیه
کر بو حالنده یغور اولور قار	غله جوق اوله بویلا دیرو زکاد
برنج قوم هم اولور هلاک	سن سلامت من جوی ساغ غش
دانیلا ایدر اوکشد هرک	جوق اوله بویلا صواعق هم مطر
مصلطه مغرب یغیاق ایده دی	ظلم ادا بکلر عدالت کیده دی
کراوش کوندن ایلموش اکر	کورلو بورلشاشما بودر خبر
پشتق ایدر جهان اوجدا اوج	یا یا اسیر قید رای خواج
عشر آخونده اوله کر بونشان	یغور اوکشد بر بونلو آسمان
عدله برق کراورسه ای امین	حرما اوکاد اوله هم جلا کینه
قوت اوله اولو کیشلر ایه نج	زار کر یانه انج عدل کیم

فصل پانجم

فصل پانجم عشر در حکم در حشد نه برق

ظاهر اوله کربوایده یلدر و بی نوا	منهشدر یلومز کمر سوا
بر اولوشاهی طوتار اکسرم	شوبلد دگرا ادر لو کسرم
کنذوق لری دخی خاص نوکری	طاشیار زبانی چول سوکری
یغیا اورلو طوزان ناکه وار	حانغاف بوزلرای کلمه کار
کورنه دی بوالفضل ای مرکیب	بر اولو شخم طوتدیر بولامین
ایلدی پنجاه آبی بودر خبر	نه چهار باقوبه دیرنه سیم
الا غزیت یوق امین لک اوله ایل	اوت یی چوق اولور در استوبیل
اشوغلات اوکشد در هم نسیم	مصلطه یوق اولو جزلقدر عظیم
کی سعادت سن خوج جیف دی	الا ترکستان یوق دوتم دیر
جوق زیان ایله اول قلمدن تمام	صکده هپ قیره بولاری شاه نام

فصل ششم عشر در حکم آتش که از هوا بر زمین افتد و

اود دوش کر بیر کولدن ای پشا	حرب اوکتن اوله ایل فتنه دوش
دوبلی ختمه قومین بعدا سیمی	جوق هلاک اوله سلوک رچکی
قان اوکتن دو کله هم ارتموش	اشوبیل اوغری حرا کی یواش
زیره بونلار بوزراشوبیل	فاسق و عفسد بولدر بکلو بیل
یلر کولده خیش اوله تیار کشی	آچی و صابجی خیش کوره اشپی

چوقا ایدیه ایتی بشارت هر بیری	منفعتی بود در بکشت هم از تو
فصل سادس عشر در حکم باریدن باران سخت	
ای قتی بغور دو کله کله سحاب	روم ایلنده چوقا شهر اولی
اصلاو یلدر بویان خدیوق	پادشاهلار رعیتینک ایلده چوقا
ظلم ترک اید بولار تور دین	آبها بسیار اولد دیر هر زمین
کسب اوکشی اولد فی بیج و شای	مشرقی آذر را و کشتی شای
فصل سابع عشر در حکم باریدن ملکه	
کر بوی اچینده باغیسم دلو	بیغدی بیرونه بواج طبطلو
بد کشتیلر توپ چوقا یی ناملر	چوقا زبان ایلار خلعت بولار
پیر یلار کورسور وارو ایش	او غوره فریاد ایلر یاز قیش
چوقا اولد بویل بولر تا صله	اشویلریم اوغز یلر چوقا آله
لیکن امین لک اولادیر هر مقام	اوت بچی یولون اوکشدن یل مقام
فصل ثامن عشر در حکم باریدن خاک باغبان سرخ از هوا	
بد قتی تو ز کاله یاخود یاغ خاک	ایلا اقیلم بولنکی سهناک
غصه اوکشدن خلایق بی سرون	قیغوتن چوقا اولد اندر صون
آنا اولد کب و قنچ طار اولد بیج	اهی کدر تاجره ضرر ان بیج
مشرقی باغ کور هر چی ایتی یوق	هم قوا ایلرین مرایی اور چوقا

یاوز ایلارده چوقلم ایدر دیر	چوقا سلمانک طواری کیده دیر
زنجیل کماچ بویل سال ها	لیکن اوکشدن اوکا اکی کیه
فصل نایع عشر در حکم باریدن وزخ با کرم از هوا	
یغسه صوفیلان یه دوکله وزخ	نفت چوقا اولد اوکشدن صابون
چوقا اولد اول بهار دیریم الم	حتاق یولون اوکشدن بول حکم
چوقا اولد فن الهیات حق النسا	بیگانه از واقع اولر نایسا
پادشاهلار رعیتینک کوی	بقیا هرگز بیجش طتاو آجی
هر زمان اولد صعبه آمده	چوقا ضاعتشدن اوودن بود
فصل عیشین در حکم پیدا شدن غبار سخت از هوا	
کر قتی یغسه غبار چوقا باغ د بال	تاجره اولد یغشتن هم زوال
آن اولد کسب معلول اولد فروش	حوش چیغدی یاز قوی جلد ارکش
چوقا اولد یکلش کلام یل قرائت	حزه اوکشی قیفاور سنس اتفاق
غصه چوقا اولد قتی واردر حط	آن اولد بویل صولدر دیر هر مصل
پادشاهلار رعیتینک ایلده چوقا	جور اوکشد اولد ملاک حدیوق
فصل حادی و عشرین در حکم ظلم و تاراج از هوا	
کر بواق کورن زشت اولد حال	بیج یولون اریشد دیر زوال
منفعتسن دیر بویل هر یل نبات	چوقا اولد کشتی قلاخلی نبات

آن اوله کسب و معیشت جو کوش	غمت دوله اوله هر پیرشادی کوش
پادشاه ظلم جهانک تشویشی	ایل امینز لک مجلسه ای کوشی
چوق امین زیر دسته قلیان	تاجر کوسه سیه سارق رشاد
بل و اقلی دیر دینور دغری دیر	چوق اوله هر پیره بویل دغری

فصل نای و عشرین در حکمتی باوخت

بل قتی اسم انان قلمه عنود	نیچ بکلر قتل اوله دیر در عنود
برادو سلطان دوشه دیر بیلویل	لشکر اهلند قریلر اشوبیل
نیچلر بشقه چقا مال دیر قتی	دوشن اولدر شکست اوقتی
حتلف و ارضلغ از ارنه قتی	در دنی دربان اوکش چوق رقی
قیش قتی اوله بویل سیلار آقا	قن اوله دیر بواقیم مطلقا

فصل نای و عشرین در حکم بانک که از رهواستونند

کوک کورله رهم قنندرحه یوق	زلزله اوله چکرکه قوب چوق
پادشاهت رعیتا ظلمی عیان	لشکر اهلند کراچوق زیان
ظالم اوکش ایل امین اولمایدیر	اشوبیل کس بحال بولمایدیر
خارجی همی قلا خلی عبوس	نقمت ایچنه قایل در طوس
چیفته ترکستان ایلزنی برین	اولده شام اقلینا آیینی
شام الیکت بکلرینی طونلر	بوا یون بونلر بوزدن اولنلر

مصر ایل یونق اوچون اوله دیر	چوق اوله غلات ولایت دولیدیر
یورکولر هم در درس ملوک	بولشراقلم ولایت یی دیوک
قتل اوکش اولد چوق دیوکلر قان	یغلام دیر دیم بوکاروبان
چوق حرب اهل قی دیوچی نیل	تاجر خسله اوکش بی توابع
یل صولنده امن اوله کیده شهر	یریلو بیرون دوق واقعد وریلور
کسپ اوکش اوله اسنکلر قرید	الا بکلر ده حصونه در شهید

فصل حاسر و عشرین در حکم لر فیدن زوبن

کرنایله زلزله اوله نهاد	حتاق چوق اوله دیر اول بهار
ستمه لر چوق ارنه چان قویون	دانیال سولر حقیقتدر رموز
یا غلق ایلایه بکلر برینان	چوق قریلر لشکری صاحب قریان
نیچ شهر اوله حایله ریل هم	درت ایفلو قتی قیرله هم
الا آک اوکاد رای زرع و قن	هی حبوب اوکادولر دیر قن
شراو کش اوله بویل دیر قن	بکلر ایچنه اوکش در اختلان
دیر توکن دیر اکر بیل اسم دیر	کوب کوب یا قتی کوب دیر
بر اولو شاه کله دیر و صوم	آری دینار کله اوله فوت
دونه ایچنه دیوه نه کون زبیل	بی قیاس اولدنی بیل دیوان بیل

جمله نعمت او خدا بفرموده طعام	الابر سلطان و اوردن احكام
ايكي يونه قوت او را در بيتره	اولدي ذيكورس تمام ايشي كرم
باب رابع در بيان احكام كائوله آضر و احكام و علاليم	
كه درين روزها بيد شوند و آن ليست و پنج فصول است	
چونكه بلدي بوفت اول علم	كائوله آخر بود در يوم زعيم
اول حقايق كافي اول مضطرب	حكمايه اخلا بوب يار اوردني
بستك اوت ابد اندر يار	كون او تو زبرد در حقيقتي كين
باد شاه خلق بله كند آنگار	آجلو معده طعام ايلو شكاف
مطمان بر آف ايني صوچي كين	هر آبي دلتو زار دوز كجوب
يعني كودما كرسيم بيان	سب صرف بيكل ايسر ناز
حمله بوايه آزر يي كان	يي سز انا قيو به شادمان
بالغ اول اول سبي كم كنج اول	الا ص قفا صقيان كم رنج اول
تقصير اتادم ديدم سز حقايق	الا بوايه شوقا اشدا صقيان
هم جاع اشك بوايه ذي غث	كر يا خست نسو به يولي سزا
اشبو انك الكا كوني في الانام	بو كيم آدي قلند سدر بنام
شاملو اول كيم قتلو اعتبار	جمع اولوب ياق عظم برونه ناز
چونكه عيسى دوعنك كودك نند	اهل ايمان جمله سب شكرا اقبال

اقربا

اقربا اقوام قتي متلد ك	يعني بونار عيسى متلد ي
هم كنج كونه بونان ي قال و قيل	همج صبادك كونه دكلر بالو سيل
بله دوعن دين بونك د بغي ك	صعد و شر كيو زرع در يي چول
كي يار كوند اي بدر الانام	يعني خذ و موسي در هم بنام
هم بونك النتي كونه اي بكت اولو	نرسعت و ادر حجاب سوكو
ساعتك اينجه بر خطه عو	لنلوا اولو در آجي مولو قو
اول دي بولم ديواي كتحدا	جمله عيسى جي بول اول صبا
دكتر اول كونه بولر نيلو يار	كلر جي جمع اولب سيلد يار
جمله جمع اولدي فقير و باي هم	ايد و فتور ايند يار عيسى
اول كونه و بولم ديواي كتحدا	تا اولم تو حيد يي سن دونه يار
روز سعد اولدي بونك تاسع كوني	بولم بويش مكي كي بل بوني
اوله الكا كون بونك صايع عو	كندراون ساعت ديش دوي بول
هم كيمز كيو اي غي البسر	اشو كس اجه اولور اربع عشر
حاجت اولور سكا ايجوش	برج دلويدر كنه شك يي بس
يكو جي كون بوايك يي نكول	ار جيب اولور تمام يي بوز كل
يكرم برنجي كن حين كرم	شيد بل كرمي كان تعين كرم
يكرم در ينجي كلمه يار	جمله حيوان بالور برونه

اجتماع استواری و مشی بود	نه یکم اچک دانه ایوا و نور
یکم بر شکی کوب اوله چون	سرسه آگینی بری هم زرع اچون
اول بر اچنده حقیقت ای اتا	نه اکبر سه بت رفز حطا
ناسه عشر بی اوله لگز بروج	طرنه دوش هم بلخ ایلر عروج
دانیال یو آینه قنیش ایلمش	نه زکریا سه حکم سوبلش
هر نه کم دیدی بنی اوله صولت	بلد یزین جلد اکاس سکا
اشو قضا اگر نور الاحد	یای قراغ اوله کر بانی عدد
اوت اوکن اوله بول حاکم طرد	چوق اوله بنیق اوکن اوله مصل
آذر نیشانی منافع یاغ چوق	چوق آلا بولین بیلش دیو حوق
باغ اوکلاد اوله دیوای اهل دل	هر سه رنج شمال دیر ملو بیل
قلعه باقی بلجد روار هم حروب	پادشاهلردن شیدا بدم شوب
ای بی شهر بیوزالو بل حقیق	چوق حن لوله عمارت لر عشیق
هم اوله امواج شاری فی الانام	دانیال سوبلر حقیقت کلام
بوغز آغریسی اوکشد ناسه هم	اوشچی اوغلان چوقد بولالم
چوق اسه یلر یلیر در صفا	بیگنا و لوی اوکشد عیسا
وازن سوزده صطریقه ناس	روم ای قزاقه قتلای بی قیاس
ارپ بیلای قزاقی زرقیر	بال اوکن اوله چکمر شولیدیر

هم بوقیش میشت اولو مشد زنیان	هم طویر اصلو دور بی کات
کرده و شینایه بولدر بر مشش	اصلو یلدر ولی مرپ اوله تیش
جعفر صادق ایست ای یکتا اولو	بوقیش میشت اوله دیو اول اولو
دور ایلی قزاق اوله دیر دانیال	دیر شه عسکری حری ایلر حال
فی بلاد القوم بول اوله صفا	پادشاهلری کوره دیو چوق صفا
جمع اده بونلر عساکر از دعام	یغنه اسلای قتلار انهدام
غالب اولو اولو سلمانه بولر	عاقبت سنی بولر عو نیلدر
چوق اوله اولمک هم اولدیکدی	آلا روم اقلنه درای آخی
حوش اوله یای ایو در هم حریف	ایلا اقلی و باد درای نظریف
ستمه و امواج اوکشد هم علال	بیش اولکا دیو بول اوکشد
آلا جعفرین رول یتد بر عام	بال اوکشد اوله بول دیوای عیلام
طبله لول اوله از حیف شام عدل	نه هدای قزاقا دیر نه پس
هم نوای شرف ای هم فی شمال	بواکی موهنعه چوقد بولمال
مصلحتنه هم و باد نامدیر	هم صوف چوق اوله بالار اسدیر
چوق چتا یزدن بولیم تحیل	هم سلطنت کتله دیر یلایل
زیت اوکشد اوله اوکا قتلای بول	چوق اوله مرکضاجان ای غزیر
یغیا کوزن بره اوله مطر	کی توفیق کلدیو بحری سفر

چوق اوله رجنه صولق هم عرق	اينا خوي در ايشت في سمود	يا زقررت اوله	اگ نقص اوله دير آلا ارب باغ
نيلوار چوه دني كا فوله يان	چوق اوله سر ماوي فلي زيان	اوکا دير جلي پراستي ميب اوله	اسم ييل باغل منتر اوکشا راوگا
کر سه شنيضا چوق اوله قار	قش قتي در هم صوف هم طر اوله	دبر هم عل قينه بويل مغاند اولم	هم بوغز آتم يسي چوق در ايجيم
چوق اوله همور بويل اي محرم	کز قرات اوله بيش از اوله هم	حوش اوله کوز آلدي بوم عجيب	دبر شه عسکر عجايب هم غريب
اشبو بله چوق اوله موت زناه	حشا چوق اوله شکر در زناه	آلا اصلک اوله دبر هم مقام	آيدن اوله اندوز اوله بک نام
اکتره اهر اوکتره اشبو بيل	هم سفره بک شول اوله بيل	چهل چها رسته کي اوله دبر اشبوکي	بغيا قار بويل اي دلر باي
چوق اوله او فتردي فترت	قطع اوله بويل مرنده هم عرق	برادر کشي اوله دبر في عرق	حرب اوکشي اوله بولده افتاق
هم حلسان افکنده بوم مرض	چوق اوله درون سکاوش في غرض	شول قند آفر سلخان روم دبر	سببه سافتر يوق طر يوق دبر
قدس الي رخت فخر اوله يار	في مله در ترک اوله حبل سکار	آچفا قلن کوانس برنجان	چوق بوليه ذنه طنلو اوله نان
اول ولايتلره قش درزي امان	ارپ چوق از اوله هيداي بي کاه	يغه هم قلم اوکشدن لره دبر	آلا چوق اوله بهاسيه دلر دبر
چوق اوله زبون فق اي هم	اندن ارقوي سهلي في ارض شام	قش قتي اوله اي مومتز	مکه هم قش اوله دبر هم يي
هم برادر آدم تر بلو کشي	شام الله خفته اوله يتا ايشه	هم بواي اي کروا دهرها	آفت طاعنه اوله دبر هم وبا
هم يي شاجي الادي بي کانه	هم خواجه ظاهر اوله بل عيان	آلا امينک اوله دبر اوله چوق	خيو اوکشي اوله نرمنده دريق
اختلاف اوله اوکشي بي العرب	بغور اوله ولي اي ضع رب	آز اوله بغور اوکشدن بيرده آب	يل بلتلور بکود هم سحاب
آلا قاهر کشي اوله دبر دايال	آکده ارغوي دبر قلال	چوق اوله ريج في شام اندر برف	قش قتي اوله اوکشي در قار بوز
موسل الله آرا اوله دبر عرش	آنت ابريشنه دبر شمشير	رعد اوکشي اوله زلانه هم برف	بلک بين الناه اوکشي وادر برف
هر اکن کم وار ابري في الجبال	اووه اکينلار نه وار در زوال	باغ اوکا د اوله اوکشي اوله بيش	چوق اوله بکشي کلان الله بيش

خواجہ باز کا دے بویل چلے اولہ
 قش قورق اولہ بویل ایضا
 آن یغا بویل قش قورق اولہ کم
 عقلہ بیرق هر سوزی نقل ایست
 خالق الیہ عالم الغیب اولہ
 پادشاه اولہ سوزی بی نیاز
 صنم پنجه کما ایضا الملک
 پس ابو الفضل سوزی بویل دیش
 ایل اسنیک در حوض اولہ
 قش بویل بشتق حله متولد
 قش اولہ صوف دیر دانیال
 چوقه اولہ انجیر اوکاد بر صوب
 جعفر اسنیک بویل اولہ
 تربت انجمنه اشوبل ارمن
 بابلک شاهی الہ دیر بیل بیل
 هم کوی شام اقلیمک شاه دیر
 جعفر شرفه بر اولہ پادشاه

جن

قش ایده اولہ لکری اعزیز وار
 آواق اوکش اولہ بویل ایضا
 پس المودر و باد فی جبال
 ایچلر سنه قش اولہ ایضا
 حرب اوکش اولہ بویل ایضا
 اختلاف اولہ قش ارض العرب
 بر اولہ کشی عرب اولہ
 تاجه بویل اولہ در دم دم
 جمع کوی سنه بویل ایضا
 صوبه اولہ سنه بویل ایضا
 آواق اوکش اولہ بویل ایضا
 حوض سوزی کوی اولہ
 کوفه بغداد ایضا
 نوبل شاهی بویل ایضا
 ارمنیه بویل ایضا
 ظلم و جیف اوکش اولہ
 آن اوکش اولہ بویل ایضا

چوقه صوب ایدیه بول شریک دیار	طاش شام ایشلری اوله دیار
اکین شامک اویور بی کمال	عدله و داد اوله بوردی بر زمان
چوق اوله او جاح واستقامت	لوت اوکش اوله مره اینه علی
دوم ایلی یوق اوکش اوله	اکین حردی بول ایلار طلی
کرچ او جمل اوله شریک	چوق اوله دین بولان بللی
یاز ای کاله سلطنت اوکش	اوره صف قوی دیرم دوش
نیک بیل طاش ناز اوله دیر	چشمه صوبی آن اوله جلدیر
زیت بنوع صانع ایتی ایت چوق	چوق حکیم قلی در ایش دیر
کرا اوله شیه یمن قینه اوله هم	کز قلی اوله زمین دوعیدم
حامله حلی بکوم بوسال و ماه	چوق باغالی ولد اندر تاه
هم عارتل بول اوله حریق	درله در لست و در هم حلق
یاز ای اسلوقی در بلبل	هم فتن بول چوق اسرار در تحیل
زیت اوکش اوله دینی ایتا کوم	قویار اولری جقدیر دیر کج
شام الله جیفه یل ایتی آچی	اکین قهر و ده یاقه آنجی
فار و بوز بیلان آن چوق اوله	ایله اقلنده بر شاه اوله دیر
شام ایله آن اوله زیت ای هام	هم قویار قوش بول وار انعام
مر جک بقلای چوق اوله هم	قیرله بول چار پای دهیم

اولی

اولی صوبی صوبی قتلدر یکک	چوق قویلر دیر بی جنس بلک
اشوبیل حیات اوکش اوله	فتخا بی هم اوکش دیر کتاب
چوق اوله حب و قتال فی ارض رو	علمه هر شوق بول وار فی عو

فصل اول در حکم که فتنی آفتاب

کود دوتسه ایل بر اکتلو اوله	نعت او خراف اوله یل قتل اوله
دو سلی اقلیم او جمل لند ای شاه	چوق اوله سیر لغای سال و ماه
الاکش اوله آن اوله فن رخ	امتی کی زحمتلور ناس کور رخ
ظاهر اوله دیر حیات هم فساد	یایللا اهل الریا ای حش نهاد
شاه فارس اشوبیل بول دیر	دور الله دوته بریکه عید
شوق بکرم یصلو اوله دیر خاقی	حسب الله دوته همیشه چون غلام
ای بی شهر خراب ای دلپنر	الله قیلا دیر آباد اوله امیر
کس دوله فخر یقین دوتسه کون	نعت اوکش خرف اوله هم کون
اشوبیل کسه امین اوله دیر	دین و دین چوق بول المیادیر

فصل ثانی در حکم که فتنی ماه

اشوبی اچر کور اوله خوف	حمله بقدره ترایدی دوق
اکن ایلر داو کا دیر صوب	هم میش حربه اشاد بول قوت
چوق یغایغور هم ارد صولر	چوق اوله دیر اون بی ای ناله

اشبوا نعلی من شهر بر زبان	اورن بالوق چاکر کی زبان
هم عین اقلیم جوق اوله مویش	تت اوله بویل آکی بلن شباش
ظالم اوله در جوق دوق وکلا	الا اول اقلیمه درای ذوقنا
مشرف ایلده چقه برکوردی	شامه الدوره تمامت آتقی
شام الزده اشعبل ای دریا	حتیق لوجوق اوله دیرم وبا
سیل اوله ارمنده صور آتدی	نیچر کلوپ ایرقده باقه دیر

فصل ثالث در حکم دایره افق

کون اغلش الملک اوله عام	مهنه کوسفنده و بار ای هلم
نیچر بمشار آخ قبله وفات	جوق اوله دیو و علیل هم نیات
قاطع ساروق کسبلو کوریه	حقید اورن بارز کاه واری
نیچر نک کوی معطل کاجه هم	از اوله حلقه فرخ ریج اوله کم
جود فیله قیغو ملات از دام	پس ننه اوله خلافت شان کام
خلق اوزارده مریه اوله جوق	باش برت اوله چپا نک حدیق
هم حردن کئی دلتک اوله	شهر قطنطین ایچنده جنک اوله

فصل رابع در حکم دایره ماه

ای اغلا نوسه ارت جمله صو	اوت بیکل صر آسای راس
ارت ارغلا ریکارو طشا	یغور اوکش باغس دای یغشا

فشتنه

قش قش اوله دتی جوق اوله غم	بعض حیوانا قیولر اوز سقم
سقط اوکش اوله بویل بر دیرلد	بعض عود قلد و سحر بر جوق ولد
بوغش اغزیسی اوکشد هم سعال	حتیق لوجوق اوله دیو دانیال
ستیا جوق در منار فی سواد	یل بر کتلو کله ای حش نهاد
القیام حنلق وار بر زبان	نیز کچ قلمایر هم جوق زبان

فصل خامس در حکم برآمدن ماهه نو

اشبوا با ملک ایچنده بیکل آئی	چلغیوپ کورنسه کی ای دریا
اوت بیکل اوکش آکی خن حد وار	هر فو که جوق دیو و زوکار
بر اوچی قلد و ورق طفس هلال	قاور اوکشد بویل جوق اوله بال
یعنی اغلا ری آت بی عدد	کوره طبلود بویل یاره بود

فصل ششم در حکم ستاره کیهان

جود کراهی قبله خروج	پادشاهلردن تزیلدهم عروج
ارتمه ایلاری دوتالو مملکت	عدل ادا بونلر اوکشد رحمت
از زبان اچره کوردونه حکم	قتلار جوق قورپا انسان اوله کم
حرب خرب جوق اوله اجه لرحه	طیارهای جوق اوله ای ذوقنا
جوق هلالک اوله کوبیل طوار	روم ای تریل صول هم فتنه وار
قرج شب اقلیم ولایت بولشه	جوق اوله اتم مرصدا اولشه

لشکر انبوه او کشند هم جبال	قانی اوکش دو کله جو قوت استقامت
مهر لاهی یونان و بادرباه هم	جنک ایچا خرج وارده شاه روم
مغرب اطراف امینر که قتی	منقطع اولیا هر کن آفتی
ذیت و زینت جوق اوله هم اوله باغ	ذرع اوکش اوله بیل اکیچ صانع

فصل سابع در حکم افسان و ستاره

اشوب آینه کراوله پیدار صفت	پادشاه لور عینه ظلم ایدر جوق
زیرله اوله اوکش ای مری پاک	ایق اکیلا و گام اوله هلاک
حاصل بیل موکله مستغنیان	اکی جمله جوق اوله هم محبوب
مغرب الرافعه فتد در عظیم	حرب قتل اوکش اوله دیو کیم
فتت بعضی عدوت قیل و قال	ایل امینر که مصوت هم جدال
لشکر اهل دره خلافت کوره دج	اولیا راحت کبی دنیا ده کج

فصل ثامن در حکم قوس و قزح

سرتقد کورسک سه کانه رقی	کی و باد رکتمیا کوزلر غمی
اوزم اغجلا ری هم فخر دست	قور دیار غنیمت بولایه بخت
اکی اوکا داولام یاغ تلوح	دول و یوز طلق اوکش قیلر مرج
ایل امینر که لولسر در عظیم	اسیج جاکد ابوا پیه د لیم
شاد لوله هر بر فروش هم موید	مالیغ مال ایه نو حاصل یور

پادشاه

پادشاه هم قیلر خور و کیمک	یکلر فایق قید اوله دیک
مغرب الرافعه اوله لیس ایلین	اوج بیل اوکا داوله بخار یی
یعنه اکیلی بتور در هر بریک	اشوب بلهم جوق اوله دیو کیم
الا قزح اوله دیر فی اهر روم	قوت پیغور درای صاحب علم

فصل ناسع در حکم سلاسل و برق

چونکه شلشک قیلر شرفه هم	حکم نادر دکلر فی علم التیمی
مشرق اقلیمه بریک بل غل	پادشاهینه جانت قیل اول
شاه بولاق کاله دیوانده الم	ایل مراب اوله اوکش قیلر هم
عاقبت اول پادشاه ای افضل	طرحه آنی زجر قیلر هلاک
اوله کرموب کرا لور نلکبی	ببر ایلنده قحط قندرقی
هم فز نکستانه قنات اول بیل	الا امنک اوله دیر شریل

فصل عاشد در حکم سرنی که از آسمان بدید آمد

سوی مشرق شرج اوله که آسمان	بن دیان حکمی دکلر تخمینا
بیل صولت مشرق اقلی مویش	فتد نجی سی قلا صاحب قریش
قش قتی اولر امین اولر طریقه	ارض قطنین اوکش اولر جوق
ایل امین اولایم هم جوق اولر فانه	بن طناع به جبال هم بر زمانه
جوق اوله بیل و یاسا ملر دیر	هم قتی قزح اوله اوله دیر

یل سوکئی ایلک بالور تمنا بوی	ایل ایلک اولم خلن احوال خوش
هم بیایف و اوکش چوق اولم غم	شاد اولم جمله خلایق کیده غم
غیب اولم بیلور که علم الغیو	غیب اولم اور که سار العیو
کیمکم بلور دی بلدی مطلقا	حکم ایسد از ارض افوخ تا خطا
بیورسی بلور عرضده جو بوی	بیور که کدن خبر و ور بوی

فصل نابع و عشر در حکم در حیدر برت

یلورم اولم موچوق اولم دیو	یغول اوکش یاغدر دجمله یار
چوق اولم بیلور بار کفارش و ستم	دنج اوکش اولم خلایق کور غم
نیچر بویلر دیر لای در ریخ	لیک عود تدر دی در ریخ
آز اولم بیلور پیش اکی سوزی	اوت بچی اوکار اولم دیر بوی
مهر بایل اکی ای دانی چلی	حرب آشوپ اولم فترت هم
هم بی بایل ایل قزاق اولم دیر	فترت اوکش ولایت طره دیر

فصل خامس و عشر در حکم آتش که از مهابه زمین افتد

صاعقه دق هغه کدن ددر	فتنه بسیا اولم دیر در صط
قان اوکش وکیل چوق چبال	چوق عمارت اوره یاز اسبوال
پار شاه شوی قلا تدر سوط	ایل قزان اولم فترت در قوط
جه اوکش اولم بیلور بی شمار	دکیشردی و وزیرو آشکار

بکادخل

باد شاهلور شایر نیم عم	ایل امین اولم یه جوق در قسم
اختلاف اولم عیله قتی	کجه اهل فترت نفرت شد قتی
چوق اولم دندای بویلور هم	باغ اوکار اولم بیوشوم جمله
هر جا اولم نشان اندک سکا	کی قتی قزان اولم دنی وبا
اولم قننه انسان جمله ناس	ایا اسیر قیتید بی قیاس

فصل هادس و عشر در حکم باریدن باران خفته

کرمل خیل بوی اکی اچو غلور	در حیل خیل خلایق فی سبور
چوق اولم جمله آن هم اوت بچی	هم اولم اولم دیش ایلیم و جی
هم اولم مرک مغایلی امان	بی کنارت حلق طله مهان

فصل سابع و عشر در حکم باریدن نگر

کر دعلو یاغهم بوی اکی نالند	نامبارک بیل اولم خوش روزگار
حکمت اهلی بویلر نکر وری	شاز اولم قوت دندنی هر بوی
سن اولم بیلور مکتلری عتاب	عدل اولم عیبه دی بی حساب
پار شاهک کوکلوش شهر ایلک	حاطری بویوت فرخ کینول بلک
چوق اولم بویلر آن هم هم نهم	هر جمعیات اوک دیر بوی عظیم
هر سن لردن خبر کور کشی	منفعت اولم تجارت کشی
هم سلطانراشی طو تد یلو	جه ایل کول اولم دیر بوی تیلر

فصل نهم و عشر در حکم باریدن هکس با غبار سخت

بعضی طوفان آب و آبی تا در بل فلاح	به قول طغی کافر و میل فلاح
القی قریله و اولاد اول چوت	حسنتی اونی موضع حد بونی
خلق از سنه او کس ظلم چتا	ایل اسنک اوله یل بی وفا
قتل و کشت او کس اوله سفاک	اولی اکیه هم بیست اوله صلاک
اندیش غصه قل خلق معیار	شاد بکار قتی غلبی فقیر
اکین اولاد اوله بعل نکوار	غیر چوت اوله سوزین ایل شمار

فصل نهم و عشر در حکم باریدن و زنج با کرم از هوا

قریبه بعضی شوغلیان هم کرم	قرینه اوله در غم ایل مرتسم
جمله اقلیم ملالت اندیش	غصه چوت اوله یل نزع بودیش
ظالمک ظلمی او کس بی ملای	کی قتی رخت ایدر دیو کلام
پادشاهان برین طریقه چوین ملای	نیچ قتلستوب رعیت رخت
قیت اوله غلغمیت اوله کرم	یابلا او قتی ضرب ایلده کرم
این سارق تاجی ضربی بین	جوق اوله بیل الملق حبستون

فصل عشرین در حکم پیداشدن غبار سخت در هوا

کی قتی قیسم غبار ای می دین	جمله آلتا دایم اوت بچین
پادشاهان یا غلق ایلایم	جنک جالنتی او کس در سده

ایل

ایل اسنک اوله و کبله قات

قریشا ایلاد بیل شاد بوزمان

ایل صوکی صالح ایدر بکار آشکار

کسب او کس اوله مانع بی شمار

فصل یازدهم و عشرین در حکم قلمت و تار بکیم هوا

کر بوی آیدر کرمیز طمان	چمتا اوله بغیر قش در بوشان
اوت بچین غایت او کس بوی	هم دنگر ایدر کی چمتا اوله غش
هر آلتا بوش اوله او کس غل	حوش تنور ایدر بوش بکار بیل
تاجی بوی ایدر ماه و سال	آلچو صابجی حوش اوله حال

فصل نهم و عشرین در حکم جستن با کرم سخت

امشب ایدر کرایده ریخ اضطرار	مشرک شایقی قل دیو حنار
قتل اوله روم الی قتل دشت	مشرک ایلنه چو یلوز قش
دپرشم لشکر عساکر یوریا	طاغ و ضحی یی و لذت یوریا
هر بوشی ب اوله عدوت بی شمار	منهزم اوله عساکر ناکه وار
هم ولایت نزله اوله کی قتی	پادشاهان قیل خلع رحمتی
هم سپاهید رعیت او شنه	کرم هیچ پادشاه بر ایشنه
قیغوا اوله کونلی کیده طرب	شام ایلده نیچ شهر اوله خرب
بروز چسمله طیلایار	آخ اوله در پهلان ایلایار
چرغا اوله بیست هلاک اوله بهار	هم اوله بی شدت الود آشکار

یاد صوکی صالح صلاحیت امان	کیده قدرت حق است که جهان
فصل ثالث و عشرين در حکم بانک که از هوشتن ۵۵	
کوک که اندر سر قید بر شتا	پادشاه را عدل او اثر رعیتا
بوز او کش اول بیل حق اوله	اوت اکی او کا د اقم عین ایلده
اور تمام حق اوله بکش کلام	قیغویه دوشه خلا بیل تمام
دو کلی اقم امین اول هم	دیو له انعام بیل سر می غم
خون او کش اول بیل حق اوله	هم بیل از در حق که در حکم
فصل رابع و عشرين در حکم بانک که از زمینی بشنوند	
یو که ره بر او کا دیو نکلی	اکثر بی اوله او کش امان
چوق اوله اندیش فکر و بیم	هم شکل کلا اوله در کی غم
زول حکم او کش در هم	عدله اینه یول جهانه پاد
جمله کن هر جواب اوله او	هم رعیتل فرج در زین
هو نه اید غنی در بیلون	یاغ او کشند دیو فر دین
فصل خامس و عشرين در حکم لرزه و زمین	
اشبو کو زلزله اوله حقیق	او حق او غلانه چو در حلق
خلقه راحلقه سلاسل دخی	یل صولنه در قی قتل دخی
پادشاه را لشکر جمع ابره	نزهت و نزهت قلا اقی

خفته

نشد و آشوب اوله در بوجمان	آقا بوز کجا و دو کلمه قاس
اول ولایت بلور در بی	اول بره هم باص و شش آغی
خون ایچده قلا سلطان دونا	هم و باور دیر بیل ای حق
کو کچو در بر چو در مط	قتل او کش اوله حقیق در خطر
اختلاف او کش اوله حق اوله	بوتله اقام ولایت طوله غم
چون اوله او غری بی هم او کو وار	خون او کش اوله در بر انجار
اوچ بوز او تو بی دی در چو بونک	عشقله نکله بکا د ندر بونک
باب خامس و در بیان احکام شباط و احکام و اعلام	
که درین روز پامید بشنوند و آن نیست و پنج فصول است	
چون شباطی بشلم نظم ایلده	حکمتک جمعیل سر دین سیم
بوز نه ایلور کلانده ریمش	هر بوز شایانک بچ قیلان عیش
فیلسوفیلر حکما سوزنی	سکوی فارش و دوی طوزنی
ای سخاوت منی فی الهاد	فیلار سر در بونکا قونیلن آو
چوق اولور یغور تار در فیلسوف	در دله لیل اسم در فیلسوف
جمله حیلان کل چیلنر بکر هم	جمله آغ صولنر ای محتوم
ایله شروا بسو بهمان قیلان	بیسر چوق بهمان حکمت ییلان
دیزه قان اریو بی آله بل حقیق	اسکی قان اولور طله رقیق

این کتاب در روز شباط
در روز جمعه است

کی صفت لیا که سن آفتل جامع
 صید ایتیمیک بویل بولن اوک
 کورسقی بوسک اولد روا
 کورده یمنی بوسک یقنا یکه
 نظم ایته یه آبی بی برهانیلد
 فیه و عورت دخی طفل ضعیف
 پس بو آیت کونی یلوی سکر
 اوج یلده کن بود بی تیل دقال
 آفتل او نوره سن
 اوکی کول بولک ای حکنده پیر
 آجله یا آجله دیری ستور
 صول قی آیدر بول خیر الیش
 چون طفر کونی اولای قی لقا
 الله برنجی کون یلن با حطر
 اشو کون اجه کوم بیایان
 آیم اون اوج ساعت اولور چنا
 قنی برجه در دیرسک کون ای یار

عربی

نه نورجی لیز بولن خلون
 هم کور اولد ولینو دین صیه دی
 اون اوچین ساین بولک یا حیا
 قی سها کم اولد بیل یقنا
 دیوه قو آخ دمار چیل اسر
 جل چکلر بنا بشلایه هم
 هم بودر عذره موسی بی کمان
 چونکه هر بنهان واقع دجلوی
 غافل اولک هر آیت کونی سلیک
 یو کالتتده اوج جانور
 نعم لشکری است قیام
 اشو آیت حادی و الفری کونی
 جره دید وکی ندر صام جند
 زهر بیکش اغوساین آور کوش
 صوبخاری وهوا لک شدی
 کور بونل عام صافی فلور
 جره دشدی دیدگاه بر بولک

برافتم

عربی

در کتبیه جرات

بعد از آنکه در طامس
شاه و صوفی بیک عرق سو
یکدیگر بشنیدند و ایامه هم
هم گوی اول گوی و غوی باها
یکدیگر التی کون بود عجب نه
از حق اسکندید که در بی سلاط
یاعن یغوری قارطولو بر د
باریانی الجی آری بلور در
بولوب بونا نیچید ای مر پاک
بر قری قریالی انده اول زبان
هر چنان اوله شبا کل آری
یدی کن اغلیدی ایشتم نیم
ار قسته ظاهرا و در هر من
کی موثر در دخی حکمت نذر
نیز او شهنشهر عقلک سکت
هر سوزی سولایلی بر نیم صلح
یا قتل از اوله آتی اوله نوار

باز میزد

با بیدارید اولور او ای
صفا اولور حاکم الیضا شتاب
همچو دکانا دلی سن آغسو سی
تنی صوکیدر بید کون بود اولدی
بونه او تو بکون عجب بر سوزی دل
ات کیدرت کسولور یاغ اوی
اورب چنان آخره قالدی
اول یدی کو کت آدن و کلا بهیر
مطن الحیر التبی کونی

فصل اول در حکم گرفتن آفتاب

کون دو نو سر کوزن نو کاین دکان
بایدی هکام بغار دیر یغوری
جغز ماده مطربا به دیر
شرق و غرب اقلینده آدم ناکه دار
بارس ایلمن قریه بر بکده ضبار
کی بهادر قریه اول شخصی دایر
پادشاهان ایلم اول بر زبان

اکه از اولور او کشد هم در اد
درخ او کتن اوله فضا بهیشتی ارن
بل قرق اولور و در حمله دیر
قرنق اولور و قن یلور هم طوار
پادشاهی دو تپس بود خیر
حمله آغا او یاهم بیرو وزیر
جوی ولایتاریه اولی ایمان

فصل ثالث در حکم دایره آفتاب

کود آغوش جوق اوله اوغزی دیر	فرز سینه دو سقو هم اوغزی بیل
هم بوغز آغریسی واردر هم سعال	جوقه در امراض و مقام بیضه
یغور اوکا دیاغدا ای سینه	اکین ادکا در قی هم اون بکین
وقت طمانه یغا فار هم جسد	بعض بیضی اوله ای صاحب منج
اشوبیل هم آن اوله دای طیب	بلکه اوله یایم پر پنج هم زیب

فصل رابع در حکم دایره ماه

ای آغوشه ندر ای مرد دین	اون بکین اوکا دایه در هم اکین
حمه یکار لر ارتقا طمشا	جوق اوله در مصل هم ای پشیا
بار شاهار عدله اینه دیر عشا	کی قی یشاق اوله در رشتا
بیل صولنده هم سکل کدر قی	حق چلب دفع ایلیه هر آفتی
جوق اوله رحیمی یور هم بکین	الا الملو کدر ای عنین
جوق نهام بول اوله بوقه کرا	کی اوغون اوله توکاک بی کرا
خوش کلر او ستورخ اوله چهار	شاز اوله اون دایا ایلیل و نهار

فصل خامس در حکم آمدن ماه نو

چلفتیون کورشم بویان قش قی	خلعت قیلر تار بوز دوک زشتی
شولند بویل رشتا اوله دیر	کدر قو حاله دستان اوله دیر

اوله فایده قلا لر زحمتی	فقد اوله ایل اینزک قتی
فسته جوق اوله وقه رقی چاب	ایل قزله اوله وشار اوله رقی
یوره یور بیل باقی دورن اوچام	قور و قش اوکلی اوله دوک کجادر
جوق اوله بونلر دایه قدر زیب	یعنه اوچک یکم عیله وریب
قزلق اوله دیر قی جوق اوله ناصی	ارض با هم قططیلر بی قیاس
باقی احکام قدر تکرر بیلا	هم جزایره قیدر بو عیلا

فصل ثانی در حکم کر قی ماه

بیل او جوقه در جوق اوله اوک	آکی دو تنور سه اوکا حله اکین
جوق اوله قش هم بیست جوق اوله بال	یغور اوکشی یاغ و غیر اوله حال
نجه اینه سولیا هر دله دیر	استی بلر جوق اسد بولور دیر
قور قی یلار اسم دیر صو دیار	یایم استیلر قیدر بی شمار
احتیاط ایلاک قیدر دانیال	زلفه واردر بویل ارتن ملال
بیل برکتلو کلور دیر قش یاز	اشوبیل ارتن بلی اوردن قاز
یغور بولر غصه کجای قی شغوف	کوفه اوله دوفنده قی صوف
اوکلو اوله کله اوکله ناعن ار	فقد و خوف بولادیر در روزگار
سیتی و جری قی چنک اینه لر	اورن خرسالی ایچنده لر
کافری شی بیلر ای حساب	اهل اسلامک اوله آخ خطاب

بر او بی یوقار د غو یگی آی	یل او در شاد اولد یخول و با
جله آلی بی اولد هم او بی	کی او جین اولد و دنیا اچین
طاسارین صوبی هم جل بکار	یل بلبلو اولد یارن بی شمار

فصل سادس در حکم ستاره کیودار

سجاولد د غو یگی آی	اول سبیل بی اولد قتل موت
یا غلق ایلد بر هر پادشاه	قیوه بر بر بی جل سپاه
نیچ چالشی دوقتی نیچ قان	نیچ آه و نیچ آزار و فغان
نیرت طالعاق طایور قتی	نیردوره اودم دیم عیاری
هم امسوزک اولد اهل ایل	قوت اولد و یون خلتی خالی
قت اولد یمنی ریاچ چاق اولد	قینادی بی دگر کد دمدم
غیبت اولد یون سفن هم در چادر	خو اولدیر دایچند ناکه وار
بو یکن کی شت و اولد قدم	جوق اولد یو یل اولور ملایم
هم اولد بی حدتال یو و شیخ	هم عجم شاهی اولد و بری ریخ
دین یانیر لوطی هم قس	وقت کلاده یغادر هم معطر
اختلاف اوستی اولد و یو دین	بده اهلین یو یل یوق اولد فیر
هم اولد قیسو یارب اولد شایب	بر معظم شهر اولد اولد حراب
هم اولد اولور بلای و دین عجم	حامله عی تله صبیانه هم

هم کیده بر یک کی قیدی اوج	شهر قسطنطنی اچنده ای خواجه
هم دولش با بلده بر اولد کشتی	بود و ر خود دنیا تک کشتی
کین ارنور کین ایلر هلاک	بوده انسان با تندر نه ملاک
باقی تکی در که یار تکی جهان	عش و فوش جانلو جانساز و جان

فصل سابع در حکم افتادن ستاره

کود و ش کو کده بچور ای سرفراز	تاجر خندان او کد رختی آرز
بر کی اولد پادشاه اولد هلاک	ایل امسوزک اولد رانمشاک
طوره آنک یورن یز بر حریم	کسب اولایه خندان ای طریق
زیدی نعت کم کد بر پادشاه	بر دخی یک پادشاه اولد پناه
کد انجیب یوز لای ایل	کی سعاده در چلبند بلالو ایل

فصل ثامن در حکم قوس قوزج

الک سفلیون بود در خابر	شرق طرفنده کورنم آکر
کوله طغوسی بکری حاجیاری	حاین اولد شاهنم حیل چری
دوندی یوزنی شاهل جنیدلر	چوقه جنا ایلدا ایشاهد بولر
عاقبت سلطان حق نفرت و یور	دوت بونلری یوزلاری یور
ال ارتسون اولد اول شاهزاد نک	یا رچیس حقد در افتاده نک
سوی مغرب اولد کواشیق علم	قره دوش اولد دیو سلطان هم

بادشاهان اوله بونار هلاک	مملکتی یقارای اصل پاک
چوقا حرب ابد بولمک ایله چوقا	هم بقال شهر کوی اندر قون
مهر ایل چنک حصو دند دوله	بوزله اقام ولایت بیم اوله
فتنه قوت هیچ اکسک تمام	چوقا اوله بغور خیلور غلام
هر نهدن خون اوکشا آرد سلیم	مغرب اقلی چکر کا درد لیم
کس چوقا وصف ایلون بقیات	شوبله قون اوله کم قیر نام
سول قدر ایدنه زبان دیو اولد	خاق طایفه کیده شردن نعل
اچ بل اول ایلر قی حکم ایله دیو	قیرم خاق طغیل کیده دیو

فصل ناسع در حکم سکا ایلر

اول سکا کچو کیشنه یشا	یل یولن قیرور دنده سکا
قیرم بویل قون وارز زوال	یمن اوخا داول کور سیادال
برنجی جوان جانداشی ییل	چوقا اوله بونلر زبان چوقا ایله
حاشه ترک تانده اوله بی حساب	مراون اوله بویل دیر بو کتاب
قزاق اوله روزگار خلفه غت	هم یفا بویل مطری منفعت
چونکه سکا اوله مغربه بداید	حرب اوکشا اوله حصو تکر سکا
چوقا اوله یکلش حکم فتنه دوش	مغرب ایلنه چویلر دوش
کافری سنی قلا غور و چنک	برنج کن اوغشاوی در نک

کی قی

کی قی اوله جدال ای عیوش فتر

عاشق اسلامه نعمت اوله پس

آخرا لام اوله اسلامه مدد

کافری شوبله قون بی عدد

اولیا نکه خواجه آله دیو

شاد غنیمت سلمان قالد دیو

فصل عاشق در حکم سرجی که در آسمان بدید آمد

سرج اوله کور سوج شرق آسمان	یل بشتو اوله بغور سلو جهان
دند قیزار اوله کک اک	براولو سلطان کدر یور خنبر
مغرب ایل خنده اوله سم قون	سویانی سوزلر نک وار یل یل
اوله فیه اوله بغور اولدی غی	بادشاه الی ایل ایسن قلد غی

فصل حادی و عشر در حکم علامت و حجاب که در آسمان بدید آمد

اشوب آی کوه کیرم عجب	حکمی بلکله جهد قیل طلب
چوقا اوله کچو عورت هلاک	هم اغزلر ولد چوقا غمشاک
فتنه دن اوله غلب خاق دل سیاه	یور یورین قونری کنا
دوله اوغری و حرای دور کار	قاجو یولق دیا ندر آشکار
برآزی بلاد اوله شاه اوله دیو	اشوب یل عورت بوشا ن اوله دیو
هم محم مکی وبا اوله نه سن	کجاری اوله قلا دیو ایل ایسن
او و اوج اوغلنه امر از عالم	هم وبا وار بونلر در یو علم

فصل ثانی عشر در حکم حاضره شریفه که در هوا بدید شود

کوکله کور بنه سه بر حيوانه کي	بر اولو بک کدره به سلطان کي
قان اوکش ده کيله بغالانه ليل	قيغوجوق اوله اسه بشلر ديل
قوت اوکش در ولایت بي امين	قزاق اوله ديو قطفقد زيل
پادشاهلردن کوره لر غلام کوچ	شوله آه ايده بچسولايي خوج
لشکر اهلند و ولایت کور دنج	الميا بونلر نصيب الا کنج

فصل نهم عشر در حکم بانگ کردن رعد

رعد اوله اگر شو آيه اي عنين	بيمش اوکشد بيا و ز سيزد
هم اوزم يوق اوکادير باخ ابي	کم آني استر قوا اوله کجي
ييل ايوردي مبارک اصلو	ياز ايو کاله بويل اي شيلو
ار ب بغلدي شش اوله اوکا ابي	نوت اوجدر بويل هواد کچاي
کوتقي آوز ايه امر الجومر	بيمشه ايده سؤقه ديره جومر
اوزم اوله چوق بولزد چت	هم آخ بولجلاي تيك بکت
قنق اوله ديو بيزه بويل	حوت اوله بويل و با قند بيل
عشر اولد الي عشير نشان	اولور حکمي دنگه عيان
اختلاف بين العرب و از بيزان	مغرب ابله خارج بي امان
قش چيلک اوله ديوکل از قنق	بغور آوز اوله ديشل از اتفاق
عشر اوله کور عد از سحاب	ييل بولن ايور ديو کتاب

اصلي

استاد ديو بويل بيج محبوب	طبلور صق قرح ايلر قابوب
جوسا اوکشد هم قوز سره رتکوب	جوق قيا اشرد نام بيل العم
باغ اوکاد اوله اوزم اوله ديش	اک اوکاد اوله هم چيله يمش

فصل يازم عشر در حکم در حديد برق ده

کوب آيه ياليم اينه پشلا	جوق اوله بغور قوسو رطشا
جوق اوليسره نيم بيرده بتر	بغلدي اوکش اوله هم اوکايش
اوزم بچي اوکاد اوله هر ديار	منعتلو در يک نجه واد
تاجرک کوکلي فرجدي مثال	اقبي چوقايد بولر بيل قال
بل صوبک علسي و تاجو فلات	ايلا مينس کدر رطلا اوزم هلاک
غم اوکش اوله ولایت بولشد	دبر شت عسکر حوصوت طولشد
عزم ايو بولنکر بولر اوشه	برغبسي بار شاه دوشه دوشه
طلعت اوله اقاليم بي بجاز	تاجر خسرک اوکشد احي آن

فصل يازم عشر در حکم آتش که از هوا بر زمين افتد

صاعقه دوشه بر اوزر نشان	هم سفر بويل اوزر بي کمان
جوق اوله اوزر چولي بلو ميل	تاجر يوق مغرند بويل
غصه چوق اوله اوکشد حشلق	هم بر اولو پادشاه کيله بوق
طلعت اوله قتي قوت دليم	شر اوکش اوله قنق قيفو عظيم

تیره بویل امر انجینه جان	تیره حیوان اوله جانان
اشوبیل خوف اوله واقع مژده	حاشه بیل موکند خوف اوله اصل
کرکه اوله صوغت روز کار	ارده حرکت بویل ای بر کار
خوف اوله الام واستقامت	هم کتیر غرت اوله دیری بحار
استی صرب اوله بویل دیو دنیا	هم بیز قندر اکن کوره زوال
آن اوله بویل صول دیو ای ولی	یا چری کیو بقیله شام ایل

فصل سابع عشر در حکم باریدن باران سخت

کره آید یاغه بغیر خلدن	بیل برکتلو کلور نعت اوچن
خوف اوله ضما خبر بر نشانه	هم سلامتک امینک در جهان
خوبه باز کان سوین کوکل شاز	پادشاهلر ده اوکند سعد
خود رزق بویل دل بی ملال	دکلمه رعیت زهی بیل نهی سال

فصل سابع عشر در حکم باریدن نمک

اشوب آید کریمه کوکند طلو	اول برکت بکلاری اوله قتلو
اشوب بیل یوان ملودر حوایر	بغیر الحق اوله دیو یوجر
خوف اوله بویل طلاع طریق	هم اولم اهل سر کوره غریق
بیل امین اولام بر کی بکک	انتمه سی جوق اوله شکر بکک
غلمه قندر حوایر اوله کم	لشکر اعلیٰ رعیت کوره غم

بیل موکد بول قحط قند قتی	جمل افلیک اوکند رن قتی
--------------------------	------------------------

فصل ثامن عشر در حکم باریدن خاک باغبان سرخ از هوا

یه قند لوز کلمه یاغنه تراب	ارکلوک اوله دیر ایل حراب
وله قاجر قطع اوله ای پاک	بایل اقله قحط قند یقارب
زنگبار اقلی قن لعدر قتی	اولاکی اقله کورسک قن قتی
کمر نیمه اوکرو ولایت دمیده	بدنیمه قندیلر آیدن چوت آمه

فصل ناسع عشر در حکم باریدن وریخ باکمره از هوا

قنیمه یغنه یا صوغت جان ایست	کی قتی قزل اوله دیو ای بکیت
بی کفایت حشاک اوله جهان	سقمه ورتله غری بی کمان
زاد و افغان المجد و جید زمان	دوشمن خلق اوز نهاسه بی ایمان
اشوبیل هم جوق اوله موت زمان	الفا کشت قیرله اندر زمان
بیل موکند قیرله اوغلی او شق	دیو لر دیو لر یو لر یی مثل رق

فصل عشرين در حکم پیدا شدن غبار سخت

کر قتی نونه اوله جوق اوله صول	حرب جنگ اوله نه یا وزنیو
پادشاهلر ظلم اده لرا کساد	جبریمه دوشمن دیریم ایل شایر
کی ضعیفه اوله رعیت کوره غم	بیل موکند خلعه ایملک اوله هم
منفعتلور دیو یوز بی کمال	ایل امینک اوله شرا اندر زمان

فصل نهم در حکم و تادیب از هوا

بوسه اوله اوکشدن و شور	طلعتن اولور ولایت بولش
تیرلر حیات بویل دیر کمان	غصه لو بیلد ملالند زمان
الایون جوق اوله دیوان بچین	نعت اوج اوله هم بیتا آکین
بل صوکی ایلاز اسیلک حد یوف	تند تاجر وار بوج ایلد

فصل دهم در حکم جوق باد سخت

کروآی اجه قتی اسد ریاخ	فاسد لور دیر فوکه بی صلاح
اختلاف اوله بویل دیر انبال	جوق اوله حرب و مصیبت جم جلال
نقدت اوکشدن بلور سخی	اوغرینه هم تاجر اوله خطر
حتلق اوزله اوله عت مدید	یا زایو کلر ولی حق شدید
هر چریدن دوشه دیر پادشاه	ایل قران اوله و طغنازا سپاه
آکا ایودما و ظاهم بلو بیل	حامله یولون جوق اوله اسبیل
اوره کونشوک کوز قتی اوله ستم	الاصوکی پیخدر کیده هتم
شاذ اوله بکلر رعیت شاه وار	ایل امین اوله ولایت پادار

فصل یازدهم در حکم بانگ که از هوا شنود

کوک کورلر فوکه اوله آز	جوق اوله بکاش کلام بی سرفراز
کم اوله کسب و معیشت اوله صو	تسکرا هلین رعیت کوره جوس

مشرق

فصل یازدهم در حکم بانگ که از زمین شنود

مشرق ایلد عسکر دیر بیل	اوغرش لشکر ولی جوق قیول
طلعتن اوله امینز لک قتی	قار اوکش اوله ولی قتل و خونی

فصل دهم در حکم جوق باد سخت

کولر برات بچین قندرشا	ایل قراق هم یایی استی دره سول
چیتهم بویل خواجه شاه دیر	یوچی محتاج اوله جوق هم دیر
پادشاه دشمنی روت قوتی	نقدت اوکشدن خطا قند قتی
غصه جوق اوله پریشان بی عدد	سندت و قتل اوکش اوله یاه حد
سابق خیز المند ای امینی	بولیا بیدت قتی غم خورده کلیل

فصل یازدهم در حکم بانگ که از زمین شنود

زنده اوله بویاده ای رفیق	اورنه بویلر قلع الحریف
کود بولردن خلافت انفعال	هم قتی اوله مرض بی قیل و قال
بل صوکنده ایلک ای اهل کرم	نعت اوخدر انیشت کم نه درم
اقلیم و ضلعه اوله اوکا تخمیل	خلفه خیل اوله بی غصه کجیل
الاکاخی اقلی قزلت قتی	کی قحطلور و بادر آفتی
دون ایچنده ریزه کرایا پشا	قتل جوق اوله حمله صوطشا
یادی چکر که دیر بی صاب	اول ولایتیه ارکش قیل ضرب
در میان اوکش الحیف بی ایم	جوق اوله جکر حصه قتل عظیم

تشی فنی اوله مویردولیمون	بیگدا اولوی قبله خلقی زبون
اکی یوز اکی سکرور یق شایط	حل معینه کله اشباط
باب ساروس و در بیان ماه آذر و احکام و علامات که درین روزها پیدا شوند و آن بیست و پنج فصول است	
اولکه هو اسمای اول قلدی یاد	اشوبالتی آیه آذر دیدی که
الک یاز آبی بوی آبی اشهر ده م	ادق بر کوهانه پیشوند کمر
بل باشد دیر بوکار رستایلو	آدین مارتی قش عیالو
کر بوی اجره طبیعت بیلدس	حار و رطب اولورنده کتیل
اعتدال بیلچوق اولورانه فان	عزل اولور بلغم از تخت روان
جمله احلامک و جوی دیوین	جوق اولور شیشی هم چنان ای یوز
هم بغاز اغریصیم کوز آفر سیم	جمله فان رنجی اوکن رطریه
اوت ایچوب اعضای طلدی که کک	بیم حجات ید فان الدرمه کرک
دقلو آشور بیچی اول اینلرب	نیم سرشت یوز ده بر سگدیر لطیف
به مرستی بید هو آبی کبی	یعنی صویسل و قو جایی کبی
هم ایو سو جیدله اچکس لوی دیس	بیسیه اوسته برنج دولاویر
نیجه که دیم بونی طرح ایدیم	دستمال سده خاوردیر ندیم
دینج طرح اید و قوت قوت تحت	هم بجد حاتم کبر ای یکجکت

بیگدا

بیشلو کیستلورنه کرکس بیسول	بیگدا آملو طعام آذیسول
قول موسی در ایام در تفسی	رایج مشهور برین کی نحیس
بویله برینو رش حکیم روزگار	هم چیض بر بخورای نامدار
نیم حرفه طولای ای ذوقنون	فرع المقدم طعنونجی کول
روز سعد اولدر صفت انتظام	هم ادنجی کول ابوکوندر تمام
اوه آکسند حجات بیوردر	اوکله لب اظفر کرانت بیوردر
کجی قش یاز کلدی چینی ایزونم	پس اولدر بوکون حسیه هم
دولم کندن بر اکیسی	اون اوچی کن بویانک ای کشی
بعد یاز قن در عیایب در نطق	اون آکشر سامت اولورده وکا
یوکندر بر بکومر شمس الحال	اتفاق ایقش خلایق بی جدال
ذیه نوموز کن نیدرین نامدار	هم بوتمای ایدر جم اول بهادر
هر بلبله ایشده کوزلار نه آجین	چونکه بو آیکن اول ساه بر عشر
دولم کج کجهر دی اول کوندر لوی	زین یومش ای دی کی یک کوندرین
فانی درخوش ییقادر نیچی بیفام	آیه دیدی دیندند کمر بقام
یوز اوز این تکریم بی ده کن	تا اولنج اوز این سر نکول
کوز نه زعلو و بر جانلر عیقلار	چلا خوج وقتی کله و بر جینار
جمله الحال بیان ایلا یدمر	سوزنادر لاسه دینی سوزیلایدم

صوفی غلط اولدو دکنی قاره در
تکونی اعلیٰ قوه ن الا کم
کوردو کتک چوقا ایلد و زری شها
کوردو کتک ویر اطا ترک بلسلو
نه بوسا رقد یوزی نه بلسلو
اوغلی اعلیٰ کتیک یاقری
حشر جامع اینه حلال باغشاد
پس بکرمی کوی ایه دل پذیر
هم یکرم آنجی کون مثل العناب
بینه اول کون دو لیز هم عوا
چول بکری بیش اولدو رعب
بینی دکی قتی حاصل غلش
هم روایت حقیقت شریل بیل
اندی مریم فاته ای شش نفس
دوغدا چنای عیسی تدبیر بیل
هر نه سوبیل قیلد تکی شکت
بیدی وادی یزیدی اوکی

چوقا کتک تکی صوفی و زو او در
بشایب سوز دنی سوبیل کیم
کی قتی چوندی آنک دی شها
کوردو کتک ویر اطا ترک بلسلو
نه بوسا رقد یوزی نه بلسلو
اوغلی اعلیٰ کتیک یاقری
حشر جامع اینه حلال باغشاد
پس بکرمی کوی ایه دل پذیر
هم یکرم آنجی کون مثل العناب
بینه اول کون دو لیز هم عوا
چول بکری بیش اولدو رعب
بینی دکی قتی حاصل غلش
هم روایت حقیقت شریل بیل
اندی مریم فاته ای شش نفس
دوغدا چنای عیسی تدبیر بیل
هر نه سوبیل قیلد تکی شکت
بیدی وادی یزیدی اوکی

فانی

فانی آغلی کلدی اولدی شاد
بوسه فایلدی خرمند غبی
هم اولدو کتک حقیقتی کمان
فصل اول در حکم کرمی آفتاب

کون دو تورسم خیل اوکا یئین
بیل صلاحتیلو یلدی پامنه بیل
شام ایلده براولوبک بالی
اکترمی ایچور و اولدو ستم
اولدو کتک یزیدی کدوب
قتی یوزدو رباغ ایچور و علی
چوقا اولدو هم روم الیه در غزل
قبول بویمه خلایق بیتیه ناس
کردو تدقیقه اولدو رنگی قزل
قبول بویمه خلایق قوی
چوقا اولدو قی قی خلایق انجی

فصل ثانی در حکم کرمی ماه

ای دو تورسم ندر کورای غنین
اقنق اولدو ثمان هر سنه قین

آخت آغلی کلدی بنای قلدی یاد
پس نیی کدم دکلدر اول نیی
هم کوی قیچو دکلدر جاودان
فصل اول در حکم کرمی آفتاب

جلوت اوچر اولدو هم بیست
هم نعام اوکا حدن آس بیل
مدی قیل هلاک اندر غضب
جله دشی شاد اولدو اهلیم غم
قبول انسان اوکشی اولدو رب
روم ایلده اولدو هم حرب و فتن
ارنه کفاری مسلمان زی سنل
ابل آلرپ قلعه یقاولی نیاس
قلعه اولدو دیر ولایت بلال بیل
یل امین اولایه هر کزای غی
هم دوش انسان خلایق رنجی

الا یمنی جوت اوله دیری قیاس	هم چو کادون ملول اوله اناس
چوق اولیرد بویل قازیلر حوت	آنی بویون نیچار قیل نبوت
مهرالنده یغیا یغور دخی	هم بر اولی بادشاه اولر
تیز اولیرد دهلاک اندر توت	بروینده دوشم دیاقره جول
فتنلر قلدورده باشو دو کلد قان	هم طوار جوق بغلانورای جلد
بل حایلوق اولیرد ربی اما ن	نه کس بل خیر یق شرور همان
چوق اوله بویل سوز دیرای بیضا	اهل فتنک سوزی اعلادر مشا
اهل شریک سوزی اوستی اولر	قرا قرت دونه دللر دعله دیر
قبلا اولیرد یوزی دکل سوز	آفت ایرد باغه هم اولمن اویم
بوریه بویل حناق هم رمد	بویل بیورمن حکیم معتمد
کر دوقنده قه یوزی آف اولم	چوق اولیرد مسلم کتابه نم
جمله نیتلر اوچن بل قیلوردر	اخری بیکلک دخی قوتلوردر

فصل ثالث در حکم دایره آفتاب

کود آغلتنه بویله بل عیان	جمله نشینر اوچنه ربی کما
جمله اشباح اوکشدن بویل	بل برالکتلر اوچن اوله بیل
آی کد یلر کن آغلتنه کوی	یغور اوکش یافه دیر اندر هوی
هم سکلک جوق اوله دیری قیاس	دیح اوکش کوره چادر باهم آتاس

افق

افق قوی بر اولو باد شاه	حقیقه ایلندن قی اولی سباه
بوسیدن خلق از سنده ملال	بوریه جنگ و حشوت هم جردال
فتنه لر ظاهر اوله دیر هر ایل	اولک اولدر یک دایم قان دکی
دیج یا بس جوق اید بویل هیوب	فاسا ولاخلر هم هر جوب
بل مطلق اوله دیر برده شندیل	ک یکی ساعت یکی رزق جدید

فصل رابع در حکم دایره ماه

آی آغلتنر بر یغور اوله جوق	شول قدر اقا صولر کمر صد یوق
ایل امین اوله ولایت بنه	عدل و داد ایدر بویل هر بادشاه
شاد اوله رعیت امیر طر و نیا	چوق اوله هم اوت بچین شریقا
هم کک اوتادایور هر زروح	نه تیوقن دخل ابوجه سز رتوق
آی اورتا سینه آغلتنه قس	یوخ اوله بویل بزم خیر اولوق
آز اوله ارشدن صولر از آقا	بی سناغ بیل اسه بل مطلقا
آی صولکته اوله کوکرت کزاف	بوندن هم ایلر حکیمرا اختلاف
بعضیه بویل مکلک کاله بیل	بعضیه حکام بر نجه تاله دیر
یکر کک کوی بیلور بلن آده	اولک بلدر دیر یلندن یوریم
اللانلکم ولایت بولدیلر	تکونن فضل و عنایت بولدیلر
سویله مقبولد سائلرین نام	بخشده اوله منج یا حکیم

نه دیریم ساه

فصل چاهم در حکم برآمدن ماه نو

چلتیون کورنسه بویاده هلال	آشیاقیت اوله دیر دانیال
آک آن واز اوله نبات	غله هم آذر دغی که بی نبات
بر اوجی اوله یوقار و طغیان	نقعه بولد رغیندر بیل سق
جمله آن چوق اوله ایل مقلوبه	هم بر اکتلو صلا صیتلور
بل اوجن تله کور اولو کچی	بیش اورد رطلور باغ اچی
اشبوای کورنذکی کونده آک	به چس اوله به جود اوله مطر
هر اکا چوق اوله بویل هم اوجن	ایل امینکله اوله دیری برون
کسب اوکش اوله اینور هم طرار	اصلو یلدر بویل نه حدی دار

فصل سادس در حکم رشتن و کسب و اوج

کرطفا تیریلدیلر اشبوای	مغرب افکنجه بلای دل بای
بولنه اقلیم ولایت دوله بیم	پادشاه اولور مصیدر بیم
اورنلار نه بولارک کیده شاه	حرب و جنگ اوله مدام قطع اولر
قرلق اوله دیر اول اقلیم سر	چوق کورسیر بولر خفق و حطل
سوی شرقه اوله ظاهر شاه	اول طغنه نیجه کوی اوله ویران
پادشاهلره خواجه جیمه دیر	اقلیمی بوزپ ولایت دونه دیر
اندی فی مومن قواله ضعیف	خان اوکش روکیلسر رای طریف

خلی

ظلم بوزد دونه بوی هم پادشاه	خوف خشت چوق اوله هم وردو آه
چوق تساوت اوله بکلورده الیم	ظلم جهنم اوله رعیتده دلیم
بل صلا کیده قریب بیخش پادشاه	ایل امینک اوله اقلیم بی تباه
اورنشا اقلیم ولایت شاد اوله	هملاکت شوبله فرح کم آد اوله
هم دیشلدر حکمدن بر قی	کورنذالذ اوزن اوله اوجی
چوق اوله اوله بلور غم	در مختدر شاد بد غم
اوج بل اوله ریتمالت بوزمان	جوانک کبی زماندا الامان

فصل سابع در حکم افتادن ستاره

اشبوایده کرا اوله بیل حفوظ	چوق اوله بویل ولایتده مصوف
هر یکاکم بونچون غم اینه بو	اول یکن شاهی حقیقت کیده دیر
پادچری کیر حقیق اولار نیم	کی حرا بلقار ادا زنه دیر
بنجلارک آلهمال اول سپاه	بنجلو باسندک چاقام یی کنه
چوق اوله اوغری بحلی راه زن	ایله فیضو یایله شهر حزن
بی قی رختلو یلدر اشبو عام	الای صولنده اولر رب الانام
رحم اینه قورلارنه اولی کان	خلقه ایلک اوله هم اس و ایمان
کترله ریخ و تعب رخت کلر	نه اوله فتوت شخود زین کلر

فصل ثامن در حکم فوسر قوزخ

الکرم ستمانی مشرقیه یکتا	کوروش حکمتی ایدم سکا
باد شاهلرده فتی هم انتقام	دو شمشیر حرب شداید اختتام
ایکله سلطان اورسند چنگ اولم	که حصصند اوکش دلتک اولم
چرف اولم فترت اوکش درختان	حریف کش اولم دیم دو کیل قان
سوی مغرب اولم کفرین ایهام	کی قتی قزنت اولم اوج یل عام
هم قتی اولم اولم دیر نیریز	توبه یکه یکه نوار کمر ایه وز
ادکیا اک وفاق نامه بیر	حاصه مغرب افلی قط کثیر
عورت اولم اوکش درختان	چرف اولم بغور جو یبه تخیل
بابل اقلیمه بدعا چقا	بار شاهن الدرب شهرن قضا
چرف غارتاریا اولم بد فعال	عمل ایه سلطان اخذ دق اللاله
دوتمه هوشمانه قبله هلاک	چوه معاون حق اولم ارف یاک

فصل ناسع در حکم سلسله البرق

چهار نکر شکست کجای شرف اولم دیر	فترت اوکش در لایه دوله دیر
خوف اوکش بل بویل دیر مقام	آسمان بولتو باران از عظام
طلعا در اقلیم امینسلک عظیم	تاجره بویل بشارتار د لیم
درج اوکش ایلا به جم ایزه مال	نمبارک ساعت اولم زینق مال
مفرط لافنده کور نشه علم	خلکت اخلاقی یوزور فعل جم

اوج بلا کینه خطاط در زین	جوق اولم الم سکر لک بی امین
هر جویب اوکانونیل بودانیا	کی چکوکا لک اولیس فی جبال
نیت اوجز اولم بویل بیهم این	بول اولم دشتلوا و جز در نه قی
باد شاه بایلار علم ایلا به جوق	تاجره اولم زیا کت حد یوق
بی قیاس اولم مغر ای کتیل	اورنه ارته بلقلار هم صدا

فصل عاشق در حکم سرب که آسمان را بدید آید

سوی مشرق اولم کراشو نشان	خیوله ایلا امینک بر زین
نعت اوجز اولم دیر نه حدی ول	آدی بولم فخر دهر د بار
زخ ایولم و سکسب اولم شش	ای صولت نه زهر دیر د کوش
باد شاهلردن رعیت او ششم	دور لر عدل و تطلم کوش
مغرب اهلانی قزیه ای پشا	قش قتی اولم زینشان اولشا
قار اوکش اولم بویل جوق اولم بول	اود بنی ادره اوره کوش
برادلو بیک عاصی اولم شاهد	کینه بنما به رعیت آهنه
جوق اولم بویل ولایه ضاد	جودا اوکش اولم حلایق نامز
اول سعادت سر کشید بی صاب	مملکت اولم راب اندر راب

فصل خدای و عشر و علامات و محاب که در آسمان بدید آید	بر عجب اب کور سکر ککره آکر
هم بوی آیه ای عزیز معتبر	

جوق اول اولم و بادنيا ايجي	تبعوبه دوشه قى اولو کچي
زولده حرس صليق هم شتا	بعض اک سقندر آفتا
اورنه حمل استلاخ ماه دن	شائلي آردرو لي ارضه دن
جوق اول بولغ تمل دهر هم کيش	غلا کي اوکا الکلکدر ديش
جوق اول امواض هم سرت الحان	مهرالي کي قطلوند نجات
ياد اين باصده بمشله هم	هم هم ادا حاصه ملات عام هم
براولو کشي اول اول اله قوت	واري جانلو کم اوشتر ککوت
هفته جوق اول اول الله شادان	نفت اوچ اول هم ارض الحان
بالله اول عمارت بل جعيف	قربة الخروب هم شهر العتيق
حربله کشا اول عريه بي کمان	حادثات انواع عواض و قعات
هم چقا اعلی ملک العرف	براولو کشي دوشه دير آفتا
پيرنه دولو کروب پادشاه	هم اوکته اول صوبات سالار
سيمانک صو کيدر شانان	نفت اوچدر سو پيرودمان
فصل نهم و عشر در حکم ما نند شخچه که در هوا پيداشود	
برضا و رصدي اندر هو	کر اول حکم اشيد رسک روا
فترت اول بوجها و اوجها	هم براولو کک کدازي ارم
جوق اول اوغري حراي بلقي مل	طلغدر اقليم امينوا اول بل

حرم هم درلو فواکه انگليز	کي اوکا بولر بولر ديواي امين
ارده قيت اول تمل آن اول هم	فترت اول دي جهان اي محترم
آن اول کسبه و معيت باقرنج	اصي آن اول خلايق کور رنج
فصل نهم و عشر در حکم بانک کور رعد	
اشبوا کي اجه آکر اول رعد	ساقلي امينک خلايق رعد
جوق اول درو بنات هم اکي	يعقود کشته اول ديوم اوتک
چون تمل افلا اوچ اول هم	بيش اوکا اول بولر نه ديم
فترت اول في بلاد اولم ان بار	رعد جوق اول شوشه در بار
هم براولو کک اول رعد هلا	ظالم و طامع جوق اول هوک
آي کد يلو کک اول بولر سيل	خبر ايلکلر اول ديواشيل
هوش اول درک حقيقت و ايمان	جانلر طول عمارت حانان
جوق يغيير هر طر اول سر	کي اوچ اول اول اي قوه رنج
عاقبت احوال مزم بي ملال	نورخ اوچ اول امينک ايسال
هم بصا اول پيره ياد بک آغی	کم يلو ايل کدر باهره يغي
براولو کک دوشه در ارض العرب	جوق اول الله ملات هم شجب
فصل نهم و عشر در حکم در شيبه برق	
اشبوا کي برق اول اي عاقل کشي	فترت اوکدر بولر بي تشويشي

حرب اوکش اولدلم دوکله قان	نفرت وفتوت اوکش هم افتنان
غصم و قیغورولد بول بشار	منفعت درد بولون بی شمار
المغصه صاعقه یوقور منفعت	تکلی خیرایده مبارک در
زینت اوکاد اولد فخر هم خوب	طلول اولد سو بزم قلوب
الآنعت اوخراوله بی کران	هم طوارمکین قریلور واروان

فصل سابع و عشر در حکم آتش که از هوا بر می آید

بهره اودد و شمع هوارن کر بواکه	دکله کن نیمه درای جان قیاق
قش قتی اولد و اوزن اولد هم	قار بوزد دلو بغادر دلم
چوق اولد بویل رستانه هوش	یا کله یا مقده واردر شرف
بکله یا غمه اوکش هم صواب	اوکش اولماید عدوت تراف
یا خلق اولد همان اوکله بیل	چوق اولد حرب و مصوت قایل
ظلمه خلوب ادا لر عتی	جوبه صفا ایه بولر یوق قتی
آز اولد کسب و معیشت بیل بون	هم اولد بویل و بای عقل اون
چوق اولد بولگر حرا بی تورق ناس	ایک اولماید امینز در ناس
فتوت اوکش در عولن مقدر جان	ان شاد و خلق الله زیان
نیوز مشکلی حواس مال دیر	پس نیسا اولد عوام احوال دیر

فصل سابع و عشر در حکم باران که سخت

اشبه

اشبه ای اچه اگر اولد هتوت	راحت و اصلاح اوکش در سکوت
اوت بچین اکین ایور هم پیش	اصول اولد حکم شویله دیش
چوق اولد بالی بویل مولده هم	منفعت بولور بولون بیم غم
قیلر حیوان ایندن یلک	تیز اولد هم تیز کیم دیر یی بولک

فصل سابع و عشر در حکم باران که نیک

کر دلو بغد لیم دوکله قان	نفرت وفتوت اوکش طالع جان
هم مصوت اولد بکله ده دلم	خود لیک اولد جبال انز عظیم
بل بولک اولد هم بی لشد	هر نه هم یکیش خبر چیق اولد
خلق بوی بیرون قیره طغلا	چینه چوق تاجر کیش سر ماید
یا لیل اوغری حرا هم الم	چوق اولد حرا دنی رغبت غم
بر بونک کیم دنی زشت بل عیب	اولد برید اولماید دلفریب

فصل سابع و عشر در حکم باران که با خبار سرخ از هوا

یا غر طبعان یقین اولد غبار	کی قتی خلت اولد بور و زکار
اوخراولد نیچرای بول الحس	غفه چوق اولد اوکش هم حس
خوف فتوت خلق الله مشکله در	بی قیج منفعت بریلدر
آز اولد وجه معیشت بلو بیل	طار اولد بل هم امین اولماید بیل
چوق اولد ختم مصوت در جهان	فعل اوکش اولد دلم دوکله قان

نیز بیدار در قتی شرب است	گویند تقریباً دوازده روز
فصل ناسع و عشر در حکم باریدن و زرع با کرم انبساط	
بعضی صومغان اگر یا قریبها	طاش جلد صوفی بغور یغا
ستغنا بود در یونیز آشکار	هم کوره بوبل جلالی کسب کار
تخل یو ایوان اوله اوکا آکین	جوف اوله جلد نبات هم اوت بخت
بل او جلد قتی خوش اولمال	الا اکتمه بینده اوکش اوله نعل
حتاق جوف در بوبل هم ورنه	عزت و قوت عزم نه نبات
فصل عشرین در حکم قتی و تکیه بیدار شدن غبار	
اشبوانده کتی اوله غبار	یا با استبد قتی نه حدی وار
کی قتی در زمان اوله حلق	بیش اوکا اوله هم قتی حلق
جوف اوله هم او قتی غلظت خبر	اوت بختی اک قتی او ز سر سر
آدم حیوان قتی قتی قتی قتی	بر بخت و وار زبان ای نامدار
هم چلتی در قتی صومغان در ناس	ایق کوریه جوی اوله ناس
فصل الحادی عشرین در حکم غلظت و تار کین هوا	
کرم سارق کوریه پیوره سحاب	جوف اوله زنج و مین دیو کتاب
جمع اید بر باد شاه لشکر یارین	ایق افلیه دوتا لری بولین
هم زیان اید بوز هم نعل	جوف اوله کورم خلق هم آه اید

ظلم اوکش اوله عوان ارنه نساد	بولتا و شان رعیت نامراد
غصه جوف اوله اوکش بخوف قیام	قبضه اوله خلایق دیو دلیم
ظالم اوله پادشاه عدل قویا	بکلر ظلمه رعیتی دیو یا
کار و کسب اوله قریح از اوله دیو	اوت بختی آکین ولایت و دنگ
فصل ثانی و عشرین در حکم جانی با دخت	
کرم بوبل اید بولایه با دخت	اوت بختی آکین ناکر بول بخت
روزگار حد سن یوز دین کول	جدید صیوت النساء هم دختان
ارتمه استقام آلام فی عومر	جوف اوله بغور بوبل دلجموم
جوف آکین چور بوبل دیو هم بخت	اهل علم کور حکام بوبل دیش
شهر قطنی ای دیو و اسنا	قوجله صب قیرلور ارتوغنا
حکله نو تفون اوله هم بوزیر	سوله صفا ارجتا انداز بریر
بارش کین الدور الوهم ماکا اوله	غصه سندن پادشاه بی باک اوله
حرب اوکش اوله چار بقیه بخت	بیل اوکش کلا اسجریان قیلر نکل
فصل ثالث و عشر در حکم باکی که آن هوا شنوند	
کرم بوبل کوریه کوک آکین	اشبویل بجه و باد لک زین
جوف اوله در لته هم حسی دخی	مقوا آوی ببل در ای سخی
اورن خلق در جهان هم نسا	بغض کبر اوله روان سیکو کساد

از و عورت جنگ اید و دود و کوه	جوف اوله قیغولان سر نکود
با بن استید رهویم بل قزاق	جسم هم ارق قور دیو اتفاق
اول و کشت شاهی الوب کنگر کوک	ایل و لایت بوز و ننگ کوک
یولی قلع طریقت کاران	اولیسی دیو بل جوف کاران

فصل بیست و ششم در حکم بالک که از زمین شنوند

کوب آید کور اولوب زمین	اول و کشت شاهی اوله دیو ایل
غصه و ساعی اید خلی ضعیف	بل صوکی قزاق قنبد با بن طریف
آن اوله غله یولی هم هر طعام	قنلق ایچنده قله دیو حاص و عام
جوف اوله دیو هم قلع طریف	ای زیا انیلا یسر در بل حقیق

فصل بیست و هفتم در حکم لرزیدن زمین

لرزد اولوب طلق اوله بل	سولینه کیشلی خبر لر بلو بل
خلق کشتا حوالی بوز در ای اولو	بر زمان کیده فرح با سر قیغلو
قانع سارق و بوز در ای افعال	قتل او کشت اوله بوی دیو هم قنلق
کی بوز نشند در بال در تلف	شانلق از اوله کی جقد در تلف
بها شاهی هم اوله مهرش هلاک	جوف اوله ولایت و کلر بریم پاک
مهر ایلا در قلع هم نشند صواش	قانه او کشت دو کله دیو کا بیلر
قبول بویله حیوان جانور	بسی بچون اولن انکاکم جانور

دیده که بر اولو بلندن در کشت	خلق از اسنده صولق واری پشا
فتمت جوف اوله ظالم لر بوشند	باد شاهلردن رعیت او شند
ظلم اید بکلر رعیت لار جوف	سارق و قانع او کشت در جوف
هم سکل کلر قیصر از دکام	بل صوکی یا اید رفیقین شاه کام

فصل بیست و هشتم در حکم باران

هر نعمت بول جهان نال دایم	کافر ایلیم قلع طریف قتی
دن ایچنده دینش که بوز عین	ایلاک آن اوله یوز لقمه عین
پادشاهلرده اوله دیو جوجک	مقلوبت اکثر مصوبت بی دیک
ظاهر اوله شرفند هم فق	جوف ظلم ارشد رعیت در بق

فصل بیست و نهم در حکم باران

اندک باران بر سر ای دلر با	اندک ش ارق اوله دیو و با
اندک اوله دیو تورنج و تعب	تکری سقل سون سلمانلار کین
ایکی دینش بختی اکی بیتلر بی	بسط اولوب سولینه جلمو بی

باب سابع در بیان ماه نisan و احکام و علالیم که درین

روزها پیدا شوند و آنرا بیست و پنج فصول است

اورش یازده آد نisan اولر چو	حکمی نظم ایله بی بی چو ایچون
ارلق الکسک یوق او نکاندر قلم	سولون یار عشق اولد ب الانام
بغیر قاری بلو دیو هر اشپ	جمله مجبور در ایاعقل کشته

او کله هراشیا به او قیدیمش	بعد بخجی آی آدن ابریل قرمش
بس بویاک حکمی دیک کرک	فرمان تر و نه سن بیک کرک
آدی شان اولور غصه کدر	اشور حمله دینا بایدار
هم سمیز اولور بلق ارت میاه	قوتی فصلک قوی ای یز میاه
اشولای حاتم ایور در هم جاج	سیرکله آشور مفید بی نواع
حوش قنور در بنوب بیک کرک	کشتیجی صومعه برز طغی کرک
حیدر این بیک سنا فواید قی	طشاه لایمک جلا بک رحمتی
الاهاز نهار صفین تربیم دیر	جوش زبانه ایلر بویایم آدیور
ذروه آخدر طلوع یاق آرز	هر آجیلردن صفین ای دلموز
بویا و جی کوننه کوننده کیم	بعد در یوزور میسی در حکیم
هم بونک در بجی کون ای غوثا	بر اولور یلدر طوعی در مطلقا
ایک ایلدر در بیک اندر تبت	بیرون دیر لر رشار بطین حسی
طه از نچ سماک اول کن کوی	بویله دیشلر کلنلر ایلر
جمله اشهر کراوله بریل فرات	ابرکک سابع کوننده اتفاق
اول کون البشه بغدادی هم مطر	بار بر قیج طهایه یی اولور
یغسه یغور بره از آسمانه	کرکچیلر یلدر قیجی شمشاد
یل یوز کالی نبات بنمایه دیر	قلق اولور در جهانه ای دلپذیر

حوزه

حق نه حشم ایلدر ای روح ناد	قلق اولور در حرا بلقد جهانه
ابرکک اونجه کون بی بطور	آدم را تانم وفات اندوکی کون
اولور بجی کون بونک ای شایر	هر نه اشور سک موافقه میرا
اولور و جی سندن ای صانع	کیچا اولور بر سافت اولور بی دروغ
اولور اوج اولور سانج هم کندک	کعبه صومعه بون بیک کندک
بیایم در سبیل دایه بونی کورت	کرکوشی استرایک نفدی کورت
هم اولور البتی کون ابر صانع	شرطین اولور طغی بر غم حامی
طولان اولور کون کریم الفف	حق میسرایسون قریله خور
هم یکو بی کونی یومر النعیم	قول موسی در ایامرم تعیس
بل یکوی طغی کون ای پشما	زباننا دیر لر طلوعی بلدر
ای فاضله حسن خلعه حین	بینه بر یلدر طغی آدی بطین
شرطینلر اک ابر لاله آی	قریش اولور حوش در یاز بای
حیدر اولور یغور حوش بی نبات	یویا جنتدر صومعه آجیات
یل برکتلو کله دیر ای سخی	اصلو فاذ نخلو راحتلور دخی

فصل اول در حکم کون آفتاب

کر بویا ظاهر اوتور کسوف	جمع اولور ابراهیم واستقام هم درین
هم بر اولور بادشاه اولور هلاک	هم اولور فتنه ولایت هم مساک

بگو فیض او گشتند با صفا
 مصلحت اندیشه در بهر یک گشتند
 جفت فاعل جفت ابروی دخی
 دیکو ستم او گشت جفت جیب
 در گوشتن بلور ترک طاعت
 هم قوب بر اول عالم با عمل
 کفر اول گشتند ای شهریار
 سقط او گشت اول بوی سیله هم
 غله و هم طبله آرد در جکم
 هم بر اولو یک اول در آشکار
 جوق اول خود جلال هم سال
 قرآن اول در قتی امض العجم
 مغرب اطرافند اولهای ایام
 هم اول روم بگوینک خود در
 بر برینه دوشه خلق اندکند
 فصل ثانی در حکم که قتی ماه
 استوای اچه اول خیر و
 اوزم آغای جر در بر نیلسوف

جوق

جوق اول جوق جوق جوق هم
 حلقه انواع او گشتند بی نواع
 کاف و جاصل هم احباب الشمال
 استوایل اچه و باد در کتاب
 ماهی ایلده صواغی فتنه دیم
 هر زو و بهتان اول خلقک اشیه
 فصل ثالث در حکم دایره هفتاب
 کوه آغلند بر آید قبل رقب
 تاجو بکلون اول هم زبان
 عاقبت سلطان اولیر در نه
 حلقه انواع اولیر در اناس
 شام ایلده بر اولو یک اول در
 آینه آفات ابرو بی کمان
 جوق اول فابو غور اصل نصاد
 هم عار قلوبیل اول در حباب
 شاعشه کلن ولایتو نچه
 اولی مرتبه نچه مرتبه لغیس
 هر مواضعه فکانه اول هم
 در جشک حلقه یقینیل علقه
 سزوی بویل بیجا در بی حال
 هم بلور در خوارج بی حساب
 تنناو کشت اول قطعه در عظیم
 بویله بلور عرق بر کشتی

فصل رابع در حکم دایو و ماه

آی آفتاب طشرجله میاه	تویله ارضه هم اعیان بی نیا
هم اولو بیکر بویل اولو برجه	دولتی معز اولو اوجده اوجیه
پادشاه عادل رعیت محترم	ایل فرخنده در رعیت اولو کم
الاجوف اولو بیچین انزل	اولو دیری حد تحلل بی طرف
بارش بیکر امینک اولو اوش	آجله بولک اولو تجاره قوش
دانیال ایور بوی ایبره کار	چوق اولو اوزی ملی آتشد
زنده اولو بویل دیرو اولو نیی	هم بیست اولو حقیقت ای ای

فصل خامس در حکم برآمدن ماه نو

چلمیون کرینش آی ای نیکر	حامل و جلی به چوق در رخ در
طوفان دجوه تحت عسره	سقط دوتامز چوخی بی اشتباه
بر طین چوقاره دو غمه ماهی	کچی اوغلان تیرلوی شایسته
کیوچک بنساز بکی آی دوغور	بل بلنلور اوکشد هم مطر
اوتیچین آیین اوکان اولو تو	جنت او جلاله در قران طین

فصل ششم در حکم اشاره کیو وار

چودهر حکمی است ای بو الحکم	دایما دیناده وار اولو کم
اولو بیکر بویل چوق اولو نیی	هم تفکرده قلب غصه و خوف

اکثری

اکثری بر شاه بولیر انعام	دورله دقت قلا فی انتظام
یاغلق نقرت اوکشد ریلوک	اضواب انواع بن زده باطلوک
دیرنه عسکر عظیم ده کیله قان	بیر برینه دوشه دیر هم مردمان
ماهن الکلری و روم ایلیم تنک	چوق اولو فتنه حصوت مرتب و جنگ
هم قتی فن اولو دیر هم و با	شویله طارن کم چوچه اولو عبا
با بل اقلی تحط قدر قتی	نسبه هیچ بیکر چوق آنتی
کی قتی دشوار اوکشد جنتی	اکثری اولو ساجان بل حقایق
هم عجم ملکان امینن بی امان	چوق اولو اوزی حای بی کوان
اور کلک اولو حصین اولو حصا	هیچ امینک یوق مذهب اولو حصا

فصل سابع در حکم اقتاد و ستاره

ده کیله یلدره بوی کر از فلک	بر عظم پادشاه اولو هلاک
اورنه او رقاده هم یکلن خجور	تاجره خسران اوکشد ایام
ظلم ایدر عسکر بولاش روزگار	ایل امین اولو ولایت بی خوار
غصنا اولو خلایق بنیم غم	اهل رستگاری یوز و حال

فصل ثامن در حکم قوس قوزج

طوفان کورین الکم سفلی	کی یوز طلفاند در راه اولو الی
فتنه باقی قله و ده زوت اولو	دخت تحت چوق اولو هم اختلاف

خود او کشت اول دفع اول ایلده هم	چو و قومه جوق اوله تفریق و غیر
قشوق اوله بویلی ای نامداره	یابل ایلده یفا بغیر و قار
کاوله قوس قونج نخی الجنوب	چوق اوله استقام یابل فی صحراب
قار او کشت اوله کرار شدتی	اکذا الله اوله ربک زحمتی
سوزن نظیر کرک بل اقتصاد	عامل و تجاره شهید فری و در
مغرب ایلده قتیله دیر جلال	ظلم او کشت اوله کرک اوله عال
مغرب ایلده کرار و عثم	مصر الی غیرت خطرات هم الم
قلب صافی شام التدر دوقه دنگ	فتنه جوق اوله قتیله حرب و جنگه
مغرب ایلده قوت بی گوان	داهه چالش و رشتن راکان
کر اوله بوزرالی نصف التهار	چوق اوله بغیر بویلی اول ایلهار
اوله لک صکر اوله هم کرم	حکمی بیلجوب الشکل ایلاری
چوق اوله بویلی ارمین هم کرم	اختلاف بیلده جوق ایرویلجوب
هم اوله اوجاع و ارمین و عظم	شعیله کیده اول بیل اولنجی عام
ایجن اول شهر یا یجینم دیر بونج	کم کدنی ایله بونج و فوج

فصل تاسع در حکم سلاسل الیق

چونکه شلشنگ کدنه ایلان شرق	کم آنک تازی دلنجی آدی بوق
پارسک ای ولسان با شحبت	قش اوله بوز و وار در طلب

هم قتی قزاق خطرات دیر قتی	اوله اول کشت ایکی ولایت دیر
نیچلر اوله هلاک آکورو مال	خانی الا شایخاد دیر زوال
مغرب ایلده اوله ولس عیان	خوب او کشت اوله دیر دیکر خاله
نیچلر اوله قشون بوز و مال	نیچلش باشی کده صحرایه حال
پادشاهلر ظلم اده دیر مملکت	هم اوله خله بویلی بی صنعت
حقیق او کشت اوله بلا بوسرتم	حدن آشیایغ قار بغیر و هم
سجامع بده چوقدر بونج عالم	فتنه و اشلر او کشت هم قیل و قال

فصل عاشر در حکم سرخی که در آسمان بدید آید

کو کله سرخ اوله ایشک حالی ندر	کو کله سرخ اوله ایشک حالی ندر
بیل صولکته زحمت و اصلاح کشت	شاد خضر ولایت بی جوش
چوق اوله حرب و قتال دیرم فتن	آزبی سالک مفرج بی صن
سوی مغرب اوله کر سرخ ای همی	مغرب ایلده در بونج قوی
قار او کشت اوله دیر بونج	هم طنا بویلی صولری حدایت

فصل یازدهم در حکم علامت که در آسمان بدید آید

کره و ده برنجاب کوره ناس	بغیر شجره قلوغنه یغدر قیاس
باین او کشت یاغسل اندر دمس	چند آفتابهار و ای بی جوس
یول آری بویلی بویلی کی عارده	پادشاهلر ایچده تجاره دیر

د پور شتر عسکد قنات روم الی	کورسه اکچي کون کرای ولي
فتوت اوکشد خلایق بی هویت	مغربك شاهي اولد دیری دیو
روم الی قنات اولد دیر الیم	کورسه دروکن سوبیل حکیم
شکر دافعلد دیریم نانی نعل	باغ ابو اولد ادخلند جهان
کورسه کورده دیرای هماغا	بشده آکیده بدیده کر سما
دوقا و عشرت جوق اولد اقرار شاد	جوق اولد یمیش اکندرم اکاد
شمار سنبول قتلوق طوطی دیو	جملو ترورج و تنکیم اولد دیو
کورسه یک یوزد مطلقا	یدیدل او نادرک ای حقی لقا
افترا لغزت اوکش یطلق خبر	شام الی خوف و قتال اطرار ش
اولد اولور اولم یک صاحب غرض	کچی اوغلانده جوقدر هم مرض
اون بشینه دکن ای رسم نشانه	اون برنده کورسه کر آسمان
بابل ایلی رجفدر رای یوز آق	معت اوکش اولد بکم ارض الوان
پنوع اوکش اولد دیر اهل بخیر	لیکن اشوبیل ایاصحاب علوم
تایکرسید کن اند حساب	اون بشینه ای اخیر الشاب
چوپه بنیدند خبر یوق انتقا	یک قتی قنات اولد دیر دانیال
عالم الضی اولد رنشیان یوق	بغدی آلپ صاق اصرایه جوق
بکری بشینه دکن ای پر هفت	کودن اولور کون یکرسید اگر

حاجه باز کان مغولده ایشوبیل	یوزد و قنات بلاده بالو بیل
بکلا بچنه اولد هم اختلاف	دیرش بویل چوبیل یغلان
قتل اوکش اولد و خرب و ازغام	ظاهر اولد دیر حیات ای همام
یوریه الی بچنه انوره و غم	علم و خیفه اکثر بیا شمرستم
هم کیمدر اشوبیل	غف اولد ملاح جوقدر اشتغال
فصل ثانی عشر در حکم ما نند شخصیک که در هوا پیدا شود	
مثل حیوان اولد کونک بوی	قتل موت اوکش کوره یکسولدی
جوق اولد قنات بویل نانی	ارکلوک اولد ولایت بی امین
خون اوکش اولد نانی ایلر شرا	اللا ارقا بچنه اهل القری
غصه جوق اولد بویل هم بک	هم بیلو پار شاه اولد هلاک
فان اوکش دو کیده و نانی قتلو	دو سارده بی بی مناجانه ای او
جوق اولد آلام و اسقام اشوبیل	معت اوکش اولد اولمایه ایل
کچ یونر یلدر حقیقت بل عیان	قتل اوکش اولد دیرم دو کیده قان
فصل ثالث عشر در حکم پاک و صبر که در راه	
اشوباده کورسه کونک ای امین	بی دیای من است کهن به دیر
اقل کون کورسمنش اولد حال	بیش اوکا داود دیش دانیال
پادشاه لوه اولد خبر اشوبیل	جوق اولدر در قی درین تجیل

د کورسه

کورسه

کی قتی فریق اوله دیوارض دهم	حسنت خا قله رتکی سهوم
براولو اوله کسبله آدی دیو	شوبله بیقله کذا بنیاد دیو
یکدی بشخیشند نا او توخ	کرل اولورسه ندر کور بورن
بصق یملار نادر ای امین	شهر قسطنطین اچی حرب کلبی
کی قتی اوله صوابی از دحام	الا او جین اوله دیو صر مقام
حسنت او کتر اوله ای صر قلیب	بویله یی یوشند اوله ای القلیب
کدرله یکن کراسه یار صبا	اکنه انکوره آنت اجتبا
یعنی آکی هم او زم بوله حلال	ایر شه آنت بولا ره هم علل
یعنی کلا جیک یل اوله نکه اوله	چون نبره سویلر ایتمن کم اوله
بوعالت ای صوبی اوله سوغ	ذکر ادا کیم اولیسر یی روع
قران اوجرله و با هم خیر مشر	فوت ایتنک مرض نصیب

فصل رابع عشر و حکم و رشیدان برق

یلدیم اولسر بواله ای حکیم	دو کله ییوه شعلک وار عظیم
چوق اوله عکت قتی انجینه مرخ	بابل ایلنه قیتدر درج و در
یلدیم اچنه اوله کربا کسخت	شرفک شاهجی بویله ای بککسخت
اکنه قوت ندن بر اولو شاه دیو	اوله وره عقیق ایلله چاه دیو
سوی مغرب اوله کرا کایم	غلام جله آک او کادیش

یل بر اکتلو قدملو در وری	ضربای حد بویله دیو اری
یعنی بر عین کار و زاهد و منعم	علم و عابد معلم مختوم
چوق اوله نرله و ذکام هم حال	بد اولت اوله کوه ناس انفصال
یل صوبی کیشک او جین یی بناو	ایلامیه اوله فخر جلال ناس
عدله او کتر اوله امین اوله جهان	پادشاه عادل رعیت شادمان

فصل خامس عشر و حکم آتش که بر زمین افتد

اوردوش ایسه بوی از آسمان	طلغول اوله ولایت یی کمان
غصلا اوله خلائق قیل و یان	چوق اوله قیقو بویله دنلوان
نقته چوق اوله و بسیار اوله صر	جنگ ادکش اوله بویله هم مزق کرب
آخه ایریشم یملو آخچه	چله معلول اوله دیو اوجده آخ
دریت ایتلده او کتر اوله قران	نه وسط واردر قران نه کران

فصل سادس عشر و حکم بادیه که سخته

کرتی یضه مطی دولتلویل	کی بر اکتلو قور کجولو قتلویل
طاعت یون دوتنه خلق قیل غان	رحم ایلنه قورلکر نه اول یی یان
اولیه بویله حسارت هم ملال	بول اوله نوقت معیشت یی حال
هم دیملی بر نیچر بونده خبر	هیچ بلور سیر عولدن ده اثر
نه معلول اوله خلائق نه فرخ	الا قیقون چوق اوله در مرخ

یا غم بغور مناصو مفید
بل او اوله سعادتو سعید
هم یمن او کاد اوله دیری عید
هم یمن او کاد اوله دیری عید

فصل نهم عشر در حکم باریدن نگرک

میلوای اچو بفار اوله سر
بغور او کت یا غم ای صاحب خرد
اکی او کاد اوله جلد اون بچین
الایمیش قز اوله دیر ورم
میل اوله دود و بادد آشکار
حتاق افواج اوله دیر دیار
پار شاهی با بک شادی عیون
جمله دشمنانی هلاک الله عیون
بی کفارت جفا اوله دیر ستم
حتاق یولک او کتد مبدع

فصل نهم عشر در حکم باریدن حاکم با طهارت هوا

یا غم طهرت یا قزل طرز اوله جود
بین قلیس دیلان سوزد عیون
اوت او کت او یمنی قدر بویل
خلقت احوالی یمنه د بلق بیل
طلعت اوله بولان بیل عام
غصه و قیغ او کتد هر مقام
چلتنا اقلیم ایمن اوله لایه ایل
بغدی اقلیم دیر بول فال و قیل
غله جوف اوله مراده ای غف
الکای او کتد دیر نیلوف

فصل نهم عشر در حکم باریدن و نریخ یا کرم از هوا

یا غم صوغله منفعه یادی
قلره باشین مرند ای سنی
حتاق در آمد سوزد هم
اشبو بل چوقد قز ای بیهوم

جوف اوله طغنا ولایت هم قرآن
درت ایقلوده قز دیری کزان
هم و با وارد ر بویل ای بیهوم
نیج پروده عمارت قالا بویش
خوف او کتد اوله ولایت تر ویم
غصه جوف اوله خلایق دیر دیم
بیل مهیت سز قز جری بل
کی ملان وار بویل ای متدا

فصل نهم عشر در حکم باریدن غبار سخت در هوا

کی قتی طوز قیوم نه در بوشان
یا وز آد ملوقیه دیری امان
بکر توینه عاصی اوله لریون
جوف اوله عرب و جلد دیم انجان
پادشاه رو برو طوره قو
الانضرت پار شاهک ایمن
بک الی او ستون اوله ای بنا
جمله سین و اقد شجب
عدله ایدر بکر رقیه سونیه
حاصه بیل صوکی ایود در روزگار
ایلا ایمن اوله ولایت آون
نوت او کتد غلسان ابلی هم
از اوله قیغو فرخنده هر دیار
جوف اوله دیر و تالک بیل ایمن

فصل نهم عشر در حکم باریدن غلظت و تاریکی هوا

کو بوساق اوله بو آیدر یمن
اولیا هم آلیان آفتو دیمش
هم و با وارد بویل بکلیج
طایوکی عوین طوین قلمایه
طیشقا و رفق صرافین فی الانام
اورند هم جفا اوله بکلس کلام
غصه اندیشه قلم خلیق ضعیف
قیغوا اوله خلایق ای غل بوی

یونان اچینه بویل دیو یازدانه	چوق زیاده اید بولاره نه زانا
فونید وارد دوقن هم ای پشا	تیرلا حیل بویل حدی آشنا
غلچوق اولد نه ایم اول بول	براولو اولد هلاک اندر ذول

فصل نایف و عشرین در حکم جتن باد سخت

اشعرا ای اچره آکر اولور سباد	بغور اورنن ایل ای بوته فاد
چوری بعضی بیمنی بترغیب	هم عیشلو آغاج اولد تعیب
حاکم دوقلمه بیمنی از دست	جعز عیصا رف دی ای نیک
جوق اولد بویل بیمنی دیو دنیا	چول بنید ندر مصیبت زینا
هم و با وارور بیمنی اسبوال	قامون جوق قریله دیو قرعیا
در دینی در مان اوکش هم حلق	ستمه و صغرا کشر اولد بیعت
کند و شهر نند جیقر بر پا شاه	ددشیر بکلاری جمع ایلر سپاه
یل صواشلور در چک کون جنک اولد	شهر خطین اچی دلت اولد
مشرق ایلدنه جیقر کر بر یغی	شهر طنطنینه باحه آغی
باقصیلن تکر ای بلور ای سورن	زیت اوکش اولد بویل هم یکران
آلا جوق اولد بویل دیو اویج کاین	نعت اوخ اولد هم اوک اکیان
بر عیاب سوزنی سوبلر جیش	چیت شامیله پادشاه و جیش
کند و شاه ای و انبا عی	اکثرین قلیج آلا دریشارمان

حلق

حلق اچره یراقان اولد جوق	یعنی زیدی در صلیق حدیوق
قزاقه نوج طعالمش ناکه وار	قتلوق اولد دیو نه ایم ناکه وار
ستمه هم سودا اوکش دیو کرا	اولوم آز اولد سلاستد جهان

فصل نایف و عشرین در حکم باک از هه اشون

کولیه کوی جوق اولد دیو غما مر	قتل اوکش اولد قتی بی انصار
قیشتاقی اولد طکی طب وقاد	شویله کم ایلقی قریلور ناکه وار
اول ترک شاه پیوند کینو	بعن قری یا آفی قتل ایدر دیو
قطع اولد بولک بولک کر غلام	یل ایو کال اوخ لدر تمام
یغور اوکش یا غدی صاب	کند زین اوکوش هم دیو اسبوال
کر کیم اولد اوکش هم ضاد	قتلوق اولد روم ایلی دیو استاذ
هم عساکو دریشار و مدینه عظیم	هم و با وارور دولا ایدنه دلیم
حاکم یونان ملولدر آدک	بعض قلعا سینی آکر دوشمش
هم بویل اولد دیمش سلطان	کاتره بربک کرو تیز یک قیام
بعد قوت بولنه چوب بی خلع	عدله و دار اولد نجه بلای صاف
غصه اولد و ملان هم حزن	خلقه آرا سنده اوکش اولد قن
حلق انواج بی یل صفت دال	هم و یوه بی یل صفا نجه انفعال
از اولد اتمه معشت اولد کم	بیست آت ادریشار زهی عشر

فصل بیج و عشرین در حکم با کله از زمین شنوند

یاب و کورده است ای نیکو بخت	یاب اولی کوای کرمای سخت
صوغلا ارض بکار هم یی قیاس	حرب اوکش اوله بلان جمله ناک
یاغیاغ ایلایه بکلر آشکار	نقشه و جنگ خصوصت در یاد
بر اولو شاه اکسیر دیورستان	جوق اولو قشقرق ایلان جهان
نقوت اوکش روایت یی ایمن	غصه و تشویش ایلان خانی حرم
جوق اولو اووی حرمی هم بویل	یل یوزیلدر تمام یی مال و قیل
کوردلرک بیده اولو هم یی ایمن	اندر اولو مکی آنک ییغی بیلی

فصل حاشی و عشرین در حکم لرزیدن زمین

زلزله اولو بوی اچه اگر	بر اولو کشته کیده در معتبر
خوش اوخ اقلیدر کله بالیغی	هم بعض اقلیدر یارک آنیغی
یل بلتلو اولو یغور لودی	روم ایل قزاق اولو دریای کجی
رنج اولو حکم قزاق دیورغنم	جوق اولو اولو بحال اندر عدم
پادشاهارده عجایب حکم اولو	جوق اولو عدوان اوکش دلتک اولو
هم بویل اولو مزاجان رنج و غم	سپاه چوقه بولور ملک عجم
کرکچر دیوانه ییوای من کار	قیرلر انواع بهایم آشکار
با بیل اقلی خراسان ایل هم	ایل حزب اولو یوزیلدر دیم

اول

اول اکی بیرده قریلور ورمال	نقشه جوق اولو دلم و کلبه قان
روز تابستان اولو خورشید	طغلق اولو باد صحرمدید
خلق از سنده اوکش اولو لیس	نقوت اوکش و نقوت دلم و کلبه
بر اولو سلطان بولم قیل اولو	ناله واقفات ولایت دله دی
دیورنوریکن اگر یاغی دولو	نقشه در ملک عجم نام قیغلو
قمل موت اوکش اولو دیورستان	قانه اوکش اولو کلبه چقدر افتنا
مغربک شاهی فخر در ییجه حال	با بیل اقلیدر هم دلو و کلو سال
ایل اولو بولور یی ارتق مال	حججه و شکار قلا و کنگ لال
هم او خرق اولو در سحر شام	مهر نایم ایل او جزی انعام
دیورنوریکن اولو کربونشان	پادشاه بولر ظفر بر شمشان
رنج اوکش اولو قشقرق ایلان	او خرا اولو در قلا کلاه و سال
جوق اولو یغور سبیل آتیمه	جوق اولو ایت بکیرانه کلاه
تاسع عشرین اولو کربونشان	کی و باغیری سطر در آسمان
اوت بکیران آن ایوای من خورش	در لوار ملک و جزی قیلر و ش
کوردلرک بود در بر ملک ای اولو	با ضعیف تکرری ییغور لیک کلو

باب نهم در بیان ماه و ایام و احکام و عیال که درین روزها پیدا شوند و آن بیست و پنج فصول است

چون شرح اندک ایدار بشاید
هستی بحیثیه کو عزیر اید
اول که در پیشگاه بلور نیارید
صوکت یاز آید دریا سیاق
چون اول در صغیر اید بلای
زیو طو زو لوی اید با حیا
کی تیر طوفا اولخل کورن دریم
آز یوب کز ندر دختی بول
شغفلود بوی قوی یک
بی نرا عظام اید دریم بوی
حاقه صغیر اید بریان دخی
آلتی کوی یوزد همدلیل
هم سکر بخی کوی شری یوم
اول بر بخی کوی خیای اید
بلدش طایع بلورن قوی بدی
اونه کچی کوی بولن معتبر
جهد ایدوب سن بوی کوی خیمه

شکری سنی کلابه آشکاش
اول آخر حکمی نظم اید لم
بوی آلت مایس قی مشد آدی
هم اولوز برون اولوی مایس
طو زو نخبه نهیا کیمین
بوی صغیر بر حقیقت بوی العیا
کمر ارات اولوز و کد حدم
چون یوب یا تند رنوز
طونه حوشد هر زدن یک
هم یک اولوز حط اید جان
بوی آلت صغیر اید سخی
دنیا کندی بوی برون اید بل
هم بولن خیال آک نوم
اول تکریم آدی قطنطین
آدی اسطنبول کندو بایند
نه سعادن کون اولوز باطن
کمر بوی اید کیده سن بی صوس

اونه و چخی کون بونک برون
هم کون کلید طلیون اول کیم
بونک اولوز دیت کون اید
بغیر اون دیت سافت اولوز
کون برون استایسک اید
اون سکر بخی کون اید
چونکه اغتوس اولوز بلورین
حادی و العشر بوی کون اید
دنیا کندی بوی برون اید
بوی کتی نظم اید بایه
سار سن عیتر اولوز کوی یقیق
هم کون اولوز کون طلیون بونک

بغیر اولوز کون آدی نامدار
کی علمدر بونک علمی خواجه
کچی اون بوساعت تلور اند
کون آج جانی غلظت اویار
کونشک چرن در دختی هم
بوسد کون کون دوتام اولوز
بلور بزان اولوز بولغان
شهر قطنطین بایه اولوز
قلز اسطنبول اشوبلور
بوی صوغیه بخت اید کناه
دران بلد زطری بوی الحقیق
علم مشغول اولوز دختی

فصل اول در حکم کون اید

کون طلیون بوی اید اید
اهل حرفه ایدره هر صغیر
طوقاد که بشما فی تبار
اولوز بولان هم دلو بخت

دخا کون بوی دوی معتبر
طون ایدرتی بخت اید
چون اولوز بخت اید بخت
هم بخت اید بخت اید

هم اوده ایلو خراب اندر عوف	فترت اوکشد بویل دیو
مرو و مهدیانه اوکشد در بیان	طلعت اوله عطلود زیا
کر فوئند قله قزل او زبون	دنگله اندکی جعفر صادق سوز
چوق اده قتل و جرد و اضطرار	بیقله اقلیم بلاد اوله خراب
دانیال ایرمه حطرد ریم و ملک	هم برادلو بارشاه اوله هلاک
حرب اوکش اوله بویل چای	ای یکه اقوام اوله در صوره غرق
فتمه چوق اوله دخی بین الملوک	بر یک ایلون چیت دیو یلچلوک
اون بیسند ناسک و دوشنا مقام	قرغه اوله دیو باد راضی سام
هم اگر دالو برنجی قلعه سیل	تکری حیدر دریم لافعیان

فصل ثانی در حکم کرم قش ماه

آی دونه زرسه بویل اوله زلف	بابل ایلننه قحط قدر زمان
هم غم ملکی قحط قدر رقی	کی جرایند و باد آفتی
هم بغیر سر در بویل یوق	قاز بالی اوریه دیو جوق
هم بویل او کافود لومین	چوق زیان ابله او فاسوالتون
ایل امین سرک اوله قش اشغال	عصجوق اوله ملال اندر هلال
مغرب ایلای قبی در حلق	قاله اوکش دو کله در شب و طلق
رخ صفراوی اوکش بی سر ی	هم برلقان اوله ریحک الکزی

۴

هم اولت اوله قش غریب زمین	بویلدر ملک عجم حکم همین
مشرق اطرافه مشکدر سفر	زیت اوکش اوله یوردای حطر
حشوق وار یو کلوغ زیاده یل	هم روشور ولد بونلر بویل
کرد و تنه قد اوله رنگی ملال	چوق اوله موت النعام جلد
قویلچوان بهایم بی عذوب	فاسد اوله هم بویل بعض جیب

فصل ثالث در حکم دایره آفتاب

کوله آغوشه انشت حکم عیان	شش فتنه خوف اوله دیری کان
نیج بیت قوبه ظاهر دفساه	کی جرایلق اوله دیوای خوشنادر
قاطع سارق قله افعال بد	کی قتی رحمت واری حد و عد
یل بلبلود در دخی یغور اوکش	الویل صولکده احوال اوله خوش
پادشاهلر رعیت عدل ایده جوق	هم محبت کوستر او حد یوق
ساوون همدم رعیت شار اوله	عدلی اوله چون تیغودن آزاد
یلها کند آکنلوی سوم	الا اوله دیریق سلطان هم

فصل رابع در حکم دایره ماه

ای آغوش اوکشد رفته دیر	قان اوکش دو کله بیلر جلد یور
یل ایواولن آکنلر کیدور	ایل یولاشلر شهری بی محکدر
ارپه بغلای دیو جوق اوله یو	هم قروا دیم او کادیری حساب

چون اول در جلال اند شمس
هم اول پس در سال اند قلوب
الا فترت قلوب قتی
حسنت اوکش اول چون اول

فصل خامس در حکم برآمدن ماه نو

چلیقونه کورنده کویکی آی
درخ اوکش کورنده شریف و جم
بر طرف ینا ورق طبع هلال
بل برکتلو خیر لو کاله هم
کراوتن کوزنه کورینه یکی آی
نزله یارح الکبر جفته دیو
تاسع و عشرین کورینه کرم ماه
ایرت ایله عزم ایله نکل ایله
شاه قریب بجاری کمان
کنند قلمه کاله عاقبت
کسی ظلم اتمه اول بی غرض
هم مرین کم سفلیا به بویل

و تندر

فصل ششم در حکم ستاره کیهان

ای دی بلبل یوزی کا خلق خوش
روم طغیا اوله دیر بیکان
آه ایودر بویل اوچلا اوج
هم و با وارد کوردر رحمت
هم ین طایق اوچلاند مال
باغ اوکاد اوله دیجی بنی اوکا
ارضی سلطانین ایچ دوله خوب
کندو ایلند چینه سلطان رعای

فصل سابع در حکم افتادن ستاره

کرمخوف اوله بولای از آسمان
بر بر ایچنده کوشلور دونه دیک
هم ولایتده قریله چوق کشی
دو کمان یلدر یوکت اورشی
ایل حرب اوله یقیده ولایت

فصل ثامن در حکم قوس قزح

سوی مشرق اوله کرفس قوز
جمله آکنلر ایودری تو ح

فصل

اوت بچين او کا د اوله د کنا کا
 بادشاه و عدوت اوله چوق
 کند و قوی در کو عاصی اولان
 و اولم قبول صفر هم انده دیر
 سیمابیل در لسان ایلی هم
 هم یاز ایلماری نیان آریستید
 بو علامت سوی مغرب ای حکیم
 حوش یغور منید و در آکنه
 بو ولایت شایع کظم ایله دی
 بر پنج لوم دیش بر جش خبر
 قهر اوله شمن سوسه دیر ابر
 بر حجب قایل هم ای باصیا
 قزاق اوله دیر قتی ای نامدار
 دیر شمل یول عظیم روم دی
فصل تاسع در حکم سلاسل برق
 شرق اطرزنده کورسک شکلی
 هم قیبه در لومین صحنه حال
 جوق اوله یغور اوکشد چنگی
 سحر جوق دیر یول دیر دانیالی

درج

درج صغری اوکشد هم درج در
 اوت بچین او کا د اوله دیر خبر
 بو ولایت شاهه فتح اوله راه
 قهر اوله شمن ایله اوله طاب
 سوی مغرب اوله کور کندی دیش
 نهون او جواد لوم یول هم مقام
فصل عاشق در حکم سرنی که در تهمان بدید آید
 سوی مشق اوله کراشبو نشان
 بقوم اوکش اوله دیر لایه صلا
 یل صوکنده قوی ای بدیر الام
 جوق اوله زیان ایله بدیر لایه هم
 سوی مغرب اوله کراشبو نشان
 مغرب یلکنده مغربه آشکار
 اوله ای اقلیده واقع دیر یول
فصل صادی عشر در حکم علایم و نجایب که در تهمان بدید آید
 کورنکه بر نجایب بر سما
 تیغاه اوله قوی اوله کچی
 بادشاه اوله اشوبه پاک
 یله انجام
 غل جوق اوله یول هم فی الام
 اک اوکا دیر یول درج کتیر
 مودایده هم دیش جی بادشاه
 واقع اوله دیر یول هم افطاب
 اک اوکا دیر هم اوکا دیر دیش
 جوق اوله یغور اوکشد اوله غلام

هم نواحي شرق الي اي مومني	فبت اول بولن تحيل در هم
اكن ابو ريشه مد تي	الا دوم اقله قزلقند كني
هم ديار بكر الي مراملي هم	چوقه اولو هم و باره ديد
جراو كن اول جزا بر ناكه وار	سكه اقبلي عوا نلقدر ديار
حق يركا تيل مر سلطاننه	غالب اول ديد بر يركا شمانه
يل صوكه اول ديد سلطان شام	عجب حق بيلدنه بيلو ام علم
ذيت او كن اول بول بيق او كا	باخ ايو در هم اونم ديك سكا
فصل ثاني عشر در حكم ما نند شخيه در صوا پيدا شود	
كوجا نو كيه كوكله كوره مر	حتلق چوقه در دغ قتيقد
ز اول اول قزاق اوله عظيم	دو كچل بر لاره قان فته دليم
سارق قاطع كسه بولا ريب	قاجو حله اوا كشد هم تعب
چوق اوله بيل خراج شاه ديد	كتيه كيمه رفيع سر دك ديد
پادشاهلر دشمنه قوت دوته	كي قتي ترخين اوله دبر اوت
او ككلا ديك دايه قتي اهلوك	استد بله كز كز غن ايك او ك
فصل ثالث عشر در حكم باكم كردن رعد	
عشر اوله اولو رعد اكر	چوق اوله بول صول ديم مظل
ارته هر ايراق قتي قلبه جنين	هم و باره در دلي اي در شين

هم يرقا قه و يره دجه خانه ديد	طار اول بول بي كمان انسان ديد
خاقانه بول چوق اوله كك عجم	بابل اقبلي او كشد در دغ و عجم
چوق اوله بول خورشيد هم حطر	از اول بول مواضع هم غم
اختلاف اوله عجب بي اشتباه	روم الله اوله هم و باره شاه
قيدله بول طوار اند جهان	كي جگر بدنه حاجت امكان
جمله بول اوله دشت ايل	جمله اقبلي او كا بول اوله نخل
يل قتي شوش بول ايلر كي صديق	دنيا لكند خب حقا در صديق
اولو با قايكي بو علم	قيدله بول باره ات هم دغ و عجم
شاسيا ديك كيوه ديار بول نهاد	چوق اوله بول دايه هم نهاد
كر يكميدن يكر ي باسك دشت	كر لوبه كور ديد دوه ريد برك
چوق چيتد بول جاور ي امان	حولي اكلار ديار بول بي كمان
ميم او كن اوله كامل حقيق	كچل كك او غلانه چوقه دشتان
آي صوكه كورس كز اسكان	يل او خلقدر حلقه شانمان
جمله اقبلي چوق اوله هم اوت بچين	اشوب بول اچو و باره روم چين
چوق اوله ارب بول هم علق	كله جي يله قتيقد حلق
هم او كني اوله ايش ديار شيوخ	يل بولس بول صول او سول روم
چين صاج كور اوله اسم باق بيل	چوق اوله بول اوا كشد هم تحيل

هم قزاق اوله قزاق ب کاد	ایل امین اوله ولایت شانمان
کوکبا اوله رعوت ای خوش لقا	هم قزاق اوله تیونه مطلقا

فصل رابع عشر در حکم در حیدر برق

اشبوا ای اچوا ویرسمه کز بدق	اولک اوله ریک حلائیق تاروغ
جنگ و نقرت در طالت فی چال	چقا برلر ایشیق دی ای قوش
خاق از اسنه یوزلی هم فساد	نیچ باز کانه اوله دیر نامنه
لشکره اوله حریفی کندن یسا	یا یلا اوغری لایق کدر یسوزن
حتلی اوله انخ اوله بیلده هم	چوق اوله همی دخی اوجاع دهر

فصل خامس عشر در حکم آتش که از هوا بر زمین افتد

اودر دوش کیره کوه کوه کندن	چوق اوله اوغری برلر ایشیق
ایل امین اوله اوکس وار دجه	یلا اری جو یلی قتی کوردر مطر
یل صحرای قزاق اوله اندلین	جمله ییز شسته قندلم علف
طغندی وحشی جناور ای ایوف	آدم حیوانه خواره ایوه چوق
تعلب و نهیب و جناور هم اسد	قیلاو بویل خلق زیان هم دهد
هم مهن ارتد سقود هم الم	عفتای یلدر قنکر تری و غیر
اود آکین آزا اوله دیر ایل شار	چوق اوله قزاق حصار اوردن دیر
هم بر اولو آدوار بک با ادب	فوت اوله بویلا حقیقت فی عشب

فصل

فصل ششم عشر در حکم باریدن باران سخت

کر قتی یغور اوله بر آت ایش	ظالم اوله دیر سلاطین ای یکت
پادشاهلر قیلر رعیت کوجی	کند و فو آکوی قزاق صحرای اوجی
لشکر اهلندنه ایامه کبیر	چوق مقار بلر هلاک ایوه امیر
سکر قتی یلا یوغا وار عظام	کی قتی قزاق اوله دیر اول مقام
آکینه اوله یوسه اوله اوله کمر	چوق اوله بویل یلا و ریخ و غم

فصل سابع عشر در حکم باریدن لشکرک

کر دوله یغور بویل سولای حکم	پادشاهلر در حصن و اردیم
جمع ایوب لشکر هم آکی پادشاه	بر بریلر اوغری باغ و جاده
یوسه اوله هلاک اذرم تیغ	چوق سپاهلر قزاق لوی دروغ
کر اوکس اوله طوار اوردن برک	ارتق اوله یوسف دایم حق اری
لشکر اهلندنه اوله دیر بیم و پاک	دورت ایقوی لودیم اوله هلاک

فصل ثامن عشر در حکم باریدن خاک باغبار سرخ از هوا

یاغبار سپه خاک یا اهل ایمان	یا قزاق طوفان کاهنده بیل ای عزیز
یغور آن یاغ قزاق یلور	قتلقت و طلقت اوله دیر ایالون
هر نبات آزدرا کدر اشتغال	هم آکی اوله بویل صحرای حال
حاکم هند و ستانه قزاق مخفی	رنگبار ایالی صول شسته قتی

عصا و اوله ولا بته اناس	ذو نون بیلر بویل ای خیرناس
ظلم ایله بکیر رعیتلاره هم	خلق اولدو خلعا و کدر دیر غم
جور و کشف اورد قی خلق انجند	کسی قلمن ظالم لر رنجند
فصل نهم عشر در حکم باییدن و نزع بایتمدن و نزع	
بغضه صوفیان همدان ای بر	قرعنه یاغ یاغنه کله بر
که قی قزاق اولد انشار قط	طریق اولد دیجهایم قط
ایل قزان اولد و طلق اولد جوت	غصه و قیغی لکن مدی جوت
ظالم اولد بک عو نلقدر کسان	هم کوره کجسول و بای الی زبا
سنان اولد ایلده کزشر ایل	ای بر اکسرتن کجسول اولد ایل
قیب اولد دیکل معیشت اولد کمر	اولد اعلا به ملال ادا نایم غم
فصل عشرین در حکم بیدار شدن و خوابیدن و نزع	
اشبوا آیه که قی اولد غبار	بایم استید قی مراد اولد حال
آن اولد انهار صوفیایه بویلا	زیره صوفیایه بویلا زنون
حسنتی جوت قی صعب اولد حال	اوت آیه قی اولد دیر زی ملال
چار شاهل رعیتهم مدی ایدر	یلار اسینلکدر در قی کیدر
بابلا حیا اوکدر شوبیل	یل صوکی بوندر ایورک بلبل
تاجه بوی موت بی نظاهر	هم فوکه نقص اولد دیر مقام

ق

قت اولد وجه معیشت دیر اناس	هم قریلا دیر جبار بای قیاس
فصل حادی عشرین در حکم ظلم و تاجریک در هوا	
کربو سارق دوشک کله ییره دیر	بیمه اولد کی ایت ایره دیر
بر بیل اولور هم ایله جنک	کی حصوت واد کو کلا اولد زنک
اختلاف اولد اوکسارته شوش	نیچر اولد اوردده بیتوره باش
هم برادو کیشیه واردهوان	کندو کی اولد هلاک کالی زبالت
جوت اولد او غری ایا صاف صفا	تاجه بوی زبالت ایدر لصوص
بغلی ای اوکلا و کجیل صفا آت	هم نه ایم جوت اولد هم ای بیضا
هم بر پخالو دیمشد و در قط	ایکسیر بر معنی در صفا غلط
بویل ییوشن بوقی اولد غنیز	جوت اولد آیه و لی نوج اولد قنیز
هم اولد بویل ولایت دم بدر	عصه و کشتی بییم انده غم
فصل ثانی عشرین در حکم جتن باد سخت	
کر قی بل اسه قی لقا قی	قیله سوما ستم خلعت رحمت
غصه جوت اولد ملوللد آدی	غصه اولد دیر دگر لوده کبی
عنم اده بر باد شاه ایلر چقا	عضا ایوب استکرو لایت بقا
جوت سیاه قیرو وار اخلان	کندو کی ناچوب چقانی مرغان
مشرط اطراف حروب هم هم	هم عساکر دیر شرفی ارجن روم

هم الله بر اولو بکه اولدیر	آقن اوکشم اوکشم سیر اولدیر
دنکبار اقلی قتل بی کرانه	طاریق اولدیر قتی هسلو
آفتایره کنه هم آز بتا	هم اسم ییلار قتی دد بوشتا
قیولر بیل کی اوغلان دات	هم ولایتاره و بادد واقعا
اوغلدا اوکشم جعفری قشردم	جوق اولایک بیاز جوق حرم
یا یلا اوغری حایر دلیم	الا نیت کی بوشدت ای سلیم
فصل نهم و عشرين در حکم باکی از امور شنونده	
مربعا پده کوسه کوک ای ایلی	ای کوش بوزلن پشاکو لایله
جوق اولدیر که حاجان دین	عرب اوکشی اولایا تحک انله
قتل اوکشی اولایا جوق دوله	بغداد اوکشی یلغدر بر آسمان
خلق ایچنده غصه و قهقرو	هم سکل لک جوق اده خلیفه
که ایغری کوره طنگو سبات	هم اولدیر وجه مصیبت بی سبات
آز اولدیر کسب و قی بری اعتنا	آفتا ایریش بیمنه ناکه وار
جوق اولدیر بیل اویندو هم	اکن اوکشد اولیا دیر بوشات
کیچیک جوق اولدیر هم حجاب	اولیا بیل بیمنه دیر رانیال
هم بیل بیله اوکشی اولد اولد	بی نجات بادیه هم بی بلادر
ایض بابل هم و با ارض اهراف	اول دیار ایچم اولدیر اتفاق

جمله

جمله بغداد ایلی هم ای دلت با	حقیق بولن قییدر هم و جبا
کر کیج اولد علامت ای همام	کی قتی قزاق اولد بر ارض شام
بابل ایله قتی در حرب و جنگ	ارض قسطنطنیه حایر داری دنگ
فصل نهم و عشرين در حکم باکی که از زمین شنونده	
یون کور لیسایشت ایام پاک	بیر اولدیر شاه اولسرتیزه هلاک
جنگ اوکشی اولایا بل ازمین	جوق اولدیر حربه جمال جوق کیه باش
دنیا قتی قتی قتل احترا ن	طغیان اولد امین قیو و یان
قتل جوق اولدیر حربه اولد غم	جوق اولدیر یکنش عظم خبر لویکم
کی حربه قدر جهان ای معتبر	جغری صادق سویدر قتل حذر
فصل نهم و عشرين در حکم لر زید و زمین	
دنلد اولدیر بوالله ای معتبر	نقوت اوکشد اکن جوقه حطر
دنلد اولدیر قشدر دیر دیار	جوق اولدیر بیل قی اکی شمار
پار شاهلره اوکشد اختلاف	چوقه بواغله هکملد قیل معاف
مغرب ایله قشدر هم حروب	بابل اقلیمده وار هم کروب
هم عجم ملکی شاجانلو الوه	هند اقلیمده هم بر حاکمه
یعنی حاکم کیم دیر ای امین	جنگ و قشادر قتی بولان زمین
قتل اوکشی اولدیر قتل اولد چاک	بی ولایت شای هم اولد هلاک

باب اولی در بیان حد و حدود	فان کذبیه بولاده آفتاب
کوکیم و برانه خورن بی کران	چوناهم صیغه اوله قران
باب اولی در بیان حد و حدود	طریق اولی بولایه حکم
حق اوکش اوله حلال اوله	براولو شهری حباب یلایه حق
چوق اسدیایین بخالی بارها	عورت بویل و بادریه
پادشاهلره بویل اوله تباب	هم حق تبار قراری حساب
هم بولاولی پادشاه قوت اوله	که ادرحق اوزی خون اوله
ای نیجه حلی اراخت بی عدد	وقت کلمان براغ دیروند
دیروزکی کراولر کتک	براولو شاهلره برسر قوزک
فتنه چوق اوله صلی شدیم بهانه	حرب آشپ فراوان اوله فان
کر اوله اول دفعه حقین قوت	اوله هر دو کوییش ادره فرج
اوت بچین آکس ایندنا سبیل	هر نعا عدل اوجن دبلای سبیل
پادشاه قوت تله چوق اوله مال	چوق اقله آچا اقله ولایت مثال
اول ولایت شاه سازد دهن	جلد و مانلو فی قیل زبول
حتاف چوقه مهند و اصل	چوق یفا بویل نافعان مط
هم حبیبک بوز در بر حبیب	قیل استیا کتا بنده کندی
خلله بوشکل حل ایمن	غایب کجیلدهانی سولیش

بیلار

کیم آق کورد قوی کسول و بای	بولایا دایچنده کی کورین آبی
پس بچم کجیلدین فی شکار	اوتی بچی کون کورنه آسمار
حرب اوکش اوله حط بی اهتمام	جمع اوله لشکر قلینا انضمام
خون حشیدر هم حط هم مال	کوا کون برنجی کون اوله هلال
خور و حیف اکثر بولماز اصطناع	چوق اوله بویل مط ابراجتاح
لرزه اوله فی برادر ای اولی	قوت قوت اوله طایق غصا
جلد بوا حکام اده ستاد انه دیو	الاشون شهر طیلر کم دیرانه دیو
بیکی آبی فصلانه ذکر اولان دیو	احلیا کون نشان ای وردن
جلد آکینلر ایندر انتظام	که حرم آبی اوله ای همام
بغور او کسلد بویل قتلور	یشتی آغیلاری اقلور در
عدل قیلایور دوتة اللهنا	فتح باب اوله ولایت شاهنا
هم براولو شهر آلم لولای اولی	کندو شان اوله عدول قیغی
جلد دشمنای محقر اوله دیو	پادشاهلی مقرر اوله دیو
طیطلو معنی بولور قیمته	ایکی یوزیمش ییدی در پیمته
باب ناسع در بیان احکام خیریه و احکام و عیال	
که درین روزها پیدا میشوند و آن بیست و پنج فصول است	
حزیران دیر لر بر طلق نخی آیا	سر بانی دلچای صاحب حیا

اول دینش در بیا ایوه کوس
 یابن الکلی ای در ای صاحب جاه
 جوق اولور صفر میلو کجول
 تخم صفر بندیه هم اقرب و ران
 جوق اولور فصل ایچند بی خوش
 آرا اولور قوت بیا یلرای طریع
 آرا ایچ عاقل شایلی در هم
 کایلی بیا اید بیسک یا غول
 آله کله قیلد علاج ای مره تام
 بیسک بولق مفید صبح البدن
 هم کوک او تک بود غنای شایر
 طیب در غمک مرین در بی نزل
 آنرکله بیلدی صحت نیچار
 هم بدی کون دنی شهر و بد
 بجم شوله طول نزل اندر کونیا
 هنر طوتمک اراوت کونیا
 ای تمام اولور ای اولور بی خلاص

اون

اون بشی کوله آرا اولور جمله صو
 چون صو آن قنق در رو کون
 هم تو کون اچره کوی شریاد
 یمن اچ ساعت اون بش اولور کون
 کونش صحرایسک قند دیر
 اشتهر الکلی اولور ای اولو
 بوکنا عنت قیلور بولن عجم
 که عزیز کون در هم اول کون بی عرب
 هم بکری کونی ای صاحب غول
 پس بکری کون کله هفت دوح
 حاسر عشرین بولانور نزل دین
 استی بل سار حیات دوله دیر
 اشتهر کونده امر سام ای هم
 بل بکری التخی کونی مطلقا
 تاسع عشرین اولور هم ای صبا
 چپ اولور صایره کون جوق ای بش
 سوانس لکم بیل نزل اندر دیر

۱۰

همه پادشاهان است چون اندي فوات	که يابن لري اول و دري نجات
دنيه کاهي کيد اي نامدار	نه امير خاور شاه روزگار
نه به قلعي توارنه اوليا	که دختي ترک اير و ب بوليا ضيا
هر يادگار کيد اي بختلو	آيو اديله کيدن نه بخت اولو

فصل اول در حکم گرفتن آفتاب

که بر آيد طغيان کون در جهان	نور است او کس طغيان يار به انجان
بر اول شاهه بنادير هم زوال	بي زوال اولدرا ظايقه انتقال
کون دوتا دو بکله کاهي سائل	کند و قاني قريه دير پاوشاه
بر ديني يوده و در دوته مقام	انده سلطان قاني ايله اولد زتام
مغيب شاه اولد بر عاقبت	بريني دشمنان اولد بر عاقبت
ارغيشه شهنشاه اوچ اوج	تريزه اولد بر غامت اي حاصم
چوق اولد بکله قيله چي مالدير	روم اليکته معصب اولد احوالدير
يوديه قوت سلامت چوق اولد	قرلق احوالي ديني ارتق اولد

فصل ثاني در حکم گرفتن ماه

آي دوتنا کي بياي د لير	اغري وحي اوکش صوري کيتر
استه رختلا اکندر اولد کم	باد کرم اوکش ايرشادم بدم
پادشاهلر رعيتک مان ديني	آيسر دد انديلا اي سني

کندو

کندو چاريسنه اولمش و يودير	اول سبيله ايلي بولمش و يودير
نظم اوکش اولد خفته اولد آن	عبدل کوتاه ايله زلفي ديوان
خلق اراسته اوکش يکش خيم	اولد خورده قريه هم فتنل
يابن اقلي ديني ارض الحيم	سيل اولد صور چکاک قريه هم
ايميارلور ياد خسران خليل	الا چوق آدم قريه يوراشعيل
مطرب ايلنده قنيدرم خاق	قتل اوکش نفا حله ديدان و تن
چوق اولد باران دير هم يابلک	چورب هر کچه شهرت ايلک
ايله اوج ميل باغلق روم و عرب	اوشدا ارتاق ديني هم حرب
چون کچا اوج ميل اسنکله جهان	اوريه اي ميل بليق اولد زوان

فصل ثالث در حکم دايه و آفتاب

کون لغزشم ايسته اي مرغ شير	قرلق اولد ديني طلاق چله يير
شهر قسططيق ديني مکمل عجم	کي قتيه قرلق اولد ديني نادر
خلق اشته شکل کوکمل اواره دير	بم بويل اولد زيان تجاره يير
چوق اولد ارب بويل ياغ دبال	خارجيه اولد قتيه دفع اطلال
تيت اولد حيا وسوسم اولد آن	خفته اوکش اولد قيصق قنير ديوان
خرف اولد بويل دگر نوره کسي	هم هلاک اولد کيدن آدي
باري في الخيل کوکمل اولد طار	زيره هر جبهه شيرين موزگار

یله ناصرت مجلس ای عزیز
غیر دکل کر صایخ اولور سیز

فصل رابع در حکم دایره ماه

آی آغوشه بویل ای خیر ناس	اوت ایله اولان خیل لاری قیاس
چوق اولور یقیند بیلنلر دجریک	بال ویاغ اوکش اولانلر ماه
حتاق سگیل مرسته وار کمال	الایل ایودنر ایله صاحب جمال
باد شاهلردن رعیتلار چوق	ایلوک ایشاوغد لک حنایوت
صوفلورنلر عین فی حیاض	هم قیوی لوطیطای بی انتراف

فصل خامس در حکم آمدن ماه نو

چلقیه کورشم ای قندر سل	آز اولد ارم قیوم چشمار
بر او بی قلدور کورشم ای	کی سکل لکلر اولیسر ناریم
کسب اوکش اولد معیشت بی کون	ایل لیل اولد ولایت بی امان
اعتلای یلدر یلورم هر دیار	حرما اوکش اولد برای نامدار
هم نیچر دیش اولدی اسیریل	چوق اولد اوله وبادر شهریل

فصل ششم در حکم ستاره کسودار

سجول یلدر دوشمه شرتل یکا	کی قشقلند بکم منیم شخا
یل امیش اولد قشقر جبال	همر قش کور بکاک مرمان
خون اوکش اولد قلدورم نهاد	چوق اولد شخا حال هم فساد

قنده

قنده اوج یوده ورسه ایل وشار	جمل احوالی بودد رای یار
کر اولد سولک کیم شول اولد	ایل آیتده فاله شه اولد زبلا
ظالم اولد پادشاه قلن صلب	کند و تیل کند و اقلین حلب
هم اده رنج و بلاخت د لبم	هم عریککی و بار بیل عظیم
هر خربلوند ولایت سال و ماه	پس نیچر اولد حور عدل انما پناه
سکی مغرب اولد کرد کلای یلر	یاوز آدم لوقی پر خرد کبیر
الحق اصلو دینی هم من دول	غالب اولد خلقی ایلا یل زبول
عادت ایله لیمان شکر ایلم	آقدل کورن یاشن هم یخسولک
ایل طغایله لرای مره پاک	چوق اولد اوغری سرب زو پاک
هم هم سکی خلقند زمان	چوق اولد قشدر لیم دو کیل مان
هم اوکش اولد حصن یلر	چینر از حده دماغلورن بخار
مشرق ایل قنده ارتق الله ییل	نحت او جی اولد هم او شاکیل
هر کین اولکاد اولد ایلارنه دیر	اول او جی قشدر سنیلر دلقنه دیر

فصل هابع در حکم افتادن ستاره

بلند اوکش دوشمه ای عزیز	طار اولد دنیا ییشلر اولاقین
اقصه آسکلدر قش یخچنر جهان	قیلا انعام اوکش اولد قران
هم بویل اچره حقیقت بی کان	تاجره اقصه سولم چوق زیان

لشکر اهلنده نیم بقو کشی	نیزه قوی کوره تر شش میخی
عولت حمله شاه بولادیر عاقبت	دشمنی متوسر اولادیر عاقبت
کر و شن پلادور بیوک اولدم	دوشمنی بیوزه بکم سدره بشا
بر اولو آدلو کشی بقی اولدیر	اؤز کیمیل زار بلیق چوق اولدیر
نیزه هم اشقی بل چق اوز کشی	خاص اؤ کشی اولاد کلدر هر کشی

فصل ناس در حکم قوسه قونج

کور نو ریس بولگی ای پر فرج	شرف اطرافنده کور قوس قونج
بر اولو سلطان ایلی ایلد حراب	ایلیه ذیر و ذیر ای ماه تاب
کی عولت اولد قتمه بی دار اولد	خلق رنجور بی بلایه مبتلا
جمله دشمنانویه هم قهر اده	نیج شهر بی کوی کوی شهر اده
نیج کینول ناجر و غنی اولد	نیج مولار بی بولره قول اولد
هر کیم چوق اولدیر هم اؤز کیم	الا قریل طوری ای مرد و دین
هم دیش بر نیج برای من پاک	دیرل بکل شری قیلر هلاک
اشوبیل اچره کلا بریک کیم	الا اوزلر اولاد خیر کشید
ای نیج قلم اولاد شام هلاک	هم ربار بکرایلی و هم ناک
چوق اولدیر بیلمی وار طیب اوق	شرف سلطان اچندره دور بیچوق
ساکدلم خناج طیب استحک	بی حق یلدر بر اعا کور دمک

مویک

شویکه حاجتدر شاعرین ایلدم	هر آیک داس در و اس سولدر
حکمه دهرت فلک انده اولدم	کر بو معینده اولدم دهرت
دایما صحت بولاسین مطلقا	دویم اوشم کویسای دوش لقا
اوغوش اؤ کشی لشکر اؤ کشی قان	مغرب اطرافنده اؤز بوشا
چوق اولد حرب و جلا ندر دوق	قتل اؤ کشی اولاد قانک حلق
مغرب ایلی اقلیمده هم قرین قی	شرق ایلی دیون قتلدر قتمه
بیغیلر کویلر شر اولد حراب	نیج شهر اولد حرب اولد حراب
پار شاه دویلم هم ایلد جلال	مصر سلطان کیمسه دیر دایال
ایل امین اولد بل بکر حراب	چوق ایلد هم افسلان شاموین
چول کیده عجب دیر لول اولاناس	هم اولد سلطان نوم چوق اولد

فصل تاسع در حکم سلاسل البرق

مغرب اطراف فی دحل شرق اولدیر	کر بو آیده ای غریب بوق اولدیر
حرب اؤ کشی اولاد سلالت فی بلاد	شرق اطرافنده چوق اولد اولد
اؤت کیم ایلدر هم بلایه ییکل	نیج موضعده مخاجان اولدیر
ییکل ایل آچ ولایت لوت چوق	غتمه شرق اطرافنک شاهنده چ
طابو کیم یول دوشمنی کور ایلر	صوی مغرب اولاد کاشی بلایم
چوق ضداد ایلد ولایت دولدیر	بر کشی شاهیم عامه اولدیر

الا اكي چول اول ديور بر زمانه	مهرب او كش اول ديور رو كيل قانه
قيرلور يولي چري بولز مدله	هپ هپك اوله صلابن بي عدله
شاه الي اوستون اوله يوقا	انتقام آلا عروون ذي جمال
اليه امين اوله ولايت ساذمان	بر زمانه سويله كيله ديور يگاه
شرق الي هم كي سفا لكدر قتيه	قيرلا جوان كورلور زحمته
حضرات او كش اوله ديور يوقا	مزيات او كش او حيدر صهر يوقا
جي او كش اوله بولر ياشمان	نيو او كش اوله هم او شامان
فصل عاشر در حكم سرفي كه در آسمان بهر آيد	
حكيمه دكله قوريس آسمان	اول طرف قوت در طاعاجان
شرف الله افنده اي خير الاناس	جنگ او كش اوله حصون بي قياس
نقند جوت اوله جدا لكدر يوقا	شراو كش اوله اسلاك كدر يوقا
اول طرف هم كي خطه قور قتي	ايل تران اوله كراو شدي
سيما سرفي مشكول اوله	نه شخص قاله استوي جمال اوله
سوي سرف اوله بوجرا اكي	مهرب ايلنه اوله بونسلر
فصل يازدهم در حكم عاينته و عجب كه در آسمان بهر آيد	
كوهه بهر عجب كوده ناس	دره آيتلو لور قورلور بي قياس
قوت اوله هم خطه ديوريل	جوت اوله طلقا ولايت بلوويل
قتل اوله كنه شاد اهلان ديور	ظالم ادرتا عدل داد اوله ديور
اكي صايحه صعب اوله حال	تاجره صرلن اوله هم مال
ايلدين اوله مصيبت اوله كمر	خاصه يبولك اوله اي خنجر
مشرق اهلانده لشكر جمع اوله	كورلور حشر برندنه قيه اوله
ارنه هم عرييل اي بو الهلا	جوت اوله اوله قيتدر هم غلا
قتل اوله ديور خيل يوقا فساد	جوت اوله اوله غرلور هم جهاد
شام ايلي لشكر جمع اوله ياشمان	هم كيدر عرفت اوله ديور ينجار
قتل اوله هم اوله ايلر هم	قورلور قيرلور ديور بولر ينجار
آز اوله طلقا بو يله كي قتي	هم جوب لعلك اكر فرجه
جوت اوله اوله هم ايلر هم	استه حرب اوله قتي اوله حروب
فصل نهم در حكم مانند شخصي كه در هوا بهر آيد	
اشوبه اي اچره هوله كور نشان	بر جناور كيب كور نسيان
اكي سلطان جنگ اعراسه ديور	بر بيلد آت قان دوغراشه ديور
جوت اوله جنگ حصون اجمال	بر اولو سلطان دشر ديور
طلخاق اوله او كشده انتقال	هم كونه كحول وباي عام انتقال
هم ايله خيل بر يسان اوله هم	رنج وخت جوت اوله جوت اوله هم
بسط اوله كملش كلام اي كنالو	غصه او كش در خالين قيفالو

فصل نهم در حکم با نیک کردن و عفو

کوبیده کورس کوی ایمن	اوی کندن بکره میاد کیم
جور او کش اول و طاعنه اولاد	فست جوق اول و طاعنه اولاد
بکرا اولوی او کشدر بل ییکی	حاین و کز او کشه ری سقا
هم اول و بکرده بیای نامدار	ظاهر اولاد بر حیانت آشکار
جوق اول و نفرت ایستلگیده	مطر بار بول جوق آینه ایله
بل او جوقلقد رفته ای سر نران	هم یمن اقلیم هم ارض حجاب
غری اول و هر دم دگر زده کی	تکری حکمت نه نه بلسو آدی
کر قیچکور لر سیه کوک عتیه سنا	سویله کم قی تا حلالین کوشا
خلق از سنده علون اولاد بوق	بعضی جوقلیم کینا کینا بوق
آنج یازان اول و لک بوجمان	روز از یوزی صو کیم آت قاه
حرب و جنگارنه و مدینه کاپر	پیرد بیز قیول نچیم رفایه بر
کی بککنه اولاد بر مملکت	قانه کوئی کلا بر بر رحمت
شرع مشغول اول و آنم سال و ماه	حشم ادا بلای بولاره پادشاه
نفرت نفرت و جوق و جوق وفات	نیلله یکرک دینی واری نجات
بل یازنه حذر قبل او ره و طاف	دانیال سوزی دکله سر کلاف
عشر آخده اول و کر بول نشان	یا خلق ایلا به بکله بر زمان

حج

خیم او کش اول و بولنا به پناه	نفرت او کشدر اول و بوق طم
کولنه کولونه نیت سال حطه	خلقت احوال یوزدرای رخصا
حمله نیت بول اول و ذی تملو	نفرت او جوق اول و ذی تملو
کی سعاد تلو یل اول و یلوزن	کینک او جوق اول و ذی تملو
جعفری صادق دیکش بوقری	بر بقرس کین و س بقرس دینی
بولنه دکا قمش بوقی شبنم رله	ای صولکده کرک کر آسمان
خبر شری هر کم ب سولیدم	اول آخر طایفه عرض اولد
اشعیر اول و اولد اندر فروغ	کله جی بل و اول و ذی تملو

فصل دهم در حکم در حقیقت بهر

یللم اول و بولای بل طلقا	قیل اول و بوق بولای بول
حمله صو انهارا عین حقیق	صو لاجله قلا دیو انقراض
اول و ایک ان قو درای طعمه	قیل اول و بولای بول طعمه
حمله صو انهارا عین حقیق	منفق سینه یلوزن ناکه وار
جوق اول و بولای بول طعمه	نفرت او کشدر اول و بول طعمه
طلعت اول و بولای بول طعمه	جنگ او کش اول و بول طعمه

فصل یازدهم در حکم آتش که از هوا بر می آید

کر بوق دشمه هوان شل نادر	جوق اول و بوق بولای بول
--------------------------	-------------------------

کوب آید بفریم طهرت باغبان	عقلی جمع ایت کونک آج کوندار
آزاولایون بر یول ای در حاص	حسنت افاع سرملری قیاس
آدب و بخدای قی قی خلیل	غلبه جوق اولم جویات او کربل
پادشاهلر رعیت علایه دیر	بل ایلی اولای قی قی کیده دیر
منفعتی در قی قی اولای	بسط اولاشادی حالای بی مال

فصل سادس عشر در حکم باریدن وزغ باکم از هوا

توبقایفسه بی صفحله بیو آکی	قاله طارنده قی قی خولای
هم قحطی اولاق قی قی قی	قیقوبه دوشم لای اولای
آفت ایشونر آکیش بلای بیل	منفعتی در قی قی اولای

فصل هجدهم در حکم باریدن غبار و دود

کر قی طیف قی قی حکم کونجی	استلر مرسلو لای ای حوای
آزاولا اکین اوکش اولر کیه	بایلا اوزی دیم قطع اولار کیه
آزاولا بوزر صفتی بلای قی	هم یلان یکش خبر لای قی
پادشاهلر رعیت هم صفا	ایلیین اولن کسیر نجر باش
طافاتی اولای ولایت بر زمان	قان اوکش اولای بل دیر بون

فصل نهم در حکم طغمت و تار بک و دود

بوسارق اولم یانخ اولشم	تاجیه خزان اوکش بی کمان
------------------------	-------------------------

ایلی اینسرک اولاد و آکی	طاهر اوله فتنه قی قی داجی
قتل اوکش اولاعسا کونک اولای	پادشاهلر ده شلاید کونک اولای
طافاتی اولای ولایت جلاله	باغلی جوق اولام بکلده دیر
بل بلای در قی قی انجیم ناس	هم اولای بعضی رعیت بی قیاس
بل بلای بوزر کونک طوع بی آکی	منفعتی در زمان ای دیر کیم

فصل سادس عشر در حکم باریدن باران سخت

دکتر حکم ای عزیز مختار	استلر اوله کر قی قی بصر
بل صوکی جوق اولاعلی بلای	جوق اولام املن قی قی حلق
جوقی اوغلان بر اعز دیر	حامله حبلی سولدر هم رحیم
منفعتی در قی قی اولای	ریخ و زحمت کاتره حلقه ملال
قتل طارن اولادیر روکار	آزاولا وجه بیشت آشکار

فصل بیست و یکم در حکم باریدن بکرم

قزاق اوله هم قحطی ای کیم	شوی آکی اچره بغیر کونک
طافاتی اولای اینسر در زمان	هم اولای فتنه دیم دو کیم قان
هر یکش اولای حقیق بی قی	غصه و نشین کونک روت با
حتمه و رنجور اوکش حقیق	هم حقیق اولای انسان جوق

فصل هجدهم در حکم باریدن خاک باغبان سرخ از هوا

غصه و ساغلیج ناس تیغلو	چوق اوله یطاش فیولرای اولو
یارشاهلره اولام حرب و جنگ	چوق اوله قوت کونلور دوت و دنگ
هم منه لشکر دلم اووالمشیش	یمنه آفت اوسته در شیش
درت ایتلوقه لر اول تخیل	غله قیت اوله بیل شیخ قیل

فصل ثانی و عشرین در حکم جنتی باد سخت

اشیو آیی چه اگر هبایه دج	زنگیا سایلده قزاقدر قیج
هندا فلی قحطلقد قتی	قرقن و قرت کچیم قوقی
بونی کی بیاد صور ققد قش	اوت بچین آذ اولدورم قش
آلا قند اوغاد اولادیر دانیال	چوق اولامای میانت قیل و قال
آز اوله آربه و بنیت بهایه دیر	بیلخیر سذرالم کتایم دیر
چوق اولادیر ایتلافی العوب	قوت اولار و مای چوقدر مراب
بیل اساریکی اگر بغور یاغنه	فاداکش دوقه سوله صغه
قیس کی زحمتو در دیر یلک	هم چکو کا چوق اولادیر کی بک
غله قیت اوله جعبات اولیا	کم ریا بیل برعت اولیا
عزت اوله بیل دیکر زوده کی	مفتلویلدر ملولدر آدی

فصل ثالث و عشرین در حکم بانگی در صواب شنوند

الشیو آیه کرله کر آسمان	ی کران مرشعناجا بیل عیان
-------------------------	--------------------------

غصه چوق اولادنی اندوه و بیم	یایی استبد قیتلدر دیر حکیم
بیل ایو کلن قزجند قیش باو	هم یغه یغور اوکترای بانواز
آز اوله آفت دورن صباه	هم هکاک اولادیش بر باد شاه
پادشاهلر لشکری جمع ایلر چوق	شوانقدروکیلده فان کجانی

فصل رابع و عشرین در حکم بانگی از زمین شنوند

چوق اوله انزوت شکایت دیدلر	نقوت اوکندر ولایت دیر لر
بشما آغلا دینه ابو زوال	همر قیتلدر صفتن صعب اولعا
اوره کوز صرک کونقنلدر قیغه	بیل یا و یلدر کور و زنجیر
قصدا آغا علمر سلطانته	جور رخت چوق اولو جانته
قزاق اولام و بالارن الحجاز	کور ابرار و عابو اختیار
بیدی بیل قتل اوله اقام سام	ایشنه حاکمرا دلب الانام

فصل پنجم و عشرین در حکم بانگی از زمین شنوند

اشیو آیی کور کور اولقد زیمه	قیت اولادیر اوت دغی ذراکی
عقد رنج و بلا اندوه و غم	از دحام ایله ادا حیف ابوم
پادشاهلره صیغه واری سنی	او رنلر بر باد شاه دوشمنی
بیمه اوستک اولان یان	چوق اوله اولامک دلم دکیلدهان
چوق اوله قیغی خللن اوشنه	ک بقمایه چویده دوشنه
دوکت اولاسنای یوزدر یانه تار	هم قریلا بوی بیل چیل دوار

قیس قیسند اولادیر یونقی
بوز دوت فترت اوکش اولاد

فصل جاس و عشرین در حکم ارزیدن زمین

استی ای کو کندین دیر	جس جادین یونقی اولادیر
هم بویل یان غالی بیل	بل صوکنده یون اولادین و شتا
بابل ایلده هم ارقن اولادین	هم مرسانه اقلیم یون اولادین
چون اولادین هم زمانه شیرینک	هم مر اولوست غنی اولادین بزرگ
کراوند اولادین دیر نک	شویکم هم ایلیه انفا و جنک
قرن اولادین یون خط	قتل اولادین ولایت در خط
قیلا انعام دیم اولادین	آج اولادین یون انعام علف
بکر اولادین اولادین یون	نه یون بیل اولور ایلیک یون
سویلمن بعضی هم کو	چنگ اولادین یون بیل دیر و بزرگ
کارک ایلیه قنق قنق	فان اولادین دو کیلور دیر
بابل اقلیم دیر ساله ایلیک	فتند دیر و تیر دیر
اول آبی اقلیمه قیرلس آدم	فترت اوکش در اولادین
ارض قنطنین قنق اولادین	هم دیار بکر ایلی ای محترم
یونغر آغریسه اولادین	بیل اولادین حلالین یون
دور یار دیر یون ای	ذبت اوکش اولادین قنق

دونه ایکنه اولاد کوسو بزرگ	یون ولایت اولادین بزرگ
بیللا و بیللا اولاد	آخری یون قنق قنق
هم ولایت شاهنشاهی قنق	حاین اولادین شاهنشاهی
هم صلاک اولادین قنق	فترت اوکش در اولادین
بابل ایلده ولایت بیل	یان استیلو قنق قنق
شرق ایلی یون مرابان اولاد	بیللا اقلیم ترابان اولادین
اول سعت اقلیمه یون	یون قنق قنق
بالک سلطان یون	الوند دوت قنق قنق
یون قنق ایلیه یون	یون ایلیه قنق قنق
اولد بکل قنق قنق	چله دشتان یون قنق
کراوند کراوند اولادین	شام ایلی یون قنق قنق
هم یون قنق قنق	چله آق قنق اولادین
غله قنق اولادین	هم یون قنق قنق
براولو شهر کراوند	اولادین قنق قنق
چله اقلیمه قنق قنق	شویله دیر قنق قنق
بابل ایلده یون قنق	چون اولادین قنق قنق
رحمت و رحمت و رحمت	یون یون قنق قنق

کونوا کی چوہ اولائی کی دوتی
 دوتہ افلی اولہ ای مر کاد
 اصل یقور لب بل یاخذ عام
 اکی نونہ کس بیتل هم
 حشلق چوہ اولامو تکیو مر
 یکن آخری قیتید رو کاد
 یعن کون توه سخا و غلام
 باب تاسع کلری در نظم دم

باب عاشور و ربیای تموز و احصای علمای کربلا
روزهای پیدایش و انبیا و بیست و پنج فصول است

ای قتلہ دگوانا دہرہ ہر
یا ایک احدی آئی درہی آئی
ہم ہوا ایک آئی ای صاحب
چوتہ اولیٰ اللہ ہوا کی کل
بیر سیک ہوا دینے ہر
کو ہوا سیک ہوا دینے ہر
بی سیر او غلاف یکم شتاد
باری فی الجملہ طعام اولیٰ
علیہ او ستاد لطیف سوز
تجربہ قلمی حکیم بڑا عجیب
علیہ حق شے ہو وارا کہ

<p> باجه گشت عام فتنه سورینه عالمه بلوری نکه بولوریه مر عاقل و کامل کیش معنوی کور ندر دیوال حکیم روزگار یعنی بلدی بیایه هر داندن بیجا گانی بلا لسن اگر سن حق و فی ایدم ایشتم و دود کور اشهر اورنه آیک الگ اول کوف اولا ستمه پاروی به بردغه بغدادیم درو بقلا و کول سرمک بکر بجه کتان مر حک فیک چورک اوق قرا من چاول الله اول طرفه نواب دولدر عش هر محمد الله بربر اگر س کند وزنه شتر قریاس کونشا تا که بلور کوریه اول کچان دور و ده اول طرفه عام اول کله </p>	<p> کم لاف و جاهل یاسورینه عقلیه بلدی نکه بلوریه مر خجل ند بیرک تمام عقلت قوی کم سخا خاله مبارک یادگار یعنی بتای ای مؤمن بتیاینه نه زحمت جا کسن دوید لعت باز دید او کور یعنی تجرید قلم سکت قلم یوف سئ یلکم هر بریم الله صیغه برجینغ بیغیه او غش بی جیم هر اکندیم بلور سن نه مک یعنی هر بردانده ای بوز کار اوستند هم ترسن آکاس عشش اوستند هم وزنه صود کس دویدله او ایچنده دو قفل ای ضایع اولمایه دو کالی ریختار قریبته ایل آکاس دون و کول </p>
--	---

اول مدتی که صاحب قیل غار
 ای کوزی آتی یوزی من کنگار
 تقصیر بقاری قنی بدی هم
 اول تجریدن که بدی در غار
 ال کدانه خطا نمیه هیچ
 اول که بقاری آتی که صفا
 بتایه هرگز آنک که صواب
 کر بتیسا حاصله نمیه هم
 اول مدتی که بولرد او را
 اول فته طشت که بولرد او را
 بو دید و گلد بیوی او را
 پس آتی که یوزی در قیل غار
 بر آتی که در پی کوزی در غار
 هم بشی که بونک شوی طفا
 کی سارک کوزی در غار
 هم التی کوزی ای حسنه بای
 کندونه اول روت ساعت کوزی

کوزی

کوزی اسد بر چند در دیویشی
 اول مدتی که بونک شوی طفا
 اول سکزی کوزی معایس کنگار
 دنگر امیدی بر کلام ای دلزب
 حکمه تشرین اولدنه قنی
 کم بلا یوزی سببها طفا
 آن مبارک الینه بولرد
 اول قدر هم بر باره بنیق کوزی
 او را زوایه بونک کوزی
 چون بولرد کوزی ای طفا
 اول کوزی یوزی اول الله تا بولرد
 کوزی بولرد کوزی ای طفا
 کوزی اول کوزی بنیق ای طفا
 آغز و پی دنگر یوزی ای طفا
 طاش آغز کوزی بنیق ای طفا
 اشو آتی بونک شوی طفا
 اول سکزی کوزی معایس کنگار

اول ای بونک شوی طفا
 سعد انچه دولور ای طفا
 بونک شوی طفا
 حوش معایس کنگار
 تاجی بونک شوی طفا
 حوش معایس کنگار
 مدتی دایم مرین صافی
 آغز میزان آغز کوزی
 کی بولرد کوزی ای طفا
 آغز طاش کوزی بنیق ای طفا
 طاش کوزی بنیق ای طفا
 شوی بولرد کوزی ای طفا
 اول ای بونک شوی طفا
 آغز بونک شوی طفا
 بونک شوی طفا
 ناسکزی کوزی معایس کنگار
 حکم احتیاج بیان اول غار

اختلاف اولایان العرب	چوق اولایان عرب
فصل ثانی در حکم گرفتن ماه	
ای مقرر شد بوی آیه بل حقیق	آن اولیست درین ماه بل حقیق
آن اولای هر یزدی انوار الطین	که خیاض اجود اولای که یزدی
حنطه یزدی چوقه اولای دریم	چوق یزدی اولایان و اولایان
هم اولایان یزدی ای کامکار	بنیم شهر اولایان در آشکار
ارنه حقا شوی بل قوت دوتا	حقیق کوی میقد در هم شتا
هم قیاسه اولایان در کینه	که یزدی در دین به مانع در کینه
فصل ثالث در حکم دایره آفتاب	
کوه آغشته بوی آیه ای سعید	طافان اولایان و هم سعید
چوق اولایان بوی بل شهل دین	قیصریه ده شب نیم ماه پاره دین
و از خلافتا شناید هم حین	در پنج و خف او کین اولایان اهل خانه
حقیق چوقه در تشارب ای یزدی	کی ضعیف ایله قیصری بای دین
آن دین در کوه تاجری چیا	آن اولای بویان و یزدی در چیا
هم اولایان بوی سلطان و دین	تق نیم در سوله کین چوقه جان دین
فصل رابع در حکم دایره ماه	
آی آغشته بلیتل اولایان	چوق اولایان در طهر بلایان

کی قیاسه اولایان در کینه	چوق اولایان عرب
هم اولایان یزدی ای کامکار	بنیم شهر اولایان در آشکار
ارنه حقا شوی بل قوت دوتا	حقیق کوی میقد در هم شتا
هم قیاسه اولایان در کینه	که یزدی در دین به مانع در کینه
فصل خامس در حکم آموختن ماه نو	
چلقیب کورنیم بویان بلایان	چوق اولایان یزدی بلایان
برادری یزدی کورنیم هلال	یل او جزل اولایان کین اولایان
المرشلو کین یزدی اولایان	نیم اعیانک هین آدی قله
ک کای اوجی یزدی اولایان	خزل اولایان کین اولایان
ک کورنیم بویان اولایان	یلبارش در فخر در جل دین
غله یزدی اولایان او کین	یل سنی یزدی نیم اندر نیم
فصل ششم در حکم ستاره کبر و در	
اشوب آی قیصریه کورنیم طوعه	یل یزدی در یزدی در صفا
آغری و ستاره یزدی در حقیق	هم سکی کورنیم اولایان در قیصریه
چوق اولایان حقیق مطلقا	هم و با و ارد بویان در حقیق
ک کورنیم بویان کورنیم بویان	اولایان کورنیم بویان
بویان کورنیم بویان کورنیم	چوق کورنیم بویان کورنیم

مغرب ایلته کورک شکلی	دگر اندی حکمی ای بکلر یکی
پادشاهلر و چلشقم هم	قان اوکش دو کیله هم چوق کیله
هم کوره بول حلاقین بجه عدم	چوق کئی بول زین ایلایم
صلح و اصلاح اولاهلر کله بولک	حال خوش اولا کرو شوکت اولو
بول اولانعت اولونلر دایم	ایل امین اولپ مفاصلی طیم

فصل ثانی عشر در حکم سنجی که در آسمان بدید آید

کر قزل اولان بول مشرق کورک	بجوق اوله حرب و قتال در دلوک
دوت بونجکه حصه هم فقی	ظلم اوکش اولان قتل و جان فقی
ام حکم قاله محکوم اوله جوق	خوف و جبر و ظلم جنگل و جنگ
پس رعیت مسکله اوله ملال	لشکر اهل ذنب آشماری حال
کر قزستان قزل اوله قتی	قزاق و طارلق و خسران قتی
سیاه ایلته مناجاه ای امام	هم طیارستانه ای اوج بل قام
جمله الیم چکر که بیجه دیر	آین کوراین کئی نه دیر دیر
مغرب ایلته قزسه آسمان	اهل اسلام قز که قز زان
چالشار و شالوش و پس	قان اوکش دو کیله دیوای پس
فتم جوق اولان قتل شکل خطر	اهل اسلام کله آخر پس نظر
چوق غایت اوله اسلام دینت	حرف قز و سوزی دوت و دینت

فصل

فصل ثالث عشر در حکم علایم و نجایب که در آسمان بدید آید

برنجایب اولو کورکله بدید	قوله اعیان حصه و سدر شد بد
پادشاهلر رعیتی انجیده جوق	ظلم و جبر اوله زبانک حق بوق
هم نیچ خاص قوتی قیله هلاک	یل قز جند زحلایق بیس باک
سایه جوق اوله ولایت ایچک	هر نباتات اولان حق بیت اکی
چوق اولان یق بر بول حق بول	یازین اسیر قیتدیر بی تمور
شاه بغداد اوله در عاقبت	اقلمی قنتد اوله در عاقبت
یل و بلور دوت مرکز لری	دیر شد بول عظیم بول لری
برنجایب اوله یق لیل و نسیم	ستاره کی انسان یوزد جتید
بر اولو کئی اوله مفر به دیر	سویله ماتم قنوده د به دیر
اله او جلق اوله در ارض شام	تندرست اوله حلاقین حلق عام

فصل ثانی عشر در حکم مافذ شیخی که در هوا بدید آید

مثل حیوان کور کورکله اناس	ظلفاق اولان قز قندری قیاس
خلق از سند صلی شنبک از ام	غصه و قیغ اوکش در هر مقام
هم بول بکلر رکتیلا ره جوق	اولاندر این زبان که حد بوق
هم بر اولو پادشاه اوله هلاک	کورین پادشاهلر ای اصل باک
یازین در قندس دیر دیار	ایل امین اولن حرا دیر روزگار

فصل نهم عشر در حکم باغ کردن و عهد

ای حقایق و بیخ صاحب رعیت	او تا دگر کورلس کوک از قوت
اشوبیل ساجل ایلیم ارض شام	یا غلق ایلده یولور بریل تمام
کی عودض وار مصر سلطان	جوت شایه اوله زینت شمت
لیک بابل شرق الی همد حجاب	که مبارک کماله یلور قیش یاف
هم بر اولو شاه اولادیر نونشان	جوت اولک اول اولوم قیریلجان
اکینه آت اویسور جی کمال	ایلایسوز قالد و عدل کتور پوتان
اول قند قاه اوله قانی ایلار	جوت اولو اولوم قوریل شایر
خلق راسته بلاد بری قیاس	قیریل ایللی ملول اول اول
هم اول اولو بیل ای نامزد	یلور عود یوز در و کمال
او کمال بیل حجاب اوله اکین	کی قته قزق اوله ای پاکر دین
کورلس اوند الی عیشیه دیر	بابل اقلیم قته عکلی دیر
زیه جوت اوله قتالده هم حروب	اور یانی جوت اوله اوله صوب
الاسترف ایل یون اوله	قوت سهرکت مبارک یل اوله
هم شمال اقلیم قشیری کاه	یمن اولک یولور ایلر باغیان
عشاقون العیشیه اوله کر	بنیق اوکدر بیل دیون خبر
قزق اوله هم بیل یون قته	کتم بیل دستقل قتر نیم

هم اوله بیل عودیه برکت	ارکوک اوله بیلار شوش
هم دیار بکر الی اندر عتاب	حار جیلور قیریل دیو حساب
واقعات اکثره اچیند ایل	نیجه رویه اقل رنجیند ایل
کو رر ایکن کر قته یغیر دولو	قیش قته دوک اولیش ای اولو
بون اوله اکثره شوق هم شوق قار	بیل اوله سرکی تونان نه حد وار
آی صوکی اوله اگر اشوب نشان	سلجوق بیل اوله بونل بیل عیان
الاه نهفت فراوان اوله دیر	هر نعلینده ولایت دوله دیر

فصل دهم عشر در حکم درختان و برق

بابل ایلده اوکدر دیر موف	بابل ایلده اوکدر دیر موف
قوت اوله باین اوکاد اولک اکین	قوت اوله باین اوکاد اولک اکین
اوت ایکن از اوله چن نه نبات	اوت ایکن از اوله چن نه نبات
آز اولیس هم قشیر یغیر وفاد	آز اولیس هم قشیر یغیر وفاد
جوت اوله یغیر بیل دیو دایان	جوت اوله یغیر بیل دیو دایان
جوت اوله اوغری حلی یلار	جوت اوله اوغری حلی یلار

فصل یازدهم عشر در حکم آتش کردن و هوا بنه زمین افند

که همدن بیره اور دوش عجب	جوت سکل لک اوله سیر سب
در اوکش اوله اولی دربان آت	کی قشیر حستلی ای دلتور

خلف از اسنده فتند دایگان	بیل ایست اولن دایم دیکل قان
خون ایچند قالا بوجله	هم و با واره در قته صعب اولمال
غصه و صاعقه اید بوجلی کیم	کی قته قزل اولادیر ندیم
هم بوی اچره اوکشن بوجله	تا جوت اولن زیان اولیاساد
نه یوزن یلدر در صاب جمل	وارمدر کورس برایکلیتور

فصل سادس عشر در حکم باریدن باران

که قته یغیر یغیر نه دیمش	اولنیک فاسدا اولادیر بیش
آن اولاغله بوی هم اون بخت	اکثری اولاهلاک بیتنه جلیه
هم آکیر اولن بوی قندرزوع	بویله ذکر ایلا صله هم زوع
دره در سحر وار هر زنه	جوت اولاسهم بوی کیدر
برنجی بود دخی اولان یال	طاوار کی قندر واردر جلیه
هم دگر نه بوی نیچ کچی	غرت اولا ظاهر قریلا آدی

فصل سابع عشر در حکم باریدن بکمرک

که طلو یغیر فراوان اولان	قزل اولادیر بکمرک استیجه
هر بوی کوش اول قریله کیش دیر	طاوار اولایوت بوجله کیش دیر
حاین و کلا بوی کوش اول کلام	آفت اوکشن بوی ابر تمام
باد شاهلره قته قته بوق	هم قته اولای اولاهلای

فصل

فصل ثانی عشر در حکم باریدن خاک باغبان سرسج از هوا

باغبان طریف یه قریله کله دیر	ایق جوت قریله سرسج دیر
بارشاهی شوق اولاهلاک	اقلی طلفا اولاهیم و پاک
هم چرین قیور بویوت قته	جوت کورانه حلاق زحمتی
لکرا هلند ولایت اوشت	دوره لوعلی جناز روشت
جوت اولان زیان اشنان دیر	حاشه کوی اهلی دخی حیلان دیر

فصل سابع عشر در حکم باریدن خرچ باکریم از هوا

قرینا قیض هو دای پشا	بیر برایت قریله یاقوت پشا
انجمنه یوکی کیچی اولی	طاریت اولادیر جهانه نامر قفلو
قندر دگر جلق بلکم هلاک	قزل اولان آرزو صریت خاک
یاغ اوخاد اولایا اولاهلاک	رعیتا جوت کرج ایدر پشا
غصه هم قیغیرنه در فکرم	ایل بلا شق در ولایت ناسلم
تا جوت بویوت اوکشن اولان یال	آکی و صابجی مقبول بی کمان
جوت اولادیر حریفی آشکار	خزرت اوکشنه ملا اندر هر یار

فصل سابع عشر در حکم باریدن غبار خسته در هوا

اشبویا اچره قته قریله غبار	خلف از اسنده صولخه فتند وار
ناسند هم غصه حزن نشوین دیم	جوت غارتلر ییقلور دیر حکیم

منه ستره در خنجر اولایل	هم آید او تا جو بل دیر بلو بیل
قیریلر بویل چهار پادیر نشان	قتل اوکش اولادیم دو کله قال
حرب اوکش اولاد ولایت هم حریف	آزاد لکسب دمیشت بل حریف
هم بویل اچره دگر کرده کی	غفل اولایلون نه بسوس آدی

فصل ساد و عشرین در حکم ظلمت و تاریکی هوا

کر بوسارف اوله بو آیی ای آتا	چوق اول اولوم دینی موت الغنا
هم یکت اولوم او غلام اول	دنیستک ایچیفغان زاری دول
اول بوسارف اولدی یوده همان	باد شاهین زبانه در بی کاه
عاصی اوله لشکری جمله آتلا	مکتار بیکلر نیدم سکا
ایل اولد ایلادیم چو بی عین	در بی درهان اوکش هم حین
نیچر اوله هلاک اول ییده هم	نه یوزیلر رالوم خوش شاد کم

فصل شانجی عشر در حکم جستن باد سخت

کر قته ریاح اسای د لک شاه	اسدو کی ییده بر اولو پادشاه
اکش زیه اولاهلاک ای ناسدار	ایل قته طلغا اسینزدر دیار
اول الکن ایستقوی بیکر نوزی	قت اولاجله مسوای عشق اری
پادشاهه رعیت ظلم ادره دیر	غصه ساقین چوق اوله فکر ادره دیر
عدل ده ای هم ادب ظلم اولاجوق	نقوت و طلغا چوق اوله لایع یوق

مغور

یغور ساوکش یاغ دیر کونایلی	قیشت قیه اوله کور سه قیلری
حسین چوق اولاهم ای بولاکم	قت اولر ارب بولغز غله هم
مقرب اقلی هم ارض روفر	قران اولاهم و جانلر هم
اشوبیلر بی کانه نیل ادره دیر	حمله آیدن بیرونی صوا و دیر
شام ایلنه قریب بر عدل و نیر	عدل ایلر اوج بل قامت بی نظیر
چون کیم اوج بل بولادیر آفته	بود درخو دنیستک کم صنعتی
کیم آغ ایچورر کیم شکر	دولدر جانی کیم کیمده دکر

فصل ثانی و عشرین در حکم تاریکی که از هوا شنود

اسبو آیلر کولک کولدر سه قیه	مغیر ایلنه قحطی رحمتی
کی قته قران اولدیر بی کاه	نیچر کونک و مصوت نیچر تاه
حرب اوکش نغوت قش چوق اول	هم بر اولو پادشاه یوق اولدیر
کی قته دشو اولد ایلست بول	قیلا ای قیه صعب اولد حال
شام ای اولد اولدیر ای اولو	حسین قیشت ایلر بولغ غلو
قت اولد ایلست دینی قیت اولان	یاغ اوکش اولد بی مور زرخ
بر اولو کیم اول ایلید اول	تکودن اولان غایت صرغولا
کر کیم اولد مصل آزا اولاهم	حار جیلر دولدیر لک عجم
هم جزایر ده و قایچ چوق اول	بل دیار بکوانی ارتق اول

دوم ایلمنه یوزیم کله دیو	هم اولای بیل بولا کله شاه دیو
فصل رابع و عشرين در حکم باکی از زمین شونده	
یوز کوسلد بجا آیه ای ای	باد شاهلره صلیق فتنه دی
دو کوز برره دیو قانای صلی	قرن اولای بجهانه اولای
ایل امینسز لک اولای قنق دلیم	غصه هم قیقو او کشت بیکم
چوق اولای اووی حرای تیکار	تاجه یوق نیان آیره بولار
فصل خامس و عشرين در حکم لر زیدل زمین	
زنده اولی قتی صعب اولای	اولک اولدریک دیو حرقه انفال
هم و باوادر خلایق نامراد	نیچ بیلش یاد اولای بیلش یاد
تورقور اولای خلایق بییم باک	ار کلوک اولای یقاز اولای پاک
دیر دهم کوریه کو بوز میس	بر اولو سلطان اولدر یزای میس
ای نیچ ساری بقل اولای مراب	مخت و رخ بلادر یی حساب
هم خواجه چینه دیوینی ارض شام	چوق آیره اووی حرای از دام
هم بیل یوق طشار دیو یوق بیل	هم اکی او کادیر عر شهر و ایل
دول ایکنده دوز کو بوشاک	باد شاه مهر اولای توره هلاک
بایل ایلمنه مرسان ایل هم	حرب و فتنه چوق اولای اجرای دم
نیچ لر اولای حرای نیچ صیف	چوق اولای بولسنار ایام صیف

الا

الا او زغیه یوز کیم کرو	رحمت یای حد آجا کرو
ایکی یوز طغ که دیو میس اولدی	اوقنا بیلادلم اولای بخت
باب هادی عشر در حکم یزای آب و اضماع و غلیم که درین روز	
بیا شونده و آن بیست و پنج فصل است	
اول برنجی آبی سر یا نیچ	آب دستلر کینه دلمه نیچ
پس او حن بولکوز نماند صلب	صکک یای آبی دیر یزای شایب
دوم چیکلری که کلای نماند	برکت آغشوس دوشدر آشکاد
غایت اسیدر بولک آیره صوا	هر صوف نسنه بولک بر صک رو
سوت یوق دیر زهار او کر	هر صوف ندره سنه دولور کر
نه قدر عیش بر بیک بی بچید	کم اولای صحت قریب ایرر بعید
بیکل شول بولنلنا کم بقر	برنج اولور بویل تمام ارقیاق
هر کیم فریاس بیل یلوا سر	آتاک چولیل دوست کی بیل حذر
کی حقیق بولای حجاج آیره کور	اولور کندوی بول کیده کور
اقله کوبی طشا بشلای بیل	صص مشایخه دو تر یوز بلقی بیل
پس او چینی کوبی کی نعلن کوب	طلعت صعب شایخه دولتلو کوب
هم کرو درج ی بریزن حسن شیم	مقویله در سوزی غلای ناند کیم
بونی او در درجی که طغ دیو	آدی مشهور در مطلق معتبر

م کرد و سعد السعد اول کون دوست	م بود در خند و محبتی بوم شش
اون بشی کون ارشدی صفی	موم انا من حقیقت ای آتم
دو ز شایسته آید دوست کون	ادفاه پنج اولد ساقی کند و کون
اوله برادر ساقی لیکن نام	اتفاق انش بوسه حاضرم
م کرد اول کون ایا او صا کچی	سینه برینه است کون شش
ماتقدهن الطایر سولیت	بر عیاب مننه نون ایلش
کم اول کچی بوشه نورا یسندن	علم دایم است عاقل کیشیدن
عقلید بولدی نکم بولدی سر	شویل یونر کون خرد جوع ایلد
علک زهدی اول کرای سخی	نه اوله افند اولورق بر دخی
ای سوپ علمی جهان نه بجان	اون سلیزی کون بونک اول قجان
چون آکند کلیم فل ککه منظر	اویق اول قل نخرج فاسخی
بعد عطر اولور سه کونکده سقا	یاغنا عطر سه یغور و عیاب
کونر آکینیا ابر کماله ای عین	هر بر آکینیا ایشان بنور تیز
کر سما آچقا اوله یاغیا هیچ	آکینیا ابر کلیمه دیر آدی کج
چول کچ بوشه غار بلغاب هلی	باشقون ماکو بلود اولر دین
احسن الکند یغور ناله کج	آی اورت سنده صفا قلمای هیچ
دون کچ غند کونر سخی کاه	عشر آخده یاغیا یغور روان

ج

صحنه یاغیا آیت دیر ای امام	صحنه یاغیا کونتم کر غمام
یغور ساوش یاغور در مطلقا	کون صاحب اول غلط ای کون لقا
یاغیا یغور الا آذر در بل صیف	پس هوا به چه بلود اوله رقیقا
دوین صا یاغیا یغور سی کتاب	کره دی بدور اوله اوله اسکا
کاه یاغیا کاه یاغیا دتر اوست	باره یاره اوله کونشی کونر
صحنه یاغیا کونر ای عشق اریا	بولور کونر یاغیا دیر یغور کری
تاکری بیت نادر کون آیت	اوله سوزنجی کونر آیت می کج
بر کونر بر آیت حکم ایلر تمام	بولر قالمش قوندر ای انا م
قاکه مایس آیت چیقجه عیان	اورت کونر بسلیم ایلر یان
ساک اولور ایت حرا یلر قونر	بل یاکری آکینیا کونر ای یغور
ظاه اولور ایت حرا یلر قونر	ساق اولور ایت حرا یلر قونر
دیرش بلغم هم احاطه ایلر تمام	هم یاکری سوزنجی کونر آیت
یکجه بیغور شهید اولور حقیق	بل یاکری دوتنجی کونر آیت
دولور سنده در هم اولور ایلر	هم آخلا ره دوش کونر کلی

فصل اول در حکم کونر آفتاب

کونر دوتنجی کونر آیت اصل پاک	بر اولر شاه اولر سرتوده هلاک
طلقات اوله اولر آیت بی امان	فتوت او کونر امین در میان

او غری چوقا اولابول قطع اولارده
کوتلاراد شاه اولای مرحمت
خلق اراستند یوز دیکر و کین
اورده دراسته ارجیج مرقی
آلا بول الفضل کین اوکا اولارده
آز اولای یغورده خیر دینار
اول ولا یتر صا شدیم قتی

فصل ثانی در حکم کر نون ماه

کر خضع اولوبوای بابل مطلقا
پار شاه یابی اولار بول
بابل اقلیم قیلا بولور صاحب
قریلا لشکر فزوان اوله قان
بر اولو جنگ اولکم اولو قیاس
ویزه عرب و نصرت فتح و طرب
انتقامی آلا بولور در تمام
مع ولایت قران اولاد یتر قتی
شام ایلیم بینم بر کشتی چیقده

کاسلار بشارت قیله کین باس
عاقبت نصرت بولای دیر اهل شام
اول سلطان مسکو بر کورده دیرم
اول یغور کا قتی اول اقلیمه دیرم
دریغ علقه چوقه اولر صحت قلیل
قیس قتی اولای یوز کین اول
دوکت اولای چیم قرائی هم مط
یوغا شوان قرنه هم ولد

فصل ثالث در حکم دایره و آفتاب

کونه غلظت بولایم بلاق بیل
خفته اولاشا بولاشا ایل و شاد
طغلق اولم بر اکتسوز جهان
هم اولای بول رعیت دینا نوبه
مشرق ایلنده قیلا بولاک شاه
اینه شام اقلیمه هم اول ایلای
اختلاف اوکش اولای بی العبد
آز اولاک مبه و عیشت و دیک آرا

لیک اویزنی اولادیر روزگار	کورد سوکو جیت کیده دیر
فصل بیاض در حکم دایه ماه	
آیا آغوشه بوی اید دین	اکی اکی جوق اولام اوت بکلا
قندر اسنک وی جوق سنک	آدا اولامون شری دیریم بلیق
جعفری صادق ای عالم شاه هم	جوق اطلس قشای هم مایع هم
اوریم جمل دوار اتره قیواس	یازنه قوتلو جوق چوله نه اول
هر هایدی اکی کجوت اوله دیر	اشوبیل برنلارو فرغلا بیلر دیر
و سنک کلدر بویل شری ص	ایل امین اولاد لایه ساغ اس
لیک جوق اولادیش اراضی دیر	یل قریا قلدیر قته ریخ و ستم
آز اولاد یغور بویل دیر دانیال	هر جیب اوکما کیم دیر اولال
فصل حاسد در حکم بدیدن ماه نو	
بیش آغوشه یکنه یکنه آبی	چلیندیر کورنیر کرای ص با ی
بیش اوکاد اولد بویل بی خلاف	اتفاقیدیر سوز بوق افتلاص
برادیر قلدور و رت کدره دیر	بیش آقایی ابو در جمل دیر
اکی حکم اوله ای صاحب شناس	هم فک جوق اولادیر بی قیاس
اکی اوکما اوله کورد تخیل	سوز جومر ملول اوله تخیل
اکی اوی کور کوی دوخته آبی	آزجه آیه آخی ای دیر با ی

قز

قز اولادیر غایت بوجمله	کی خطلمدر صیفت بی کمان
ارکیشوق یولور دیر بیکتاب	هم چهار پاده و باد بی حباب
برادیر اوله دیر ^{یونادو} دیر اور	طایفه دیبیم هر دیر
یل اوجلدیر اورد هم تخیل	هر نکم ادرک بتو دیر ایل
جمل بیشلر ایدر هم عتب	خالق الارزاق خدا در نورب
کرم آبی اوله کرم طغادر	بر اوله سلطان دوشلر ایل
ایل امین اولن ولایتکد تعب	قرین اولاد حلالی روز شب
فصل حاسد در حکم ستاره کیه دیر	
کرطخاق برلقن دیر زای اولو	غصه جوق اولاد لال ایدر غلو
جوق قنایه قوج کرج ایدر	بر اوله سلطان جهان کیده دیر
جمع اوله لشکر بکم اندر ص	هم اکی سلطان چلش رتقا
اول صیقکم اندر اولاد دیر	انفجار دم کورنک آندر وار
شوقدر جنگ اوله کان اوله	کورد قیج قان ای تخیلو
لیک اقایم بارشایه میکد دیر	طشقی شاهک اوزی دیر
پس فزاق اقایم هم ارض الحجاز	جوق اولاد قیغ قحطی شار آ
بوریا اوغری حوایی از دعام	جوق اولاد بویل تخیل فی ارض شام
هم اولاد متعجب در نصاد ^{چبال} اند	هم سوز شوق اولاد دیر دانیال

کرا و لا معرب دیا بوجہ ہر
پارس الی کرمان الی بلای آیت
بر آگ اقلیم تہ قرآن اولاملت
دو غنہ دو غنہ کردہ ی با غنا
او شطرنج شرح ایدوون یغریض
جی و در غنہ سواد شرف غول
بل صوبی یغریض او غریزہ رقتہ

فصل سابع در حکم افتادہ ستارہ

کر بر آئی اجڑو کو و بی یلار فدا
خلف از اسندہ ای مرد پاک
مروا یلار فدا فتنہ دولہ دیہ
الاکر او کاد اولہ دیہی آکی
لیک دو کلدوی پرده دھال

فصل ثامن در حکم قوس قزح

اکم سغال کو رہنہ اشبو آکی
مشرف اطرافندہ فرزند قی
اکک اولار دہ بیتن ساکم

اورہ دم استہ حقیقت یازویای
لوزوجی اولابو یل سما دخیہ
سوی معرب اولسہای صاحبہ
قتل ایہ لو کندو بکلای عی
ہم تہ قرآن اولہ مشرف الی
ہم براولہ قلعا و کشتہ از کلدیہم
آیندہ قلعا و کشتہ از کلدیہم
فتنہ یوجہ اولار دہیہم از کلدیہم
بی آکی اقلیم حصوت دولہ ہم
شکستہ کی کشتہ بو آیدہ اشکار

فصل ناسع در حکم سلسلہ البرق

جنگ او کشتہ اولامصوت شرمش
معرب الذہ اولسہای آنا لوی
بہر ذیب شیزہ ہم رو باہ
طاوہرہ کی زحم اول بونلی بوزل
پسہ جم ملکی حسانہ ابلی ہم
ملکت او دوی الذہ انجنا

ایل امین اولن ولایت برل شود
هم اولن ارض و انعام ای عزیز
خلق از اسده صاف هم نم واد
دو کله دنیاده وارد بر او اش

فصل هجدهم در حکم سرب که در آسمان بدید آید

کوک خوار رسد کو رسد ای یکت
سرت افراده که حکمی است
قار بود او کش اولاد و پیش نه
خلق آنچه قی در و کت زحمت
سرت افراده اولوس بر نشاط
سرت ایلند صول هم افتنا
کی بهادر رود خوشپ اوره لانا
پار شاهار سیر در صفا کزنا
آسفرین هفتک در بکرت
قیر و دشمنای بکینه او دولت
انتقام آلا دشمنه حق
آجه هم اقله ولایت ای حق
هم آلا بکله عوددن انتقام

فصل نهم در حکم علایم و عجایب که در آسمان بدید آید

کو عجایب ظاهر اولد فی هوا
مکنه شرح ایلمک یولق روا
کی قسید رحمتان ای دلربا
چوق اولانته دیر یول اولم هم
ایل ایل اولن صولند دبدد
فستجوق نرین ملالت قورقونم
قیغوا اولان یول دیر جلماس
اوت بچین آیین اوکا دیر یابا
دو کله درو خیل چوق اولایل
هم او خزلت اولیسر بلک ییل

که قی

کی قی خزلت اولن ارض العراف
خلف و خیشلا فادوره در ارفان
بالیر و زک دنی ارض الحبان
بدای اقلیم عیاب جی اشتال
خاسد استار جوق اولام قیبال
شکل اولاد بر سوز دانیال

فصل نهم در حکم سرب که در آسمان بدید آید

کوجا و کب کولده آشکاد
کوره لو حکمی ایش ایمن کار
چوق اولان قیغون نرین الام
سویلم یلمش خبر لوله هم
بر اولو شاه اولسرتیزه هلاک
یقیل اقلیم ولایت بییم حکم
دینج او کش اولم چند کی قی
لشکر ایلن کورالو زحمت
آخری بیلمک اسلک اولادیر
ایلمک او خزلت ولایت دله دیر

فصل دهم در حکم سرب که در آسمان بدید آید

اشیو آیی اچه اولوسه کروع
دکله حکمی نیجه در اندر صوق
اشیو یل آیین اوکا اولانیش
اوت بچین اوکا دیر یول
چوق اولادیر دینج کل یول لوبلا
حمیات انواع اولانیش
کی قطاق در انسا ییل یاقب
باغ اوکا اولان اوکا دیر هم
فی بلاد الشرف هم ارض الخال
یل بار کدر دیر دانیال
سویلم یلمش خبر لوباغرض
اوت کوز صولک کوز قسید
هم ایلده خست خساد ارتازنا
حامله عن تاره اولان

که بر خستند ببلون سیرین	که بر خستند ببلون سیرین
سویله قزاق اولایینه آدم	سویله قزاق اولایینه آدم
حرب اوکش اولاد که اولاد	حرب اوکش اولاد که اولاد
تا اوقن ساولی دکه حکم	تا اوقن ساولی دکه حکم
فایله عینی کشته آلا الیله	فایله عینی کشته آلا الیله
پادشاهان دعد اید هم یقین	پادشاهان دعد اید هم یقین
شازن کنایه کلید ایدینه	شازن کنایه کلید ایدینه
بر اولی یک اولده لر آشمار	بر اولی یک اولده لر آشمار
چوق عمارتو بیل اوله تراب	چوق عمارتو بیل اوله تراب
کلیدی بیلد بود رساله رموز	کلیدی بیلد بود رساله رموز
یوریم احکام ایا شمس الانام	یوریم احکام ایا شمس الانام

فصل رابع عشر در حکم در شیعیان بر حق

یادرم اولس بو ای ای محترم	غصه چوق اولاد فکر دوا هم
زینس اوکش اوله بویل ابی کنگ	هم اولایای کونلوی کویا کنگ
بر اوله شاه کیده دیو هم دینا	دشمن الله کیده لیکن کیدر
اورقه یکلش ارجین کاژدیو	طلقات اولاد خلائق آزه دیر

فصل خامس عشر در حکم آتش که از هوا بنز می افتد

که کون

که کیده اوت دشمه ایشته ندر خج	دوشنده کی ایلده خبر وار مقنن
فتنه چوق اولاد چلشم هم صواش	قان اوکش دویله کوزنه آق باش
تیش قته اولای بیل چوق اولاد قان	صرب اولاد طلو مبارق رانی وار
پادشاهان دعد اوکش در هم جلال	اشاری بغض و خصومت کلی حال
چوق اولاد قزاق امینر لک اولاد	دینه قزاق قزاق قزاق اولاد
اوله تجار دین بیلده هم نیا	شاه اولاد اوغری حای قنبله

فصل ششم عشر در حکم باریدن باران سخت

که قته یعنی بیل اولای ایشته	حکمه دکه آنکده ایشته ایشته
بیل خطا دجهانم دوا دیر	بی کفارت اوغری هم چوق اولاد
سیر اولاد بیل صولار قرق لقا	چویدر جله آکین دیر ای پشای
آز اولاد بیلده هم درین میشت	هم بیل ارکش علقه دیمیش
حسنت چوقد مضر بیل کوان	الن قیر بیلده طوره وار زیان

فصل سابع عشر در حکم باریدن تکه کشت

که طلع نضای بوی بیل بی لجاج	واقع اولاد دیر ضرر بی علاج
بیل برز سار اوکش قان اولاد	حتلا ایچره مغا جان اولد دیر
قزاق اولاد نیایی دوتنه خط	ایل اولاد طلق امینر بی غلط
السی بیل چوقد مضر بیل سبک	شاه اولاد مضمون غریب اولاد دیر

پادشاهلردن دیتند که ج	متصل ظلم و خدایت بی تلوح
خلقت اصرار بی دلیل دشوار د	بی بد کلام بیایی اوش دارد
بی صوابی بلا شداید انرا ص	قد رتلا انسان اولای عیاض

فصل نهم عشر در حکم با بدین حک با غبار رسوخ از هوا

یا قول قد علم یا یغما تو لب	ای بیجا اقلیم بی دلیل اوله حباب
مصر الی اشجو بلع شهر نک	ایله نقرت اولکم خرم اوله نک
خوف او کش اوله اینست که فیه	قرن او کش در فطایق آفتی
تامله سارق دوله هر طرف	جبرایه تجاره مال اوله تلف
غصه او دندله خلات انجنا	کس هیچ ساونیه فاز نجنا

فصل نهم عشر در حکم با بدین وزغ با گرم از هوا

یغما صوفی جان یا حق یغما غ	پادشاهلردن او کش در در نخل
در پیش خند قیام اوله جدال	اویشا لشکر هر بیت قیل و قال
هم قنید خست اوله برده	جمله آکنده آفت ایوه دیو
هر اکین اوله اجر بارق و فی	فغان اوله بر قی طاری راجی
باغ او کاوا و لیا دیو بیله هم	غصه جوف اطفا او کش در رخ و غم
بل صوابی ارتقا قی قون اوله	قلیا جوف قون جهان آزل اوله
بر بخار هم دیش ای ناسلر	اولی نیکن فطالتی زکار

فصل

فصل ششم در حکم پیدایش غبار سست در هوا

اشجواکی اچو اوله تی غبار	از صولار صغول لاهر صولار
جلاوت آنا اوله قند تکیل	کینا خست سوزنجین اوله ییل
هم بی دلیل تجاره جین اوله زبان	ایل اینست که کتی طغاجیه د
ز قول جوف اوله ییل هم حویت	اودایه حنرک نیم برده حقیق
ای بیجه صحر و برل اوله دیر	حالی خلقت پریشان اوله دیر
یل قونایت برل اوله ییل هم اقلان	بر یوز بلرک طانت اوله طاق

فصل هفتم در حکم غلغله و تارکین هوا

بوسریت اوله ییل اوله دبا	هم قنید خست اوله بودر تبا
قرن اوله دیر غامت بی جهان	شول به نک اوله کینه الیه عیان
خست جوف اطفا او کش در برف	غصه او کش در قنار اوله جوف
او رتلا خیار اوله دمیدم	پادشاهلردن حصصت نه دیر
او غنایا ندر قویون تاج و تخت	ایکی جدل ایله بولر نیک بخت

فصل نهم عشر در حکم جش با کشت

اشجواکی اچو جیفه کورج سخت	مغرب الیله طینا رحت سخت
زیر هفتند فطالتی قیاس	سویله خنقند که آج قویله نایم
قنید ایلی ایله بولر دیر اوله حل	اشجی بلع قریه وار دیر حل

چیت زبانه

نیز الیله طینا رحت سخت
من غنایا ندر قویون تاج و تخت

یافتند و دولت یک اکبر دادند هم	آنکه کی زخم او رو چو لاله هم
آلین باغی اوتی او رو دلی	آلایل اسد و کینه ای اولی
بو یلا آیین دکلر سر سرب	هم قه قه قه اولادیر بر سرب
چو زیان ایبه یول یو بیوه اود	حکمه صومدم عام اولماز حن
یول اودجی هم خنخ دوله دیو	او یلا داک قحطی اولادیر
قلدر دیش یول هر بر تخیر	تا آنکه او کشت دو کلسه دایه یزیر
قیس اولد اولد بر بل بی یول و قال	دانیال سیدیم ایدر ارتجاج
قبرغ او کشت قش یول اولانی	قتلیم در همی نصف اولان
فصل ث و عشرين در حکم باکی که از هوا شنوند	
اشبوا ای کی رسوا و آسمان	قیغول اولان غلایق بی کمال
قیس قه اولادولی کبیر	چقمرین وار لیکن الملو کبیر
بر اولی آدلی ادا نر یک کچ	اشبویل ادا هلاک بیتا اشچ
یا یلا ادغری حلی بی امان	چو اولان خورق آن اولاشا نمان
تکله قوت او کشت یول عام	قوت یوت یولیا یو حاصو عام
کونوینی اولسا او یو دانیال	اول نبوت محمدی تاج الرجال
حرب او کشت اولان قه بین العرب	قوت او کشت قحطی بل حارب
بکلیز مکر ایبه یو نر عبا	کند و قوت اولادیر یونشان

کاتب

حاجت اعیان سلور هم وزیر	صفت یونلری کم جیتمه بنزیر
هم یو یل اچو اولان غل دول اول	چو اولادیر لیکن قیمتی اول
کو کیم اولد نشان ای معتبر	سویله دله یلان کشتن خبر
هم دیار بکر اندر بر اولی	آلادینا دیکه ای بختی
مهر ایی یولت حوارج از حام	برای یل طوئر الله مقام
صلح ایبه اوج یل عر کین قیا	شتر تک ایبه یو لوجیه اوی
فصل رابع و عشرين در حکم باکی که از زمین شنوند	
اشبوا ای اچو ای کو کل شتای	یو کور لدر بود رسوا کشتی
زوزم چو اولان قه دوزیر	صونایان ایبه یو بل هر پرو دیر
بکلیز و شاهل یغین ایبه دیر	ایررب اول امینک کیده دیر
سلطان چو اولد هم دین زیان	آلادیرت پادشاهل کیده دیر
شاه آبی او مستوی اولانی	جمله دشمنان یی قیلر هلاک
فصل خامس و عشرين در حکم لر زبون فعیان ده	
زوزم لولسو و دیر نسیم یو	غصه اولدر رقی یولر شینج دیر
کی قیتد رحمتی ای نر جوان	قوت او کشت طلاقا بی جهان
قیس اولاد کالیه و قیتد یول	چو آنلار چو یو دیر یل یول
شام ایله طاع اعده طی دیت	هم صلح هم اده مثل الطریق

دو نوک کلسا کوک ای ای	چشمه فیضی در باغ طاهر جلوه
بابل اختری و ماهی ایلی هم	فخته جوق اوله اوکش دو کله دم
دولن اچینه دوه نرسه برین	هر تکل او جز اوله یونی دین
بول اوله دیر هم بول دیر عیش	نقته او جزه دین شیلدیش
یونستان اولدو یی بیرک ایلمین	بکله کیمین اوله کند و ضعیف
قیرل یونن چری جوق اوله قان	ایلا حایب اوله عظیم بی امتحان
خرف اوله یونن حایب باز باش	جوق اوله خسر لایه خلایق آه باش
شاه نقش اوینار بر روزگار	عاقبت نغرت و شتر دیر آشکار
شاه ای دوستون غایت حق اولور	دکلمن اوله ولایت حوش اولور
ایکی یونن عیش کی بیتلر آب	جمع الوب نظمیله یانلر کتاب
باب بیستم در بیان ایلول و احکام و علایم که دین	
روزها پیدا شوند وان بیست و پنج فصول است	
هر ایکل انکره قیدین بیدیلر	اون انکی آب ایلول دیدیلر
اول حکم کله کیمیلر سوز و فتن	یوکه استوس دشاریل حقیق
اکل کون آییند بکوم قلمامجد	هم اولون کوننر قلم اندر عدد
حش اولدو نه هم روزگار	قلم سوزانکر در ای مرد کار
بار و یاسی طبیعت در حریف	انه سوز او ی مهر ای نلر حریف

آد اولدو لکن بیوش اوله طلاق	جوق اولدو بر فصل اچینه افغان
طایق لریک ایدر ای اولو	اون اچوب طایق کله راضی
هم تر اولدو حذر ایلیا س	حوش قوش لریک سوز و نسیان
ایرف ایلرین صفیما کندی بی	بیمه صفیما کندی دونه یونین
آزوار حاکم هم عقلی اولان	بیمه بریان بولای ای حکمت بلان
نور کوننر خلایق قیفاق	اکل کوننر اکیلی کندی هم ای اولو
هم آیش کم دوتسه هم اوله غلاب	دی ساد کندی دو کله ای دور باب
دنیا ی کله ی ذکر تاییل حقیق	هم بشی کوننر ایمره شقیق
سرم آتاز جهان کله ی هم	پس سوز کوننر دونه یی دم
فرخ المیخ المیخ مقام دطافه ایگار	بور آتک دونه یی کوننر لطف
بوکله اولدو ای نورو با سیم	سرم آتک آتک آتک آتک
نرخانات قوریتان فتنه خشات	ایکسر بر کمنه بولدیرو فوات
یل فایرینه وار و راجی دور	اون انکی کوننر بولک بل غور
هم اولدو دکره عبدالصلیب	دعوی قوننر کوننر چوله ندیب
یل ایول کل آتک بی عدد	کراولعید الصلیب یوم الاحد
چولا کن ایوکار دیر هم هر عیش	اشبول یغور ایوفا دیش
ستیا اسلام بنی الاصفی کیم	خراب اوکش اولاد و وار کیم

یعنی از پنج ایلی دلتنگ اید و
 چرخ اولای که ساجان دینده
 یعنی چرخ اولای پلاده بر ستم
 کرد و شب که اولای عید الصلیب
 ای یه زکی سوزی قد و نیات
 جمع اید بگوئی وار لشکر
 نهند ایلمند تکه بغل و دیو
 اولای از نیک اولای سلطان و شو
 مغرب اولاند چینه بر بار
 اولای عید الصلیب شب که
 آن بولیا دیر یعلی بیت بلید
 بغداد اولای که اولای هم از کاغذ
 چرخ اولای بیل یون و یون و یون
 بدو اولای بکند یوم الاربعاء
 فترت اوکش اولای هم خیز اولای
 قلعه بیل بکند دایان
 کرالکند کالم شاه بیل یون

جمله نسیب که سکنش الکوش
 ای سخاوت معدنی ای و فیض
 که او جز نسیب یون و یون
 او و جت او غلام قویای حساب
 نیست نه اهل بیل یون و یون
 حلق انعام اوکش ای الانام
 هم بیل بولوی سلطان اولای
 همه کوه اولای که ای روی حرب
 چون اولای اولای اولای قتال
 اولای بغلیه و تلایه ناکه وار
 جت اولای یون و یون و یون
 که سلول بیل ای بکلی بکی
 بیل او جز نسیب قهر خیر کثیر
 یوم سبت اولای عید الصلیب
 خرم و حشیت چرخ اولای و یون
 که قول سلوک قهر و یون
 هم جلای انشوی بیل یون و یون

هم او را التي كونه كاي مر كار	دو ناله كونه و ز بر او آفتاد
اوله اكي كندر بعضه صاغت في نهار	بر بود بر كن دني اول بهار
بولد بغي بكون صقل قته	فته صاغ ايلو صفا ايلو جاني
حكمت اهلي بول بيو رشده	تجرب قلوب بول بكون رشده
برج مازاني ايلو سك كونه	كونش الله بولا سبي دروخ
بكر مني كونه بول قارون شرع	ايلو بول صا اوز كه ايلو نوح
هم آغا جاك بول غنك كو كينه	بس بچي اغانك در بول صكه
بعضه طبع قدر فركت ايلو در	اصله اولو در فركت ميلي در
ثاني وعشري عرطه نشان	فرع المور طليق هم بول عيان
هم بكري اوج كونه اندر عدد	خفته فيه دشتدي زكادون ولد
يعني بچيا دينيه سله كرك	كندر كيدر هم آي قلعه كرك

فصل اول در حكم كنه تقي آفتاب

كوكب اوله نذر كونه	نه علامت بلالاس بچي
بسا اولي آدلي كنه اول ديش	اول سبيده نيم ايش اول ديش
جفت حلقه اوله ايلو بلك	اي بچي حك بيار اوله چاك
دونه بول ظلم جفا جود ستم	ايلو فساد اوله حيات طول هم
چوت اكارو بولب الله كونه	آز اوله بچي در ديدي هم دانيال

ارض

ارض فاروس هم جازاي نيك سرخ	حربه كنه اوله اكي چوت دني دروخ
شرق ايلنده چوبل در بيله	ياد ايلو كونه و بي چوت قهر لب
ليكي اوني آيد بولوي امتحان	چوت چوب قيره عظيم چوت ايله
عاقبت صينه چي دي اول چوب	ياد ايله كرمك دكلر سر سري
كرطشند قه بولوي سرخ اوله	فتنه وفوت جدل ايلو در
حرب اشوب و طار در جهان	بول شاقلم او كنه دو كيله قان

فصل ثاني در حكم كنه قن ماه

آي دو تو نسيم بكم دكله خبر	صوغلا جله صوم قنله سطر
قيش قنه اوله بول هم اي سيمد	بره اوكش اوله دونه در صوبيله
باد شاهه هم بول وارده صلاح	استلوكي خبر سعادت بر صلاح
خشتك هم چوت اوله الله صيمه	بول ايلو بولش مقيت اوله بي
اكي او كادير بولايي قياص	ياون آسار قير شير ناي
چوت نسا ايله بول اندر جهان	بوله اقليم ولايت رون قان
عاقبت سلطان بهلاري قيره	فعله كونه خراسان كونه در
هم چو كنه چوت اوله بول شجول	هم زبان اتم دكلر بولاييل
مغرب ايلانده بول عفته رولك	جنگ قتل اوله عريض بي كوان
حرب اوكش دني ارض العجم	روم ايلنده بولاييل بولعه هم

همه شرفی که بدست اول شهر اوله	شاه الله استیسی اوله ای کتلی
فصل ششم در حکم دایره آفتاب	
کوله آفتاب بر اوله پادشاه	دوش لشکرده اوله ای یزیدی ماه
آفتاب بکله شغلند او عزت دیر	آفتاب غنچه قزل فانه آسم دیر
چو اوله او غری که بودک بودک	طلعت اوله اوله اوله اوله اوله
کی تخته تخته اوله ای تخته تخته	بل جوی کایوت فرشتا کوله سال
ایله ایستلک اوله ایله و حیب	حسین کز اوله سنل سدر طیب
یا غنچه یغنی آفتاب سگاز صفا	ایک وقتند مقدمه پش
هم بر اوله پادشاه کمر طایر	قلعه بوش و قیوس یا پیلر
حسن اوله اوله بجزای دیو بزرگ	چون او غلامین قتل اوله ای کمان
هم آفتاب اوله دور آخر کیده	باقی کم قارایت من دنیله
باقی تکرید که یازند یا جهان	اول کج اوله دریا یروغی فانه
فصل هفتم در حکم دایره ماه	
آفتاب غنچه صغیر جلد آب	آن او کایه جهان اوله صرب
اوست او کاد اوله ایله دیرم ایلی	اوله ای بیل فکله هر زمینی
غرب اوله یون کیدور بکار	از اوله هر غلام ای ناملر
هم بیکر که بوری قیلا هجی	الاهت دوشه دیر بخی

عنه

غنچه جوف اوله ای بیلده فی الانام	اکور دیر رحمت سفینه حاتم
فصل هفتم در حکم آمدن ماه نو	
چلیقین کورن کیده آیه ماه	بر حجاب مغنی دلمه پادشاه
بسط ادای هر نذر این یوسف	چو اوله ای بل جهان و هم ایند
پادشاه بارت او کت جراتور دخی	چو اوله اوله اوله کیده راجه دخی
بر او جی قلدی ورقه کورن بل	تندرست اوله ولایت شهر و بل
بل برکتلو قزنجی با سرور	ایله ایستلک دیر خدی بی قدر
چار شاهار رعیتا عدله ایله دیر	چو اوله اوله ای ملک جنا کیده دیر
بر بر سر کز یقین اوله او جی	شاهانقدر اورده تیغی کجی
بل مبارکدنا فعلی قته	کی او جی تندر کیده نقطه آفتاب
فصل هشتم در حکم شماره و کیمودار	
شرق المانند کز ای معتبر	سجود بیلدور دوش کور ناخبر
قیات اوله بجهود کین ارته صواب	ایله جراب اوله ایله دیرم ایلی
هم هم ملکی صواب شد غنچه جوف	فان او کت دویله هیم دلمه
یتلی دوش جیفه مغنی شاه	طرفه آدوره ولایت ماهنه
مغرب اقلیمی قیلا بولاصراب	او روطین اولد دیر لایق پاپ
صکوه شاهلر بیکم غله و ظفر	جمله دشمنان قزای و ورد

فصل سابع در حکم در افتادن ستاره

اشیای آنچه اول رسد که خفوت	الف او کشته قتل نموده اند و زین
خرف آنچه در دیو بل هم صرجه کی	خرف اولای حد و کز لره کی
هم اولی پادشاه ای دوح شاد	دو مشد و کی یزد اول اول حد
فستق چه اول این اول جهان	فقرت او کشته شد ای دلی
ایل نران اولان لانه دوز کار	سجاد و مشد و کی یزد و شوار

فصل ششم در حکم قوس قزح

انکم سفال علمد بر عجب	مشرط اطرافند که ای صنع
بارس ای قوس صولت مطلقا	قان او کشته و کیلم و یو ای
مشرکت شاه ایاضا صولا	کافریله او غنما یزد و و کول
کافری یولعه قزاق نرغی	کی او جزوت اولد یر دنیا قعی
اول مکان اولان بل اول کلاه قش	اولی میلک ایوز راو کشته
حرب او کشته اول بولم در غم	اختلاف اول کتا بارده
بابک سلطان اهل شاهو	جنگه او دپ او غنما یزد و میل
مغز لعل خینه کدنه دیش	حرمه جوق اول بولم دیم
حنان افاء بولم دیم و با	فی دیار بکوالی هم فی سبا
مهر ای یول و بادرم سقم	قوم قیغلو اولان شد عدم

بول

بول اولان اولی هر جوب	اوت ایضعت او جز دولو قلوب
مغرب ایلنه حرای قریب جوق	دایال سویلو سقایه دس دیرین
غالب اولان جوق یوز جوق دیکه قان	کی حایب اول ولایت برزیا
ال کتعه لر بولر ای یزد شین	ای پنج قتل ایله لهر یزد دیر

فصل سابع در حکم سلسله البرق

اشیو آیه چه کورسک شکشکی	مشرط اطرافند ای بکلو بکی
شلق ارا سنده صولت شد هم قان	قبرل نیچ کتیه صاحب وطن
اولک اولد یک قشید ای اولی	انده بیل اولیان خن بختلو
مغرب اطرافند کونشم اگر	اشیو بیل جوق در منا فلول
یغور و غی برده حلاوت شاد اول	ساعلی ایند لک او کشته نیلا اول
یل بر آکتلی کلود ایملک او کشته	خلعت اصولی ایوز کله کیش

فصل ششم در حکم سرب که در آسمان برید آید

کوک قنار رب بلی یل ای امین	کی قیه قزاق اولد یر هر زمین
قان او کشته و کیلم جوق او کشته	یل این کلن بکم صعب اولان حال
مغرب اطرافند کورسک بر آید	دیکه یوزکم ای دولتای کتیه
اشیو کشت سوز لری کم سولم	یرین یرین شمشاد ایلم
مغرب اطرافند اولان بول قوی	یل صولک ایملک اولان دیو ای غم

ایلیا اولادینا سقیم	تندرست اولادینا سقیم
پادشاه عدل ابد زود ستا	تندرست دوشنایم رعیت او ستا
فصل نهم در حکم عیال و عیال بهر آید	
بر عیال کدره کر که کس	باید آمدن بیه در دنیا ایست
اول کر ندوکی ولایت بکم	بر اولاد یک اولادین منقو کم
پادشاه در رعیت لاره	در بخمخت در بلاد هم
اشوبیل هم جوت هلاک اولاد	ناجو اولادینا ای خیر فاس
هم بویل یون او خیز اولاد	صکزه اوج بیل کبر قوت اولاد
فیش متدند قید بوز	قید بویل بچم در بر بق
روم ایلند چاق چو بکه حج	سند در قیل بولادی فی ع
انض غلطان در عیال و شام	نه که نفرت فوارج از دعام
موسب اقلی بویل هم بکرو	نیزت او کند در صفت شام
هم بویل شام بکری صفر اولاد	زعت او کند در فقه اولاد
فصل دهم در حکم مانند شیخ که در هوا بیدار شود	
که هوا ده کورنه حیوان کیسه	به سبب چنده بران که کیسه
جمع اولاد لشکر جیش در قیاس	بچهار اولاد هلاک ای من حاص
شاهنشین دهنو هر یک لای	غسل اولادین بکسول و بای

پادشاه

پادشاه عدل رعیت او ستا	اول فدیجک اولاد دوشنه
لشکر اهل رعیت جوت انجده	رعیت سکین اولاد هم رنجده
اول اولادین بقیای لطف دیتا	بر اولاد سلطان کاهو نه عجب
فصل ثانی عشر در حکم بانگ کردن در عهد	
کدر سک کواش بکای ای دلتوان	اولیا اکی بخیل یوقدریه آن
اولاد جوت سنسین بیل دیتا	بویچیدر کم تحیلان چودیتا
آلا اول سوچی کاشندی آواز	اولد علت در قیاس سرفراز
کم اچوب اکلیا در بخ اولاد	خبریه جوت اولادین قالدیر
او ناک کواش بیل ایشت	شکله صولرون ای اسلویکت
اشوبیل طمضان آهون غریب	شعب ارسلان قیال اول قریب
قید بویل بویل دیر بولکتاب	سهم او غری او کند بیست
حسنة انواع بویلر دوز و بی	هم بویل جوت اولاد دیر کوز او بی
چوت اولاد در بخ براق هم عراف	هم اولاد درای حلقه فزاف
بید یسنه کواش ای جیل	بیل بلتله اولاد بچو بولجانه
اشوبیل اقلیم ملالت دوه دیر	القی دیر آری قوتی نه دیر
کی قته اولاد بویل هم قیش قته	فادرا کتی یاغ و اوی کز رجه
بوز او کواش اولاد کاکاپ زلال	آز اولاد بچو دوشدر دایال

کودریک اوست ککه رعوت	طاهر عدوت بر افرید و دلد
رجی اتره دیر حیل بتلو اولاد	بیش آخلاق را افتاد اولاد
چوت اولاد آلی او جزلق اولاد	دانیال نبیل فر که اولاد
بنف آرا اولاد مشهور و محسوس	آن اولاد زیت اشوبیل ای شوس
نایک میادک اولاد سالی عنین	چوت اولاد بکیت قیرام چوت اولاد
هم اولاد نبیل و باکیت خندان	اولاد بکین هم بیش اولاد هک
وار آرا اولاد اربت دیر تعجب	آفتابیه علیه قند عجب
یکرمینی کله اولاد سلا	ایلی اسلک در قرق در دیا
آن اولاد بربش دینی پروبال	بفرید اوکش یاغ دیر هم انبوس
او قناراک کورس کور آسمان	بیش اوکاد در کینه دیر منشا
منفعتلو دیر نبیل بی حشلق	چوت اولاد دیر نبیل هم نان بلطف
صورتا شمس اولاد براب بکیت	اهل حکمت در خبر دیر کی ایست
یل بر اکتو اولاد هم شماره دیر	غایت چوت اولاد ستاره دیر
صلح ایدر بکار امین اولاد بلد	یولون یولون ای بی حد و عد
ایلی امین اولاد سلامت اولاد بیل	کسب اوکش راه اولاد اولاد
غله چوت اولاد زین اولاد دیر	اوزم اوزم دیر بیل هم حمله یار
نعت او جز در مطهر بی کذب	صلح اده لشکر عیب اولاد حلا

فصل

فصل رابع عشر در حکم در سید نبی

کورن اولاد کواش بر آید برف	ایلی بجا لشکر اولاد سیر فانه خف
چونکه فقر در جلا کله صدیق	هم از صیف پدید دلون چوت
غصه و قیض تفکر هم ضا	چوت اولاد یغور اوکش اولاد
اولاد اکتد حبيب اولاد این	هم نعام چوت او جز در نه قین
یل بر اکتو اولاد بری گمان	قیله او جزلق جبهانی شادمان

فصل هجده در حکم آتش که از هوا بر زمین افتد

اودر شکر بیره کوفه ای اولاد	اودت بچین آلی قیت بلکلی
بهره در املین کر دل رحمت	بلغ و سقا و صلا در قتی
آز اولاد یغور صفا هم میاه	قیلا شلغ نبیل قیلا ای سلاه
پادشاه لوده رعیتار دلیم	ظلم و سخت کوره دیر صود عظیم
منفعت سز دیر نبیل اولاد قرق	الاعصه در سلامت در در بخ
ایلی امین اولاد ولایت بی امان	یل صوکی یولون صر بلق در جان

فصل هیاه در حکم باریدن باران سخت

کوتی یغور سیرغا بل اشو آقا	یل او جزلق در قتی ای جان قزاق
یل قزاق در قتی لوده زمان	چوت اولاد جمعیت بی گمان
آلی اوکاد اولاد نبیل زراغ	غله اوکش اولاد دیر پس نه قین

کوتی یغا بکرم حلق آتش	بغیر بی بیوت ای دوشن پش
غصه جوقه اوله اوکشد بیم باک	بجورک ظلمت او زکایر ده خاک
لشکر اهانه آشاء حاضر عام	بنا ایلیم اهلنا در بولا کلام
برقی ایلندل چوکی ایرت در	بته ایلیم قنی طودیم دیر
تیز جیتا الدن کیر بود و روز	آلا هر دزلی طعام اوله اوج

فصل سی و ششم در حکم باریدن بکرم

کوتی یغا بکرم حلق آتش	جستق جوقه اوله ای صادق
در لری رنج ارتا خلاقی ز اوله	در لری قته دشو اوله اوج
بلقن بخشد دره فی بی منفعت	بر اولو بکرم بوش اوله ملک
بغیر برشته کید هم اوکا اکین	جوقه یغیر بوش اوکشد اوک

فصل سی و هفتم در حکم باریدن خاک یا غبار در جوقه

بغیر بوش کید هم اوکا اکین	بلقن اوله صفو له جمله آب
آز اوله یغیر بر سبیل بیت نبات	قیرک حیلله آری بولم نبات
آز اوله اوله هر کز اکین	قیض اوله خلاقی هر نمیا
پادشاهل رعیت علم ایه در	طلعن اوله اینکله کیم دیر

فصل سی و هشتم در حکم باریدن وزغ یا کرم از هوا

بغیر بوش کید هم اوکا اکین	حکیمه دنگه ای عقل اسم بکیت
---------------------------	----------------------------

بی کینارت جوقه اوله هر دز رنج	جوقه اوله بی بیل مناجان کید کیم
علت ارتقد در اوکشد اوله سقم	حق اوکشد اوله خلاقی بیر غم
پادشاهل رعیت بیضی هم صفا	خند جوقه اوله بولودن ست و فاش
منفعت در بول کس اوله آک	درت آیفلی قیریلر کیم بوش
بوی نیم نجاره هم اوله دیا	بیل صفا ایلیک اینکله رجها

فصل سی و نهم در حکم باریدن غبار رست و در هوا

کوتی یغا بکرم حلق آتش	شولند در بولودن حدایم تشا
خلق از سفده اوکشد فتنه هم	هم اوله جنگ و مصوبت دیم
هر تحیل اوکاد اوله دیر هم علف	نعت اوجی در اوکشد در صلف
غله بولت جوقه اوله دیر سال و ماه	هر حیوان اوکده هم اوکد گیاه
بیل صفا کله ایه رخت نامه دیر	اوجی آنت دایم الحان دیر
ایلیک اینکله اوله ایلیم اچی	شازن ایه قوا اولو کیم

فصل سی و دهم در حکم غلظت و تاریکی هوا

اش بوی آیه اوج اوکد اوله طمان	رنج و غصه خلاقی بی کمال
یا بیل کجلی خیر غم جوقه	ایل اینکله اولور کیم دیر یوق
خیال اوله لای اولد کچی	خرف قدر قدر بولمیا کت اچی
منفعت در بول ای شاه زاد	آچی و مایه بی اوله نامراد

بیکند

باد شاهلرده یغلق وار کیم	در شرف لشکر بر تلاد ار کیم
تاجه یوق زیان وار ای اولی	یغلق یوق اولیس قیغلق

فصل نهم و عشرين در حکم جتن با دست

اشوب آبی اچوه قته آسرس یغ	جوق اولو بکلر کما در یوق قیغ
یغیش آغیلاری قتل اولی	یغیش او کشر دخی طلق اولی
نعت او جزد قته یوق یغ	اریم جندی هم او کشریم غم
هم یوق یغ قته اکابر ذلتی	قیغلق یوق یوق یوق قیغ
قته یوق اریح یوق یوق اسیر	جوق یوق یوق یوق یوق آسرس
ایم یغ خواججه بهانه کیمه یوق	طللق لوصق جوق ایه ایه یوق
جوق اولو یوق یوق یوق یوق	یوق ایه کالم بنا اولو طلق طلق
یاد جوق کیمه ایل ایل طلق	باقیم یوق یوق یوق یوق

فصل دهم و عشرين در حکم باکل که از خواست شوند

کوک کیمه یوق یوق یوق یوق	بر اولو کیمه یوق یوق یوق
ارتق اولو حلقه هر سه یوق	سقه و صغ و سوغ و جوق یوق
جمع اولو او یوق کیمه یوق یوق	ایچنا یوق قته ایلاری دیم
تاجه یوق زیانور کیمه عظیم	جوق اولو یوق کلام هم ای قسیم
قیغلق در شوق یوق یوق یوق	غمه و ساغ یوق ایچنه ناس

بو

یوق ولایت حالی یوق طار اولی	باد شاهلرده قته دشوار اولی
جوق ایه شرفه خواجه هم غم	بریک اولو یوق عینه بلکلی
کیم اولی ایل حد سزینا	قیغشق متددر موقدر یوق
قیغشق یوق یوق اولو هم جیان	هم جیغک حصا و کاسه دجان
قیغشق یوق یوق ایل صغی	نه قیغلق قیغلق آت نه بعید
اشوب یوق اچوه یوق یوق یوق	شهر قیغلق ایچنده در زوال
قیغشق اولو یوق یوق یوق	شهر قیغلق برکش جیغه
شوق یوق یوق یوق یوق یوق	بر اولو تاکی دشر ای عشق اولی

فصل یازدهم و عشرين در حکم باکل که از خواست شوند

یوق کیمه یوق یوق یوق یوق	طللق اولی بلا نه هر دیار
عکله جوق اولو یوق یوق یوق	هر جیب بات اولو یوق ای شوق
اوت ایل کیمه یوق یوق یوق	یکلر اوتنا بند هم اولو جلال
جوق اولو یوق یوق یوق یوق	قان اوکش و کیمه یوق یوق
قیغلق اولو یوق یوق یوق	فاسد اولو یوق یوق یوق
قته و الله خلایق او شوق	یغلق واقع ارا جیف یوق

فصل هجدهم و عشرين در حکم یوق یوق یوق

دیور کیمه یوق یوق یوق	قران اولو یوق ولایت ای ایل
-----------------------	----------------------------

قتل و طلاق اولاد و باده
 حلقه چو خنجر بیل دیوانه
 اشوب ای چنده کی کورین آبی
 تند رست اولاد خلائق جمله حش
 کی او خنجر اولاد ای خلق حسن
 کورسخت یگونی دوقدرایس
 دو کله نشه او خنجر دیمه فین
 دوه ایچنه دونه کورنیز
 شولقد صو تاسم کم اولد فیناس
 قتل و قناتده هم اولاد آفات
 در دنیا هر کز قناتی وار کم
 شهر و کوهستان ولایت زنگبار
 هم و با اولاد اول یلورده عظیم
 ایکی یوز سک بیستی سولدم
 تم بصورت انکه تع و حسن نرفیده
 در بیان شرع منازک کر بیست و هشت اند بیات
 اصول احکام و دوزده فصول است

چونکه

چونکه بومالین تمام اولدی عیان
 دولوسنگ خنجر شد بطلب
 بدم اول حکمی بر چکر بندم
 بدم رافق ده آکسک بر حروف
 آبی کمر بازغی کتاب بنیال
 هم حکیم ایمان صانکم بنیال
 اوله عانی کم نعلنا عقل ایدر
 و صفی حاجت دکل شرف الفک
 الا برهنه حقیقه ای عزیز
 عقلم نشوش ایدر زجت و بر
 زیر برنج امارتیش دیار
 هر علامت کمر ایلر سبق
 بولد بوتالین چینه ایسیده خلد
 سغزل را چه هلیان چیل کزار
 کوره دلدیچن ررلر چیک
 کله بوداغندا قنوب بیلر اوت
 اخلیا هر سوزده ذوالو جیدر اول
 لاتی خلوص جهان دولدی عیان
 آچلوب درلر چیک آق جلاب
 بدم باغی بلبلر صومادم
 قدری حاطی آنک اوزر و صفی
 سولقد شکرهای بی انفصال
 بحث ادر بنیال اولد ررلر
 جانل کونام هم آبی نعل ایدر
 اوتیان کورانه حاجت سولمک
 اضطرار ایدر کونله چوله ایزین
 نامر ایدر کمر رحمت و بر
 فتد مشغول اولدی دلتون
 کتن اکنده دولو جی طبع
 بر نغز چکاه دور قیلر نظر
 بید شکرده کلا بلسک ازار
 چشمار لوله لرید چیم شک
 اول لطافتده اولاد عانی تر
 کوره ظاهر جمع الجین اول

کما ذکر کماله متنازله دوره	مجلسی تغییر بجای هر موضع کوره
منزلی بیرونه جوت بولنمیه	فکر مشغول اولاد شاد اولمیه
دیده بی یله نچون اولدی بجه	استقالینه سبب نولدی عجب
مکملن حل اعتدک نریم جواب	اظهر روشن منیر چیا آفتاب
بعضا بوقته ترکی سولیش	بعضا تازی دیلی جمه ایش
نیچله پارسیج هم ای دلنریم	کولار توخوب ترسوی چیا عید
شکری شدیدی ازبیا ایش طاب	مشکله عینر یغورشی یا کلا
جوت نظر قلش بوجوب یزه یار	اتفاق ایش تو سوزه یار
اختلاف اولش متنازله مقام	برای یروه ذلل کیم تمام
جوت مصنف سولمیز اختلاف	بعضی دیلوره بجوم ایلو خان
پس مخالفت کلدی علم الیقین	عقل اکل و در صقیان ریا
المیاسوسه یاسری اویاش اولاد	یا مینا بده معلل خاصه اولاد
کی قته تمیشتن ایدوب سولیه	کمالدر علوم غرضلر کلا کلا
برکت ابی بجای دلدلر	برو بحر ابر عجب دیدلر
کم آئی شیخ جمله یار ایش	در لولخوق تمامت صولیش
عالم و زاهد ولایت قوی	هفته قریش دیانت کی قته
بیولری هر بر طرفلر من کوی	نیچ کز طبعله کورشی ای عوی

آسمان

آسمان انجم متنازل م بروج	کشفیه قلش تخرج بی عروج
پس کتابنه آنک نقل ایلدوم	بومعانی بخدره نقل ایلدوم
بلدو کی موضع کروجی یار اولاد	شویله قولوقلا ایلدوم آواولا
خط آلا کندو یی نیچ اولو	ایشل ایدی نیچ درای بختلو
هر متنازل حکمتی یاد ایدیه یین	اولا کی فصل اوزره ییاد ایدیه

فصل اول در تشریح احوال

چونکه سر یا انجم ای روح ثان	یل یا شمه تشریح اولد عیان
پس ایکنی کوی دوزخ یروا	فرع المؤمنه دویقده هم دروا
اولدی درت بلال عیالی مختلف	مرسور سوکی مناسب لام الف
بورنی هم سوکی جنوبی ایش قیه	اشبو و صفیلر شکی مورقی
فرع المؤمن هم ای اهل تمییز	بود در شکی ای نیچ عین یین
نه اکل بولمده دکلدر دوزخ	شویلا کیم یوز عصفر دوزخ اولوق
اون بشی کون طغ نیچ سماک	هم دویقده دوزخ ایش اصل کلا
اول سماک بولولور یار بختلو	سنبله بود صله درای بختلو
صورت روضه معانی یوزلور	بود در شکی سوز کور نور
هم رشا اولور ای ورد قر	چوسن ال اوشن یلوز دوزخ
ای بر اوی هر قی قی ایش صوب	صوبی بود شکی بول عجب

تاسع عشر غنی دوش روان	شور طانت در غروب اندر روان
اول غنی یکی کجیک پنجم کیم	غایت اکلارین بلور اصلو آدم
کیا کجیک کدر کورنم جزا	آنکه او توری صاحب تر غنی
ایکی ظاهر پنجم روشن شریک	بارشناورک یقین ای نور
بر آری نالجه بریدرم قطع	کورنجه اهل اولت های معنی بطع
بر پنجاهم غنی قون الممل	بود در شکلی مصور فی حلال

فصل ثانی در تشبیه ثانی

چون بود تشبیه آخر دل بدید	اول برنجی کون زبانی دوش بدید
هم بطین اول کون طلیق بری خط	بوز بانایکی بلور در وسط
بیر بوزله ارا خلیقی یقین	بوسکو دطن اولاد برای امین
عقبت بونین بیک دوشه بیان	بر در شکلی عیان اندر بیان
هر بطین اوج اوشون بلور دند	ساج این کیم اوجی بیل یوزدر
بونارکت بیر بیدر بوج بره	صورتی کتم اوشون من سره
هم یاکری در کون اکلبل دوش	بس تریا دولینو ای جوق
اکلیل اوج بلور در رای صاعلم	بیل یازمش اهل فن اندر حق
ممنه تاجد بوز وارا کریم	عقبت کت آنکه دکلر طغوسیم
هم تریای زنه وار بیل یوزار	ایله بلور دندم دور کریم

بوبره

غنی دوش عقرب خورشید رزمین	بوبره بست یقین در صا نسین
بود در هم صورتی ای مرد کار	بری شور وک بونین یوزار

فصل ثالث در کانون اول

شرح ادا این طایفه ای بر صاف	و کلک کانون اولد خراب
دوران بلورن طلیق سوری قطن	پنجم قلب آلوده بیدج کرا
ایکی یاننده آکی کجیک دخی	قلب اولو بلورن سوزای سخی
بر در شکلی بوسکت کورک سحر	دوش در دوش مدام ای شوق
بوسکت روستی قون دکلر یوز	بود راست سکت دوران یوز وک
کونک یاننده دوشند مقام	نور شره یاکند کونلر مدام
یکری برنجی کون ای روی حب	سوز و فو حقه هم ایلر فرب
نور روشن صانکه بر دوش بفره	کجیک شول آکی بلور در
ایکی دیکه انا کیم کبر اول	ایکسینش اریسی بر شبر اول
بود در حسن صفت ای محترم	قورقیدر قور بلن معنی هم
ساج این کیم بوز واکله هم	حقه اوج بلور در رای محترم
صورتی یازم که کون کون کرس	کیم بلور دند بوز واکله هم

فصل طبع در کانون آخر

کونلر دور غلضاند یوز	چون کیم کون آخر کدره سن
----------------------	-------------------------

طبع

پس آنگی نعام دولت دیر	هفتصد و نینود و نشت و نه دیر
یونهایم درت مستور تخم اولور	استقین قوس بر چینه افروز
کوکله آت بول کیه راه کهکشان	ارضا بگرتن دیو ای روح نان
جمع اول فرزند توتون اوچر	ارضا یغنه کلون صوابجر
اول نجوم حاله دین سیر	صورت بوسه کوب توبه بزه
هفتصد و نینود اول اولور	بر کجه یلدن بلایم دوزدر
صورتین یازم تمام کم کوره	مشکل اولای طیکانه سور
اول اوچنی کله دوز بلور کور	هم نزل ایتر غریبای ماه رو
یلدن تک حالی چو حاله در	براقیوت بیرکم خجرت خالیدر
ای دوشاخ و نوز اشو نزع	هم اسد بر چنده در بیلای نزع
سایع غنیمت کله سر	سعد زاج دوز غرای دی سوز
دولونوز نوا کرم آت کار	سعد آت یلارن اولو ای ناهار
اولند در کشت دکل انز شعاع	ایکسینک اراسین غنی الزراع
بردنی وار و در دینار قبل بعه	کیم فن یلدر اول بغزلو آت سعد
اوج با آنگی ایا مر تمام	بر لری بونوز جدیک و السلام
نزه آنگیدر مشکل باکال	مرطبان بود چنده دور بی انقال
قوس کیندی دکلاری کیم	بود در شکل دهر کیم کیم

فصل

فصل هفتم در شهاب

چون شهاب اولاسکن کوی سلج	طوبیون طریقه طایفه ایلی بلج
آکی یلدرند بلج ای یوز نوس	برج دلو بونوک شهابتور
استقین و صیقل بتور کر آت	سعد ای یوتدی واریدی برف
ایکیندم طریقه سبوانه صیقان	هم در چن ارتق ارا لاری یقین
بوسه برج اسد ندر قی	بود در شکل صورت ای معنی
نک احمد دگور در مطلقا	بعضی اسلانوکت کوزی در کیم بقا
پس یومیند دوز سعد السع	جهه دولینور کور هم بی صغور
اول سعد اوج یلدر اولور هم او	اوج دیدوز سیر ایلد اولاد ش
برج جدیدر بولاره هم مقام	بود در شکل معن سبای همام
جهه درت یلدر اولور اند غریب	صورت بود هم کخی الجوب
دکشا اولور غی بولارک ای اولو	تبلدن یکا چور لرای اولو
بر لری برج اسد در در کجه	غریقه دیدیلر بی عجز مر

فصل هفتم در آذر

آذرک در بخی کوی بی تقیه	دولونوز بیه دوز غم اچیه
اچیه درت بخی ای معن اری	برج دلو کت یاننده در وری
اوشن غریقه تیل نیمه دوشن تمام	تاز ایاغی کیدر در شکل تمام

دیده بلاق ایکن دیردر آجوق	نصف ارشدن انجن آراسه بیوت
بونوره قوشه در بری اسعد	بهره آکسیر سه تل ای مقصد
فرع المقدم دوغار سادس عشر	دولینو طرخه هم ای رشک بشر
آکلیده غوغه المقدم بی ضیا	هم بود رشک انوشاه با ضیا
طرخه هم روکن بیوک دیرد اولور	عید روکن فیرومیدک سواد
هم بوکاد برور رشک برور بی	معوق رشک انک کر ای اجی
تاسع عشر عیار در طول نمان	بی مشق در طلوعده بولمان
بولورن و صفای جمالده نشان	سویک رشک انک اولور عیان
فصل سابع در نیکان	
اون اولایسان اگر دوغدر نشان	دولینو اول کون سکا هم انک
ثالث عشر بی دولینو هم غفر	طغفا اول شور طیل بولور
فصل ثامن در یار	
چند ایبار انی اولور دوغدر طیل	هم زیاناد دولینو بی نور عیان
هم یکرینی کونی پروین طغ	پس غروب ایلیل ایدر سحاب
فصل ناسع در خضر یار	
چون دزیرک اوله ای صاحب خور	دولینو مترله قلی در جی کون
اشبوکون ایلره بران هم طلوع	چنی یوماک بولدی یولی اولور طلوع
اون	

اون بدیندند کوه قهقهه دوش	شوله دولینو هم اولور کون شتر
فصل عاشر در تخور	
چونکه اول کله تیزدن بولینو	هقهقه دغر تر تمام دولینو
چول غلام اول درت اولور دغزنده	بلبله دولینو کوردر بی سماه
شامی عشری دغر نثره عیان	اسعد ذابج دولینو بطلون
فصل یازدهم در آب	
اون بری ایک دولینو دیر بلبله	هم دوغدر طرخه کوردر بی کلاج
هم یکرینی در کونجه جه دوغ	دولینو سعاد السعد ابر نالده
فصل شانزدهم در ایلول	
یش اوله ایلول دغزنده رول	دولینو هم اجیم ای روح ناله
اون سکونجه دوغدر طرخه نینا	فرع المقدم دولینو اول کونا
کوزک آج عفتک او یار ای زکار	بود اول علم منازل آشکار
کیم بختلر کوه عیب خیرن اولور	صوفی آفری و سر کده ان اولور
طایفه اوله سول مبارک الوتلام	قول ارباب لغتونه تم الکلام
یزدنی اون بکوزده هم	جمع ایدوب اولدی تمام اشبوکون
در بیان دغول عو ماه بحسب سیر یانی	
چونکه بلبلک اون آکی آبی حالنه	اوچ بوزالتش ان کون احوالنه

جلد دست فسلک بچند ناکوار	آنگشت بگشت تمام ای شهریار
هر روز و هر سال هر روز و هر ساعت	هر عام هر سال بی قلت
جمله احکامی ابا پاک اعتقاد	شویله بگشت کم کوکثر اوستاد
الاه بر معنی دینی واردترین	کی کوکثر در یلورسی ای طهرین
چون تخته خنجاخ اولورسین	واجب اولور بکم دیم آبی سکا
بیلسی عوای نگوون کور و کینه	قلسیه حکمی خبر و برو کینه
بویسم فکر کیدر سقایی	کیم طوف روشن کورسین
کوره سینه دیو حکم دانیال	منفعت حسنه اوقات انتقال
ایله دیوین خبر ایشو حساب	روز ساعد در قیافه احتساب
بیلیم دیوینک ایشو دیکور	جان قیام ایشو بوسوندی
فکر کیم جمع ایلیم بعملی کور	کی بکونکله بر نقل کور
بوندو جوق سیریش اولور	قرمش شکل هیچ اول بختلور
الانظمن جزئی کی مختص	شویله کیم ترکیب اولور جزا
دکه بر عاقل اولور کیمه من	هر بخاوی حال ترکیب ابره من
بعضی صف قیوالو عاقل کازان	ماتک فضل دیکور بوندو
کوزی بیلور صافی بوندو	رحمت اوچی کورنه بیچاره
بر لطیف رحمت بر ایلور	بوندو سکتور بوندو بر ایلور

ایله

ایله رحمت چکیم ای سف فروش	نقدی عذری قی حال اولور ایش
بیلسی کورنه رحمت چکیم	نچی بوندو نه خود مدله اکر و کم
پس ثامن ارشد عدل اولورین	رحمت تیلوب دیاب بی آفرین
سر کونک آچیک ایله خبر حاصل	ایشک ایشو نچی در بوندو مقال
آدم آقاده بروای روی صه	آلت بیک بیلور طغوز بوندو
کول حسابی در بوندو کور	حل ایلور بیک بیلور کور
چون حیاتی فی اله اولور در	الت کون بچند بر قیدی قی
یوری حکمتی بساط ایلورین	کوک قد قیله طریقه بی سنو
قوی قیوه انجم سنان هم بروج	نچی سیارات حقیق هم بروج
هم سلطان قوی حکم حاضرین	یازدی دنیا کون لسان طری
بوندو بدی اسمان بیلورین	انزه بر بیلور قوی آدی نعل
اولور ای برچی کور و بوندو	اولور آتی هر بوندو چک اچند دو
پس اولور بیلور قیامت بوندو	بوندو در حقیق کیمه بوندو قی
ایشو بر سر دور ایلور بیک تمام	حکیم صورتی زلف بی و التام
دکیمی نوبت مشتوی کوریم	شاه اولور بیک کوریم ایلور
اولور اوج آتی هر بروج ایلور تمام	اولور ای برچی اولور اوج بیلور تمام
سیر ایلور کورمتایه کلور	اولور دینی بیک بیلور تمام سلطان اولور

مطلب

هم بشی که کرد مهر پادشاه	اولین سوری زانی سال و ماه
ای کون هر چه دور کرد اول	اول سکن آید تمام دور اید اول
دور دی یک بل تمام اندر صفت	آری اکناس اندر آفتاب آفتاب
چرخ چارمه دره اولدی پادشاه	ایلدی هر چرخ برای جایگاه
بریل ایچده بر اوچی سیر ایدر	سلطنت حکم تمام یک بل کورد
چونکه عزله اولدی نکول ایلادر	فهر حکم اندی جهاندر
چونکه هر برجه سیر بولدی اول	دور دی هر برجه یکدی یکدی اول
اوله آلی بری او زایچه تمام	دور ایدوب حکم آری یکدی اول تکلم
اوله عزله اولدی جان بوردی	پس ایکنی دن عطار دور دی
قبض و بسط اولدی دگوشی	قبض و بسط تقاضی قدس
دور اوله بشی کون که برجه کورد	التی آری ایچره تمام بری کورد
سور دی یک بل حکم ناه کس	توک ایدوب عزله اولدی یکدی قر
دینا کوکند سلاطین تخت	مشاذا اولوب بند سرنیخت
پادشاه اولدی جهان شل نور	متزلی هر چرخ آلی کس نصف نور
پس او فو کوفه تمام پیر ایدر	ای پیچ عقل استیون خیر ایدر
بود فی یک بل تمام اتس کس	عانت عزله اولوب کس کس
چون لیدی یلدر ایاصدر الانام	حکمت سوری ندی کوکده تمام
پس معین جهان اوله بولار	قلمی کک دودنج اندر قرار
وعد قلمی کنه کورد و حقه	هر برادش قلمی بولار صفت
جمله بولنج دخی ای صفت	اولا کس کورد عزله اوله پس
عزله اوله عزله دیر	هر بری یکدی بلده دور ایدر
ظاهر اوله دیر خوف و حذر	آخ الامر ایلم دور دی قر
آه کس ایشید کسینک اشنا	پادشاه اولدر عزله اوله
قادر و قهار عزله اولدی کاه	کس ددی اولدی کوردیه فان
التی حکم آری ای دیر سوری	چونکه شیارل یکدی بل هر بری
عقد و حد و کاف طبع ایلار	التی یک بل کچدی چه شج ایلار
دشمن بوند معانی فهم قبل	پس طعن بوند قلمی او نه الت بل
اولدر در تاج یکدی زیارت	چونکه هر تقدیر نه بلای علم
صنط آفر کد ایدر عالمی	روز کار افه بلای عقل آری
آین ذکر ایلو حساب ایچره کز	اوله آفتاب زده و قلم یاز
پس بخاک لایم هر کور آری	چونکه آفتاب کوردین معانی
برای بلای و جود اهل غیر	هر یون ایچده کله دیر بر عزیر
کیم تو انسان آری بیل عیان	هم اوله این بلای بر ظلم نشاه
کاج صحت الیسیر ناصی شایع	هر دیر کس الیسیر بر صفت

چون سگاز بوشکری از ده روزی	پس سگاز یونین بر قدم هم کرد
اول بیک ایچیه تمام اولدی کتاب	فلدی یوز اول الله بل اندر حساب
بردی توکم ایچنده یوز تمام	کیچی اولدی بای یحسول حاص و عام
اصل اولدی فلدی یوز اولدی ایچ	نه قدره ترس یوزنه ای امین
قل نظر اندر بیوقت عدی کوزت	نیجه در آیده تمام حدی کوزت
بیل چوب بیلک ای شاه دور کاد	دکمل امردی دلیل احتساب
اصل چوانک چوریت اولدی حقیقه	کیمی تنه اندکی اولدی رفیق
یوم اسب و کت پدیر یی خلافت	مستبرده قورضا کثافت
مطام اولدی بولار کثافت	چوق نظر قلم بخیر احداث
بوزلوش عدتجه بنیاد ایله	سکول ایچیب رسم قورای سولام
موازه بریل صیف اتم تمام	بولسوک مقصودک الله ای
بشکلا برین اوزکا کما حقیقه	انده ختم اولای بی کما بقا
چول تمام اولای بیکری سگاز	پس کو بردن دو تیر سهای
چونکه اختیص طلوع هم بون	بیشلوف بون یکی اول قدر
بوی یدی اون سگاز اون الیم	چون بولاسن ارته عقل اولماکم
اکی اون اوج طفرست چهار	میل و در جبهل اونی مهار
اوج اوده در بیکری بیش سگاز	کدنی آسان اولید رای غماز

هم طغنه اولدی بیکری آت دید	پس بیکری اولدی بیه در بیکری
اوله بیکری براد چینی بست هفت	دو راولدی و ایچ اولدی رفت
بیش بیکری اکی اوج اولدی بیکری	هم اون اولدی دایچ اچلا یی اخی
الله و بیکری اوج اولدی بیکری	بست هشت اولدی صوکی ایچ
بون سازل جرویل اولدی تمام	اچلیا بیله معاین حاص و عام
شویله کیم جاهر کوره ایلام	عاقول و عالم توزج ایدر خرم
هم کرو بیکر کرکس ای ولی	اوه اکیه آتک بخادر جرو وی
کیم معین بیله کیده یکان	دولتوت باینده عمر کشتی لمان
آخروست ای حرمش نهاد	کیم بیکر شرب اول دینه آد
بون در اول اولدی بیکری	بیدی بیلک شکار ایدر
اکی اوج دریت بیش اچ بیل	بیلک وضع اولدی بیکری
دشدر فخر و سن سفینه ای مرکز	کیم بیکر شرب ایدر آتکار
بشالیه بیدی بیکری هم اوج	پس همان اولدی بیکری خوج
هم روسته حکم نادیر ایش	کیم بیکر شرب اولدی بیکری
بیل و یوکی اوج درت	بیلک یاز لشد رای ماه و ش
کیم بیکر شرب کورم کز اف	کیم بیکر شرب ایدر اخی خلافت
اوج دریت بیش آت بیکری	ایکیم و بیکری ایدر اخی

بوفیو لبسم چه در رشت ط
 الت بدی بیکبار اوج بارد پنج
 ابریل آینه صور سکه او شط
 ایکی اوج درت بیش از بدید
 چونکه بیکبار تک قریب بین
 الت بیدی برکی اوج درت تو
 مایه دیور صفت هم ایار
 درت بیش از بدی بیکبار اوج
 که بود و خدی حریف اولدی
 بیدو بر هم آیددی کمان
 چون که دایو و بیکبار اولدی
 آیددی اوجدهم اوجنی چهار
 چو لایق آغوش سها ایکی کباب
 بیش از بدید و در بر دردی
 انبوا سورس آینه کباب اولدی
 برکی اوج درت بیش از بدی
 هر آینه التله بری کرو

عزیزه

حریف حریف طاسین مطلقا
 ایکی هم ایلیوب کد فیدو سی
 چو الت احقر سکه آشکار
 چو اولدی بیکبار اولدی چو
 دال چون آدی قلیو رکندو
 بد الت ابریل آینه قلیو تلم
 و او چو اولدی قریب ابریل
 چو که آغوش سها اولدی زینق
 حاکم که دوتو چو سها اولدی
 ای قلمشکان سکه سچین
 بیکبار یازم دله مرغی کباب
 آلا صور سکه ایستیم قیق
 اولکم کاتب یازم سها
 بیکبار و بیشتریه اوج اولدی
 اختلافا اولد کتایم عیار
 که خطا تلمه جد و لده شمار
 بیلین جدول صوفی یا خطا

هم بولون نیچو رایا حریف لقا
 قاج اولور لبسم آیا حکم ابریل
 دال تو عورت سده و تو ای کامکار
 بی بنار یل مصاحب آفرین
 ههای پس مازن دلا فیدو کیم
 مایه جیم اولدی یولانی ایام
 هم التله اوردی دم ایوایون
 دیم صیتو یس ایلمی شقیق
 اولابی تو چاهده ماهر بلبلو
 بود و درت کباب یازم سچین
 چو که کوشل لوده چو سها اولدی
 جد و دی نظم لایق نیچو دلی
 بیکبار زحمت کم چو کلدی محرابه
 بیکبار آینه دوش ابر فاعلدار
 ستم دوش بونچه سولیا
 بیت او قی بیلیم ای ذوالحال
 نه حریف قریو سده خطا

در بیان شریعت جامعیه عربیه و در بیان شریعت ایشان و انوار
دو اثر در فصول است

بود در شریعت که بی سواد بود
جمله ایانی غلام قلام فروج
هر آنگاه قاج کین فار ایله کلام
خود نکند اولور روی حساب
قنقی آق قاج صفت اولور حساب
شکاریت فعله عیان ایله کلام
فرم شکر بزم دور رس
الاهم جیشی دخی قالمندور
کیم نیچی نکر اولدی حکم قر
یا حمادی یاد بیع یا رجب
ذیر جرقه نوا کیکه عدد
اودج بیلم وچج و ز کات
ذکر اولان قران ایچینده هم هلال
روز کارا دوش شعی هم دور
طلعه مغرب آدی صوب ایندی

طولی و عرضی طابو که شرح ایله
نفعی ضربین علت بی دروغ
هر کونک حکم ندر هم ای عام
ساجه نکند نه بیخود و زکار
قنقی بزم داخل اولور آفتاب
جمله احکام بیان ایله کلام
به واروب اوق کشیده صحر
بیاییم کونک کلمه دور
کیم آنکشت آدی محمد یا صفر
اون آکی ایدر که ایلور طلب
بولور کلام بیسوار یا عقد
فعله و عاشور فضا النفاذ
هم احادیث حکم بیجی انتقال
صورتی کامل معنی معتبر
پس نیچی ذکر اولمید که بشمار

چون قالم برده جهانه یاد کار
زهر شعی بیو بیکم کل
هر یکا بکوز سخی کونک غنی
یوسف و قی قوت بشدر بیت کلام

اتکل محرم دعادی دینهار
بو غلامان که نظم انش کل
اولوی دیناده کیم کدوه قتی
ماه روی جدیدی بون رسد

اساس	بی	د	و	ل	ه	ن	ج	ش
بیت	خ	ن	ک	ز	ه	ن	ج	ش
و هشت	م	ن	ک	ز	ه	ن	ج	ش
منازل است	و	ن	ک	ز	ه	ن	ج	ش
۱	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح
۲	د	ه	و	ز	ح	ط	ث	ج
۳	ز	ح	ط	ث	ج	د	ه	و
۴	ح	ط	ث	ج	د	ه	و	ز
۵	ط	ث	ج	د	ه	و	ز	ح
۶	ث	ج	د	ه	و	ز	ح	ط
۷	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ث
۸	د	ه	و	ز	ح	ط	ث	ج
۹	ه	و	ز	ح	ط	ث	ج	د
۱۰	و	ز	ح	ط	ث	ج	د	ه
۱۱	ز	ح	ط	ث	ج	د	ه	و
۱۲	ح	ط	ث	ج	د	ه	و	ز
۱۳	ط	ث	ج	د	ه	و	ز	ح
۱۴	ث	ج	د	ه	و	ز	ح	ط
۱۵	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ث
۱۶	د	ه	و	ز	ح	ط	ث	ج
۱۷	ه	و	ز	ح	ط	ث	ج	د
۱۸	و	ز	ح	ط	ث	ج	د	ه
۱۹	ز	ح	ط	ث	ج	د	ه	و
۲۰	ح	ط	ث	ج	د	ه	و	ز

در بیان

بوی طریقی آن شرح ایلمادوم	بوی دیا یکم بیتی سالیاموم
که کزنده اولور کاه نیهار	زیره اندر سیر ایلر و نهار
حکمت یزدانده قششین	یا یق اولور ماه و قمر که قشین
نقص اولور بلق هم اولور بکلام	اوج یوزالی دهن اولور بیلیم
حمله منکورد در کتا بکاه ای	اوله آکی اولور بریم بل دانی
که نه بریم کوردی کج بویات	حمله فصل کت معین اولور
قیش نه کوله کوردی و کت حای اندر	هم بلن بریم کت حای ندر
هر آیلوش حکم ندر نه کت ایلم	چو نه کوله دوشتر آن سولیم
یه بیتی ندر و زاوله سیم کل	اربعی حسین ندر بلور کل
هر نو که کیم نیلور ایچلور	قشقی آن اک ایلور بیلور
یه بیتی اول بهار اول اولوت	قشقی آن یامه اولور چق اولوت
هر بهام قشقی کلاه نیلور ندر	سایر سیتاح نکل احسان ایدر
دنه سالن بلق خیر و شر	دنه سالن قشقی کلاه دوشتر
یه بیتی ضبط ایوب علم بلور	ایل حکمتد جمع اولور
جمع اولور بوی بوی کت ایلم	بر صا بیتی اتمش بولار
بوی بوی دهن بلنور نه کاه وار	زیره بوی کوله اولور نادر
اولور کت کت بوی بوی کت بوی	بوی دنی دیریم بوی بوی

شاید

شاید اوله کیم بوییم از نیام	بوی زرات بویله یکیلچ از نیام
هتیم اولور چادیر اولور	عقلیه سولور لوسوی کتلی
مقته دو قمر ار تار بویلم	بوی در مقصود مقاصد بویلم
بوی بیلیم ای عن یز معین	نه هلال آکلی بویلم نه عین
یک طح انک کلدر هم ادب	شرح ایله ی فضل ایله کورد
اوله آکی آیه عام ذکر ایله	چله قی بلدر یچی فکر ایله
سولیه عقل را بلور کت	باقی کت کت کت بلور کت

فصل اول در بیان محرم الحرام است

یل با شته بود در حقیقت قش	یا بیتی اولور یز تر پش
چونکه عامر شاهلی ای رنور	دنی صفوان ایلی دیر قش
ایرف آبی بکشم سحره ی ایلم	بوی آیکنه صندور دی قش
نیمه کز بوی دکادی بر اولور	کیم بوی ایچ اولور تیغلو
صلی ایوب عرفی ترک اندر بوی	عجده و پیمانی بوی کت بوی
بوی بوی ایچ حله اولور حال	آزده اولور بوی ای تاج ایچال
دایم صلی اولور بوی انفراف	مؤتم بوی بوی اولور خلاف
کوه آبی بکلی اولور بکشم کت	اکین آتله اولور ایله غول
هم اولور بایلر قش حله آتله	چوت اولور صلیان تلن غول

انجو کوه اچو مریض اولان کشته
 کوروش کون اولان کشته اولان حال
 بیلمز نعلو یلر بی قیاس
 برون اولمک دو کوله اتمک دنی
 اوغلان او ریک و جوقین قن حال
 بشلمن آلهن آغاچ دنگه یوش
 باش بویون خاتمه وارین هم یوش
 کوروش بکونده رنج اولور
 کوروش کون طغان ای قهر
 او شلجی حیوان قریله قور
 ای نیم آدلی کیش اولور فوت
 هم هم ملکی فو کله اولان آن
 اوت ایچ قان آدورن زور
 کرجیک اولان او کایمیش
 جوق اول بوق اولان اولان کول
 الحق وصق یوز درای اولی
 روز پنجشنبه اولا کور بهال

تین بولا صحت ایور دره ایشیم
 جوق اولان بولور کله او کله مال
 جوق اولان آلا و با انجینه ناس
 هم سفر قلمن ایور رای سخی
 کیه ساد کور کورین انفعال
 صفت وارین ایور ای یوش
 دو کون وارین دجای عقل اولور
 تیز اولان رنجی بشارت بولور
 جوق اولان طای بیسی اور هم
 جوق اده خسر طای بولور عتق
 کیمجه آردن اولو جوق اولور موت
 اکینه آفت دو قنبر قنبر یاز
 او یاپان ایش با سلیله نصت
 یل ایرکالم و او کله اولور قنیش
 اوتق اوره ایور دره ایشیم
 بیوی ایچ اولور دنی نیکلی
 جوق اولان قنیه فراوان اولان مال

بل بلنلو دره و خورشید اعلایور
 با با المند قن کسخت یوق
 باد شاهار طای بیسی اولان
 یکی ییور دقن ایور هم سفر
 هر که برون نه میمن اولان شفی
 کوروش اولان کیه آینه کور
 جوق اولان دولن مطر آرد اولور
 طار اولان حوض یلور ناس طای
 بیقید اولان آغاچ فی جبال
 مغرب ایل فی قناب انز حارب
 طر قنیش کیمک یلور هم کیمک
 یکه او یایم یاکورک اولان آه
 صوچ ایور قلمن سفر شکی قنیه
 ایش کله اچو ملای اولان کیم
 شنبه کور اولان کیم ای بخت
 جوق اولان دره حنی حیانه هم
 قن اولان بول صفت اولان قنیه

شرف ایلی اولور کس کیه اولور
 هم اده جقه زبان اسناد جوق
 شاد اولان بولور و مغیر اولان
 دو تلمن بکونده تیز بولور ظفر
 کیم موافق آغا ای بولور وفا
 جوق اولان اولور یلار دون کون
 بوش اولان آلهن قنطلق دولور
 آت ایریش میشلی آغیل
 ظلم اید بکلر دکر کون اولان
 طاک اولان اقلیم ولایت هم تذاب
 کیمبار کور کیم هم دون کیم
 هر یکه لردن دوتور و روا
 صودن و اودن خنر قن آفت
 حسته یا حنی ایور دره ایشیم
 بال او کله اولان او کله اولان
 کیمچیک اوغلان قن بولور نایم
 نعم ایله رنج کور رنجی

عرب ایل سلطانلق اوللا	نه فضاحت نه سلاسلق اوللا	طغدي ابراهيم اولما غنوده	طغدي ابراهيم اولما غنوده
غنصاق اولابو پاشا عراف	آنگا بولس دوته ملات اقصاف	طغدي سوسي قلدي غنوده	طغدي سوسي قلدي غنوده
بکوره وارن دنجي بيه و شري	کي مزچدر بوکون ايله شري	کوزدي لعنوبک آچا پاشا آدا اوللا	کوزدي لعنوبک آچا پاشا آدا اوللا
حسد و معلول تيز بولم جان	بيکني يورت المي يوزدي بيان	داود و کي سکندر انشوريل	داود و کي سکندر انشوريل
پس بولک ايفدا و فرسه نه صفتان	نيجه تعجيل آست بقا صفتان	هود و صالح انبوتک ايلمايل	هود و صالح انبوتک ايلمايل
نه يک مسجد نه يک اوره کير	مسکلا رسيه بيلش ايه دلوزر	هم سليمان بولدي بکک ناه تحت	هم سليمان بولدي بکک ناه تحت
اولي کونه بکک ايه صبح دب	کي قننه عزت دور بولن عرب	غالب اولدي سوسي ساحلاره هم	غالب اولدي سوسي ساحلاره هم
شانلق ايلار قی ذوقيله هم	نيمه کم نوز و عزت تاد عجم	قور بولوسنه غلب اولري عييد	قور بولوسنه غلب اولري عييد
يونس چقدري ديدو قی قننه	برايک ديدنجي کوني بعل حوت	عيسيتک قی خاندان اولدي يور	عيسيتک قی خاندان اولدي يور
سعدر کوندي بولک عاشر کون	حمله غلغقات آتري بيل حوت	آندا طغدي جيسه هم انبو کون	آندا طغدي جيسه هم انبو کون
عشر هم کري بولک يور قی حوت	بولوي هم کون بولدي نفق	سويلهم کونم کتا بارده نکم	سويلهم کونم کتا بارده نکم
هم اول اوج اولومز بيل بيل	يغنه ميکامل اسر بيل جيل	علمه سويلسريک سوزدر کشيه	علمه سويلسريک سوزدر کشيه
بدرکه اينجه بولور بولما جان	کيدر آقجا نند نه ثبات	کاجه حوي کوني آغز باده در	کاجه حوي کوني آغز باده در
هم يراولدي فرانس ابر عزير	هم بولک قی و ضعيف سخاير	پس بولک ايله المتکي بولما جان	پس بولک ايله المتکي بولما جان
آدم آتانه بولک اچيک کوزي	توبه ايلاري حفا دغدي بوزي	اون بدينجي کون بولک بيل بيل	اون بدينجي کون بولک بيل بيل
فوجله هم بيله سکون آدي	جودي طاعنه قرار اتي کي	بسط ايدوب سويلر اوزم ايجي	بسط ايدوب سويلر اوزم ايجي
ادريس بولک کواغده در	قورلوط آزدي چملاش بولدر	مغن چولا که سبي حکمت يتر	مغن چولا که سبي حکمت يتر

طغدي

فصل ثانی در بیان صفات المظفر

چون تو مگر پی کز پی صفی	در خلل جهان شوق با ظفر
کی جهاد دلا رده قمر غور	اور تلامذته چنان الله عور
صنای الیه ریخته بجه بوش	بسوی ساندله کز نردی خوش
که چتر دی او زند هم بوی	طش کز دی قوی بخسول و بای
آه کز اسن قالی روی منزل بی	اور کچل روی بیری بوی حال
جنگ ایچو هر کز قلندر دی سفر	پس انو کچل آدی قالی دی صفر
بردی دروایت دکل	کمر نه در لهر در حکایت دکل
اول قبایل که بی عثمان ایلا	نقدی بولر جلسته جانندی
قوتی کامل قوجنگ ایچی	قنده کم دشمنان اسند کندی
دوایا بویا بوم کور شیلدی بکول	کم چتار لاری بولار شله بوی
کیمی حصار به حصار کی غل	کیم غل اولاسی کیم غل
بویای کوز روی بولر یارار	جله کید روی اسن قالی دی شار
بویای عادی در قیویان	پس سفر اولدی آدی ای دنیان
روز کار ایچو الار نیم عام	آدی جویر اسن سن عام
هم بومعینه دی جاننده دیم	او قونیکدر یور وینده دیم
بعنه بویایه صفر قلمی یور	بجی رواج خوشی که صاحب روم

پس

پس بود اقبال مقبول بی کزانی	نوله کوا اولوریم سزده خلاف
آدی کوی بویک ای بکت	برنجایب معنه در دکل ایشت
چونه حینه بی کناه او لدر یلو	باشخه آلب دشتقه کور و تو
هم یکر منجی کول اول باثا ایهام	واری بولشدی حسین نام
پس یادی اوچ ایماه روف	آینه بزدی بی هاشم کوف
اولدی شاکل خلافت ایلی	بود در اخبار تو ریکده همی

فصل ثالث در بیان ماه ربیع الاول

بدر ربیع الاو کت سحاحان	جلیلی دروسک ایشت اهل انی
بویای بیچون در یلو هم بولر	که ننه اولدی دیان طایو کلا
اول قبایل که اسند کندی	چولا صفر چیتا فلور دی سفر
بر روی قوی بولر ای شوق	چیچک آچیش قوت بک شوق
واری بوی کانه آخونه دقور	جالی کلسدی بولر آچله سوز
که بهار اولش بویزه آشکار	موج اورا و تار بویزه دوز کار
هم کوی بوی کوفه شامه ای یازد	با سکی ترکش ایلی کندی کوه
بویای خلری ربیع انشا برف	دینان حق ایلی حق ایلور
که سادک آید ای بولر الوفا	که بویای طغری محمد مصفا
پس سکر بی ای صاحب عقول	شهر شیری مقام اتدی رسول

هم او پنج گونه رسولی می فرستد
ثالث عشری رسول بولای و قات

که حلال اولدی حیدر شل جود
دولت دنیا به عرو نه تباست

فصل شایع در بیان ماه ربیع الآخر

ایست ای معینده ماه عشق آری
چو سحر قریب معرزه چید یار

که پیچیده در بر ربیع الآخری
تکوی فضل اندی دلخیزی بکدی

قنای آید دور نایب یار یار
صوکت یاز آینه اندی از تعب

توقیل اول یاز یزه خیل کز یار
پس ربیع الآخر او رنجه لب

اول زمان آن فلک یار کار
بوی آلود او پنج کهن افتاد

آری و بصایندی اول روزگار
بوصف حجاج عام اندی براف

کعبه پاید مرتعت قلای هم
هم بدینک آری ملکش ای دلخاک

جمله کن اهل سنت قلای هم
دلخاک قلای هم فرین اولدی غار

فصل ششم در بیان جمادی الاولی

دکله کور در جمادی الاولی
چو بروجی دین به شکسته دلوز

که در جمادی اولی ای ولی
پس هر چه بولدی قتل دلای کوز

قور مجله صدی طغیانی بامور
چو سوزان چغی کندی بولور

ایله صاند او قنده نانی بایر
بر نیم برده مقام اندی بولور

پس کجا یاندی بولور قلای رنجه
فستق چله صول طندی جود

فستق چله صول طندی جود
فستق چله صول طندی جود

چون صباح اولدی کور به طغیانی
الذی یارب یاره بوخنده بید یار

صانکت منعمی قیه طغیانی
آینک آدی جادی دید یار

آلک آدی بونک زان اچره صین
بوی آیت سکن نجی هم ارتضه

بردی آدی حنی ای نازی
آینه طغیانی علی المرتضه

اون بیتی کله ایام کز یار
شاه مرانی دویه اور یار

برده کلای قزل جاکدی دوز
نه استند یل دخی نه کوز یار

غایب اولدی اول کله کندی علی
تتکونک ارسلای سیدم و

تتکونک ارسلای سیدم و
تتکونک ارسلای سیدم و

فصل هفتم در بیان جمادی الاخره

دربین دکله جماد الاخری
بوقوعه آنده بونک کور دوز

نیجه یاد اتمش جهانک کور
بونی هم بونی حجاب کور

طغیانی چون اندایه بریک آری
پس اخیر اولدی جود آری

بردی طغیانی صول ای حنی
بوی آیت سکن نجی هم ارتضه

بوی عیدی بونک الارو بریان
اوتی کونی بونک ای ماهتاب

آدی دبا یلور دی عیان
جیو ایشل اندی بولور کندی

هم بونک التخی کور ای حنی
چون طغیانی قلای قله یار

پس ولایت قله یار اندی عمر
جعفر صادق جهانه کلای یار

پس آیولک اودن در کون ای حنی
قنای سوزان کله آناده طغیانی

قنای سوزان کله آناده طغیانی
قنای سوزان کله آناده طغیانی

اود بختی کون بوخت اولما ویر
کعبه یقینن اول ای پیر
آله هم کورو بنا ایمیشدی
دیو و پهلوان ایستیشدی
هم یکرستی کونی بلدی همه
دنیای کلدی رسول الله فاطمه

فصل سابع در بیان ماه رجب الحریب

چون جادی کجی کلدی رجب
سرب تو خیم ایلمه نه عجب
آدی رجب اولدی تعظیم معنی
کی معتمد و شهنشاه معنی
پسر رجب اولدی یکر ای اولی
آلوا یکنده معتمد سوس کللی
هم بو کمال ایلمه و شهنشاه
بنچو ایلمه دیای دنگه هم
چون ابرار الفوق جبارانه خاندا
باغیم یحسوب ابرو خاندا
منور سلطه اولدی غضب جندی
یا اینه یاسوج پیلان آمدی بول
پس آیت اچو دونلر دی سکیم
به قلم قلستان او فی اسکی یکی
همچو ایستلر دی برائی دینان
تقصیر جوقله ایستقله آوان
یوقندی مزجه جله سیر فزع
بر دخی درو دیدی سعد هیم
قرب اولر آنلر دی قلعه
هم روایت دین شهر لاصیه
ایستلر دی آوازی مستغیث
پس نیون دیدی اینت اچو عجب
حق نظر قبله ضعیف تو کورنه
رحمت ابرو سوله بوخس لکرنه
چوقطه اهلن بضایه شاه
خوایند شعیان غنی ایلمه کنه

بریده

بو یون ایلمه و خجادر زمان
نصل لیلایه آدی ادنی کمان
اولی کونی بوخت ایغیب قوج
چون کی بیدار تمام ایلمه نو ح
خندی بسم الله ایل کند یکی
هر جنادرون کی جریق آدی
هم روایت دین و یون ایلمه سوس
کمر بدی کون تورو و جندره صی
هم بوخت در یکی کون ایلمه شلعا
واقع اولدی جندره صی مصطفی
کمر علی قلدری مجده یازدار
اول مسلمانان دی کی آردار
سابع عشری بو آیت ای صغی
مهرجه آغدی محمد مصطفی
ثانی عشری حقیقت فی المان
بعث اولدی در نبوت پیچکان

فصل ثامن در بیان شعبان

اشو شعبان اینم ای حقور
نه اچون شعبان در بیلر کلام
موسی چون بولدی جهانده نزع جان
یوشع این نول آدی بر و جران
اولد یغیرنه اسر ایل
جمله جیل یایلر شهر ایل
هر قباله مبارک و ناکه وار
بر باره دزدی قی ای نامدار
بو پنج بو پنج عری ابرو و دوزیر
جمع ایلمه سرور اولد لشکر نو
کمر ابرو شهنشاه آغدی بول
استقام آلدی حصار ندری بول
پس نه ضعیف بو آیت آشکار
ادنی شعبان قریه ای مرکار
بر دخی درو دیدی فعل امثال
کمر ایستلر دی یا کونر فعل امثال

موسد قریبی جملہ عام	جمع اولوب برورد و تیار مقام
حکم تربیت ایستد و دید کار	مق والت ایستد و دید کار
قلدی بوی چون سفر ایستد	یوشع اولدی بونلرک پیشتور
بیعت اقلدی پیشتوب الم	هر بری دستورلا دی ایلمه
اگر دی بورد صد اخلاق قرار	دینار حکم شریعت پایدار
دیدیم دور را به مستور	کمر سفر قیلور ایستد
دیدیلر کلا اولنسون با شوق	یوکه قریبی جانن با شوق
هر بری برافله عزم اندی دیر	نیزو حاطل درسم کنی دیر
چون تشعب ایله یی بعضی اناس	اولدی یوس شعبان آدی ای خیر
آریکا دلد زعلت فی عرب	برنده ایلور دینه برور و هب
پس او چچی بواکین ای ذوالعلا	آریک طغدی حین کربلا
همر یونک در بری طغدی	چون بول کندی بکیم اول اسلا
اونه بشی کچی از واقعات	بر غا ز سته قیلور آدی برات
شهر شعبان کلام اونه نتیجی کوی	کعبه دونیا قریب خلقک بنی
برنده ایلار و نجیبیل قیشتوریلان	قدم قیلور دی قلا کنی غان
باب ناسع در بیان احادیث و مضامین الهامیه	
چون بیلور معنده هر آینه	عشق دگر رمضان آینه

اول

اول بنی جرحم اشنگ آستاد	ظالم و اوغری حلی نابکار
سوی دی بوقاج کن کله اولاد دقا	سکینه اوزی طوبی اندی بکون
چون صباح اولدی اشنگ اعمیل	سوی دی آردنج عرقک بلوتیل
یا غیم او چچی کوی اوزی نور	شده از غمی کنی بری نور
صیقلوب در دوی ایتلور دریا	کی ضعیف اولور بوسدی شری
هر نه جنس کله اولدی ایدی کوی	تاجه قاجدی قلی قادی کوی
برنار دینه قته ویزیا تعب	اندا اولدی بواکین بر لقب
بخشیدنا قاردا ایدی بی قیلور	آینه بیلور دی خلابی بی جلال
پس او چچی کوی بواکین کاه	اندا ابراهیم معنی اولدی عباد
هم بونک در بری کوی ای علم	جبریل اندی قرآن العظیم
هم بدی کوی بونکایا کتد	موسه تعبدت اندی خدا
اون سکری کوی ایلمر کار	عیسی یا انجیل اوستدی آستار
ناسع عزیز آدی ایلمر نام	اول غنم آدی بیدر اولدی کلام
بر لطیفه عینه دیش ای عشق ارا	جعفر صادق ادر سروریا
هر نجی سنگ اولد او چچی آینه	مختار مطلع دی بوی برنجی بر
یه بیلور کوی غلام هلال	شبهه دوشم در خلابی کمال
اول کچی ادرچ آینه کوی بون	پس آنک بشی کنی اولدی بون

استیو شوال آیند ای ضعیف	بچون اولدی بولما استیو شوال
هم آید بر بولوب آید آورد	شعیب بر یکی بنیاد فرود
بوکشد استلردی هم آدق بول	یکی دون بچوب عشق بول
چون نه قیس ای مروان بن عجاج	جیشم عادی صیب اولدی خراج
جسته نقد آمدی فوج آدنی باور	سجده ابدوب قریب سوزم آن دعا
پس دلو برینه قلدی کجاج	قویوغی قالدردی دیر عند اللجاج
چو یونی کورده قیس اولدی	استیو آید ای اید ای صول نهاد
شول اولوب بولوغ برافه عیاه	آدی شوال اولدی اوش بالک بیان
بردی در دلدی هم بر تصبیح	سوزم عشق غل ای حسه هیچ
اولد والی بولرج الدیلر	کند و بیولاری کلدیلر بول
اول زمان بولورده اولدی دوه	کوردله کدرشد سادوسه روا
چون دوه ساران اولوب خلدی	فرغوغی قالدردی حشر خلدی عیاء
شاد اولوب کولک حشر بولدی	پس ایکن آدنی شوال فرودیلر
وعلدی ایدی آدی ایاصاب	برآدی بیلر به اولان عامر
اکل کوبی شول ایکن سعید	یوم رحمتی دینی هم یوم عید
بولطین معنی یوم شوال	هم کرو بوکله ایپاک اعتقاد

زاری

زار طبل یاز آدنی آری	حضره دندی بولوغی بولوری
دید ایام خلق خالق یا آسم	شیرد غزیده قیل ای باد شاه
چون آخی بجه دراه ذوالجلال	خفنی طنوسونلری ملال
پس جلب چلا وچی اتزال ایلر	قد نهد اولد آرم بال ایلر
اون بیدی کون کچدی چن اریاه عید	حضره قیل ایلر اولدی شهید

باب حادی عشر در بیان ماه ذی القعدة

دکتر بر قاج سوزم عشق ذالقعده	چقون منظم رقیب تعدد
اول آید اوفی قراط ای الحیل	پادشاهید کورده خیمه بیل
کیچک کند وزه یلاکی هم خیلدی	قنق کوه جنگ اولسم دلتناکی
قلدی هر کز برای اچره صول	هیچ یوزق امدی اولدی عیاش
اوتوب صحت قلوب ایدی یلر	ایکچن اولدی ذی القعدة آدی
وزنه دیولر ایدی هم اول قمر	شهری دینن حانه مثل الهه
اوت کوه دکل فلدی اهل	وعد ایلمدی سوسه الکحیل
کمد ادرج اولر اوزر کون بایلر	لیک قور کوه دوتکی اول ای شیلر
چندی لور طافندو بیلم ایلر	یا کون کفد دکل عام ایلر
هم یونک در دنجس کلا شکر	اویدی اصحاب کهن ایام طاهر
اوتوز شیری هم در کوه نور	هم بلار اوجون اندر یغور

هم بنی کوه بویک بکر بیل	کعبه رضع اندی ابراهیم خلیل
بعث بنیاد اندی بیت الله اول	جبرائیل اوستاد کویت و آگاه
هم بدی کوه بویک ای عزیز	کجکچون سوس یارلدی و کبر
کجدی سوس جمله قری شادمان	الله وقت اولدی قری بی کمان

باب ثانی عشر در بیان ماه و ایام

اول بویک حال استندی معبر	دکلا هم دی ایچ دی بر تلج خور
نیچون اولدی بویک استیغ لب	کمر نیچون نه معینه نه درون
سوس بی قری کوه اورج اولدلم	حضر اواردا بلر حاصل و عام
هم تیغش کشه اصل اولی	عالم و عاقل آگاه بکللی
آنج بلور دی جلایه صد بوق	یوز بی کدر تر توند اورج
چو سوله اولدی استندی بلج	نی قری اولدی پس الله خطاب
مویخچه تمام ایلایه دم	ماجران لری قوس ایلایه دم
اوزه مکتوب بلو لاهط استداد	نه بیته کاغذ بکام نه مدار
کیر و دندی چوله بلور بلو لاهط	چ ایروپ قوسه قلدی لری طرد
بویک ایچنده ای دی بویما جوا	پس آدی زیا ایچ قلدی آیکا
بر دنی معنه یوز بی قری و قال	کعبه بیدی چو ابراهیم خلیل
جبرائیل اوکو قیام حکام ناکه داس	جله ارکان و شوایط اعتبار

اول برای حالک استندی معبر

یاد کار اولدی بیرون قالدی سنی	اولدی هر مالی علمه صونق
پس بویک دوقری کجی ای دی	اونه کونش قی ایچن ای دی
چ ایروپ بویک قری بی قیام	دیدن اوک کجی دی ایچ ناس
آدی خنده اول بر کرد درجه مان	ظاهر انه قلدی سوزده نمان
برکنام عبد اصغر دیدیلر	جمعینه حج اکبر دین یار
بر محبت سوزده قی قلدی اولی	بویک آدی او روحه اولی
بی ضامه بویلدی روز کده شی	صیغی کورس ایقانی کشی
قابله عاقل یعنی جانله دمیش	علم عتله یار ایروپ اندیش
اول آدی آگاه ایام صاحب کرم	بیت اوچ یوزده تمام بیش و کم

باب آخر در بیان دخول هر ماه بحساب عربی

اول آدی آبی چو بویک بی تعب	روی و ترک و سرهان و عوب
جمله احکام سنانع هر حساب	سوله حفظ انک کون احتساب
هر ایک آدی بیجه اولدوغی	هر کونک ایچنده نه ایمل اولدوغی
قلمدی ذکر اولدوق قلدی بی	کون بی ذکر اولدی وجه التسمیه
قوسه اسکندریه قوس	جمله مله روم طبع کوه موی
خنده نوری شاهسون تمام	بویک نظایر ده ماهسون تمام
ای دی هم بویک کس بیلو آدی	قنقی کوه دوز و لیل و قنقی

یادگار

هو ملك حوي يانغي نذر	غرفه كنده اولو سنجي نذر
بيلى دوسك ملام كوزن	اصلنه بلر سوزك بعه كوزن
نظميه كود بنجه آسان ايلارم	جهره دريله يكسان ايلارم
عالمك خري محمد مصطفا	منتدي هم مرتضه هم مجتبه
ايلاري هجرت جول اول خرمال	بل سكر يونز اول براندي ميان
لمرح ايرود انده يدي يونز بل عالم	باقي نه قلدي كراي صاحب مقام
ما بقيدنه هم برق سكر سكر	هر كم قاله سكر دن اي عن بر
ابجد وهق حيله هي آي	قنقي بيت اچو يار لحن كوزن
برقلور ايسالنده صور خور	ايكي بي بيبي صور ايسالنده
اوج جيم اولدي ودر يبال ^{اوي}	بيش هم التره وارمكي قوي
كر ديك تلسا ديك كوزن ^{اوي}	پس سكر بخي جي دري كانه
حاجت نه نكونه اوت	اول ايا طغرو اولو حرفي كوزن
قنقي كونه اوله موافق بي كلام	غنه اول كنده بل اي صاحب كلام
مشكل ايباقي بود كه اي برا	كه كلوب جمل حواس سنده مو

بيت الف

اوج يشماله وويكي دحي	درت و بش ييدي براج اي سخي
درت آله در تمام بيت الف	معنه واوز عبارت مختلف

كجلكا چو بيت الفان بواند اوج	ببر اوج درت آله يوي اكي اوج
بيش آله يويكي درت آستكاد	بي اوي بودد اي شاه روزگار

بيت الجيم

جيم اوي بودد با عقل آسته خاه	كر تفعل ايره سر مست اوله ^{جان}
بيش ييدي براج درت آله يوي	دي اكي اوج بيش آله ويدر

بيت الدال

دال اوي اكي درت بيش ييدي هم	ببر اوج درت الت داي محترم
يدي ايكه اوج بيش آله ميان	نظميله تحيرو اولندي زي بيا

بيت الهاء

هيا اوي يدي ايكه اوج بيشنه	وياي درت بيش ييدي اي ماه و
ببر اوج اولدي اول ايكه مقام	بيله وضع اولدي بوجدر اولم

بيت الواو

واواوي درت الت ايكه اوج	بيش آله ايكه درت بي درج
بيش ييدي دراواي كامياب	دخل اولندي حساب اند بشت

بيت الزام

زي اوج براج درت الت يدي	ايكي اوج بيشه درت دوي شوي ايكه
-------------------------	--------------------------------

الذی ویراکی درخت اولدی تمام

بوز در قافله کبری فی الانام

بیت الحاد

حاکم الی ویراکی جهاد	بیش لیدی اوج در ری نامد
درخت الی ویراکی ثبوت	بسه تمام اولدی بیوق اندکوت
عدنی ایام و ماهها پی	کسم نظم انش در کل دردی
ذوالی اولدی در جوق استک	فاضل و ماهر بسی نقل استک
کوزیچ آچی در طریده نقاب	سویله ختم اولدی تها اولدی خطاب
امدی کوزیدولتا بزق کک	دسم ایوب نغمه پی قریق کک
ایله جودله ایبا شخیر خلاق	اودن کیس لوسکه حرفه لفاق
ایجهنده یازم برآی رشک مک	کمره دوق اولدی بیوت تل الفک
حریفه برآی ناورده جه اول	غره اند الطوت کیشل شمع اول
بسی یوکه ایات قفا دریه اول	اتشار اولوب جهانه لوله هم

باضیح

این بیت معنی همان است که در کتاب
 به بیاض صحیح و بیاض کبریا
 که به بیاض صحیح و بیاض کبریا
 چه گفته باشند در دیگر روزها
 که بیاض صحیح و بیاض کبریا
 که بیاض صحیح و بیاض کبریا

باب در بیان قاعده حروف دیگر و نحوه نوشتن

برین در دو کلمات سویش
غره نه که فضا اول رسم ایست
اوله ای که جو شش در ده
هر آینه بر حرف یا زش در ده
که آنکه بیله علم بشود
قطره در علم اهله بحر الجوه

در بیان دوازده حرف از پس ماههای عربی می نویسند

ذی بیجم فالوالی در حرف
داله می زید الف بیجم بی حرف
ذی یزید می آنگی جم و جید بی
واو المید الف بیاز تبی
دال جو دیت اولی بیخه المله
بیش مکدره کران جن اعدم

در بیان دوازده که امر حروف یک ماه متصل است

ذی قمری صفی زجم ریح
صی ریح الف اولی بی شفع
واو جاردید الف ثانی نعم
بی رجد دال شعبان الیم
صی اوج آینه در ای صاف
زهم هم شواله یا زغلی کلاه
اون بر کسه الف ذی القعد در
جیم ذی الحجه سابعه در
هر ای او کته سکا او یا یلی
قلعه حکم مرتج قالیلی
هر او ایچنده یازان حرفی کده
جول بلایس مطره فی ظری کورک
هر سکر حرفی کورس ای امام
هر یزیک سوز بر یل امام
هر ایک بر حرفی وارچو یای عقل

			ن	ل	ج	ب	ا		
ب	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	
ن	ل	ج	ب	ا	ب	ج	د	ه	و
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه
ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و
ح	د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز
د	ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح
ه	و	ز	ح	د	ه	و	ز	ح	د
و	ز	ح							

آغا ضم ایل بیدر کرد عدد	تاج اولور یکشنبه ساي پیر
قنچی کون خیم اولور یکنی آه	بعضای قوس الدن تشو یای
چونکه جوت اولوره بیدی طرف	حکم پس شدی الفانی خود
چونکه بیدر یکنه تاج و تخت	پس او چوخی بل جیم اورنه بخت
زی چون در پنج یل سلطان اولم	هم بشی یلده دال اوله نولا
بی جوت التبی یل قلای پناه	پس بدی یلده او در پناه
چون سکن یل ادری شمار	حکم دال ایلر جهانده شاهن
کوتقوشی اولای بی زمان	بوس حکم الفده بی کمان
سویله ظاهر دی پنهان اولم	هر سکن یلاره الف سلطان اولم
تا قیامت کور و غری خدای	یوز یلایا بوسه ای کتخدا
اول سکن کمر آید جاودان	بود در نظای عقل آید جان
سودنک اول عذر و طرف	کورنجه دشمن هر مردن طرف
هم دال بی و اولد در بیت	بوس سزاوده مجبور بی بیعت
پس سر جیم دی و جیم اولم	هم الف او در طرف ای نیکال
بوس بیج الا و کنگ دال هم الف	واو جیم زی جیم بی زلای خان
هم ریح الا و کنگ و او جیم الف	هم بی دی در ریح و متصف
پس جمادی الاولی دی دال بی	واو جیم ان جیم اولدی بیان

پس الف او یاز غم اشکال اولم	پس جمادی الاخری بی و اولد
پس الف او جیم الف او طرب دیور	چونکه جیم زی جیم بی و اولد اولد
پس الف جیم الف او طرب دیور	چونکه شهبان هم بی دال اولد دیور
هم الف هم بی زی دال بی ایکی	بی او بیج آینه و او جیم در بی
هم جیم هم زی و جیم درای طرف	چونکه ذوالقعد بی و او دال الف
زی و دال بی و اولد پس کمال	چونکه شوالک الف هم جیم اولم
هم الف و او جیم زی جیم بی	پس کون ذوالحجه نذر دال اوی
مسئل حکم در اشجور و	بی و زی اولدی غم اندر شغور
اون ای حرکت نیمه تیرید بیدر	هر آی او کنده سکن او کیم بیدر
جله بلدر دیم ای شمس الانام	هر سکن آیکن حرکت دیوکی نام
نظام حکم بیکدم سدی	هم بیان انه حرکتک عذر بی
امدی کورستان ای دالتی	معنه ضبط اولدی هر کز شب
اولدی ایایی تعادلی هر لقا	هم بدنک قرق درت سحر سلطان

23

اوں ایک ایک کہ طلوع ہم طغر
 کمر یکو بی دوق اولی تمام
 چون بوحسینہ برور دمیدم
 غم نہ کوئند هر ایک هر یوں
 بودند برحقه دخی واری اولو
 هر ایک متغی کوئی نیتو در
 بکلو واری یا و انک کسے
 باری فی الجمله بل ای صاحبین
 سعدا اولور یہ شروع الی الی
 بن ترجمہ سلطان ایلدیر
 سندخی الی رعایت بیم عمر
 کی قتی صقل سلطت بولیں
 ایک اول کوئی کی دولتو در
 آدی بوکوئند یا زادی خد
 بادشاہو قائم واری کوک
 هر نہ این شہار میں اولو اتقی
 اخلاک چوقا اینر آغ
 کیمے بللی اولور اولری تمام
 اوج الی دشت اولور کوک دیاہم
 اخلدک بلدک تمام علمیں قی
 خاص و علم اچو سقر زسول
 تنصیر روزانہ دولتو در
 یاسفر یاغور هر دانا ایشیہ
 هر ایک سعیدی و خیر متغی کوک
 خما اولور یہ برقی ای پشا
 جعفری صادق دلدن سولہ
 کم وجود کڈن تکترا اول کہ
 اوسلو صلو ملان اولیں
 هر نہ اینی کہ دوتہ سی دوت
 التی و متقن الود در کتخا
 حاجیون حقد بلواری کوک
 متغمتا کوئند و در ای حال
 قری

حس اولیسه بگویند خوش اولی	همه سیه بپوش بولیده ای عزیز
الا کی صقل بگویند الدیه قان	اولی بیدار بگویند دکانی روح قان
همه آلتی کون اولیسه روا	زیره بگویند بولیده ای عزیز
الحق و صفت کناح انک قوی	همه سینه ناله ایور رای عوی
پس اوچی کوبند شیرین	انده برهیز ایله چش اولی قور
همه بگویند اچو تجارت سوره اولی	بکله و این قییمت سود اولی
امردنایوی بگویند انیا لور	حاجت استایوب سوزا شغایور
کر سز قیل اولیسه روز کار	صیر اولیسه صطوره یاد کار
افز کچیل روز خوش اولیسه	جقندی اوچ قیلده صلیله آکر
همه ایور دین کونهای بر	حسند راو لک دینی بیج و شری
همه بنایا پی ایور دهم سس	کوطره اوغلان اولی صلیله
روز نیک اولیسه خوش اولی	دینه پاک ایچی غصه بولیده اولی
کر دینوشی کونی خدر ندر	زیره بگویند طغدی نابل آند
صالح هم بگویند اولیسه علون	همه پایشه یار دکلدر شبر کون
کر بگویند اوغلان طغایا یخول	قابلیک صلی خلق حلالا اول
چوقا اولی قیارت صلی	نفسه اولی زبون اولی قوی
روز سادسی کون کونای اولی	بگویند اولی قی کچی ذی بختلو

کوی

حاجت استای کون بولایه یوق	کوشق یازار اید دج اید جوق
اوینیب اندی اونا س عاقبت	هرن ایشه کمر دوته بی عاقبت
هرن اشدر سگ ایور دین خلاف	بوی دین کون ایو یوق اختلان
صاخ اسه کلسا دکلدر ایشه	حسند خوش اولی صغریل کچی
ندایش اقلیم اداسی اولی صیه	همه سگنجی کون ای صغریل
دنیا به کلری بولیده نوح نبیه	همه دین کون ایور دین ای
دولت چوق اولی صیه مری دراز	هرن بولیده طغای دینواز
هرن اشدر سگ دین بولایه طاق	همه دین کون ایور دین آتلاق
دنیا به کلری صغریل صطفا	ایله دین کون ایور دین صنا
عالم عاقل قویله دینی قیاس	کر بگویند اولی ولان خیر ناس
طالع مغرور دین قیاس اولی	مغنیسه کامل صغریل دینواز
هرن ایش کمر دوته بی وارایا	اون آلتی کون ایور دین پشا
کی حذر قلن کون کونای	اولی اوچی کون بولیده دین
به عادت بشلک ای نیک بخت	آلی اکوش دکلدر یار قش
همه سوز شول اولی بیل یقی	اشبو کون صغریل شوره ای
کی صغریل آتقنله ای صغریل	حاجت استای اولی صغریل
طالع بد بخت دولسن اولی	بگویند اولی کون اولی صغریل

۱۴ هم بواوند درت کونی ای نیک حال
اشو بکول اولان طفا را باچی
الا بکوند مرخص اولن یونس
اوله بشی کون مبارک بی ملال
۱۵ هم اوله المی کون یوزد رشر
هر نه دورسک یوزد کله دیو
اوله بدیجی کون زی ساعت یگا
خاصه قال المی ایندی بی خلاف
۱۶ یک مبارک کون اولور ثانی عشر
بکول ایش ایریندر فرصت بوی
اوله دوریجی ایردر ایستد
کوبکون اوله ولد قری مزید
چوقه اوله اوعلی قری دور قرار
هم یکر مخی کونه اوله ایو
۲۰ پس بکوی بیوی کول این جعبه
دینه اشارینه میل اتمه بکول
حسبنا یلوب اوزد قلمه صیقل
کوله مبارک کورسارک کلام سال
عالم اوله دیو غمدهم سخی
کی خط بود رحمتت بار مونس
دو کلا ایش برار بیستقال
نه اوت ایچو بکوند نه ستم
بی زکال اوله یا ابقر قاله دیو
دو کلا ایش برار ای رهنمون
آخر نه دکی دی یوق اختلاف
خیر و کشت اوله بکوند نه اوله
تیر کو روستا اوله هم رشی اولی
دنیا به اسمانی کفری خدا
دور قتل اوله هم بخجی سعید
هم قلا صله جهانه یا دکار
کرا ایشک اوله ادا مسکنه قیو
کی خند قلی ککن کی خذر
هم سوز کلر رفته بکول
کشت اما نیتیه الم صیقل

صوفیانه

صوفیانه اویمه چقمه طفا
یا دهم بلبله اچدر شراب
چون هلاک ثانی والعیز اوله
هر نه آرزو اید بیس بون
چوله یکوی ادرج اولای بولن
ایچ یاق غم بکوند آند
کر بکوند اوله ولد خشن حال دیو
سنجی بیت بکون اوله شاد
چون بکوی درت اوله بکک کک
دنییه کلدی حقیقت ای امین
منفعت کون ندر ای ماه رو
کی تکبر اوله هم جبار صفت
حجت اید یچی دلی یوز سوز
کرجات اید س درنج ایل دیو
اوق آتوب آت فرشتک ایشیج
الاب کوننه هم بوی کچه
حلس عتید قیج کلر دیو
اوله مغد فی سهر در هم ای آغا
کیز لدرک وارید صفا چو لایب
کونیم قتلو مبارک کول اوله
سک ایشک رعایت بون
کوله مبارکد رفته مشکو ایلر س
ادقمه کورم دو کلا بر و اند
ایچ قتلو مسبلو اوله دیو
آخر خیر اوله دیو ای خوش نهاده
کی یوز کله خند قلی کک
اش بکوند اینجه نهم داللقین
کر ودر کاله جهان دور برو
اونکو حیی یوزی منفعت
آغا المی قلچون اوله هم
صبر و هم صوفی قی شکل دیو
وارضی قلمه حاضر ایل جوق
تای بولا صحت کله دیو سوس
هر نایش کرایه سس کلر دیو

۲۷

۲۸

۳۴

۳۵

۳۶	کماله کوی آنجی کو بن	کی مبارک کند درسی بیلی یوفی
	ساخته بولق لطیف ای نسل جم	موسی بیغور دکنی کی کچدیوم
	هر نه حاجت کمر درسی نکره	جله سیه مقبول اولایا جان سما
۳۷	ساجم عوی مبارک کدر ندرج	طغدی یعقوب نبی دیوانه
	کر طفا او غلام انور حال دیو	طالع میول جسته نال دیو
	هم طلا تیغور فرج بوش اولدیو	رنج اوکش طرته ولی هوش اولدیو
۳۸	بی ابا ثامن دخی عیثی اولد	کی اورتلو مبارک کون اولد
۳۹	بسی یلکری طغور نقتلو ایلیش	ساخته خوب کوی دیوانه ایلیش
۴۰	هم اورتی کوی ای خوش لقا	کی مبارک کوردر بل مطلقا
	حاجت اسمک انور دیل اولدیو	هم بویک طغدی آنادان اسمک
	بوکون اولفک انور محد یوقا	اکی وصابی رنج ایدره جوق
	کر ولد ک نصیب الیتش اولد	طغور سوبلی خیر انور اولد
	بیته خیر اولد دیرم روزوب	بر دخی عیثی ایست بی بولعجب
	کر یوقا نولشم بوکول بوقاش	تیز کو بولاند دیرم اولد قاش
	کود نل کلدی حیانه ای اولو	حکمت عقل معانیله طلو
	کیمسه کور دی صادی عاقبت	کیمه کلدی قنادی عاقبت
	قیدنی حکم بیدیلدی کاله	پسی یزوب یازو قیدیلدی کاله

کر

کر بولای دیما یار ایدره وز	خیر جان سلک آباد ایدره وز
چون کداون بیز قلابی یازدار	سویلا نیچله دونه روز کار
بد قوسوز کوه سوبیلندی نام	هر برای حدیج سوبیلندی نام
بس بشایلی نظری سرور کی	علم و عاقل بحق دین اری
خیرله آقا نیری اریک ایدره	عینیه بقایه سکر لک ایدره
کند ولطنندی عا ایلایه همد	رحم ایوب القیلا سوبیلایم
یا اکه العالمین آمرز کار	انلرک کیمه سلیمان ناکه وار
وقتیه گیت ایلد دوشمه لایغا	حاجتیی ایلد روا هم یرلغا
یونر طغور بیلر بو حکم قوی	سویلا نکوا اولدی سلم شکر طو

باب در بیان دوزهای اسبوع

چون یکی آبی کوی هم ای عمو	شرح احکام و قواعد منوگو
ساعت برج دقایق هم دیرج	نسمیه معنی منازل بی خرج
منفعت خزان ستره اجتناب	حکمت طب علایم احتساب
جله بی بللک چو ای صاحب	بردی قالدی همان ای شیور
نیچه کور سوئی دیلارم قمر ایدرم	دید کور دیم قلابی حق ایدرم
جمع اولور عقل کوئل ال بیو ایدرم	بر لطیف معنی بلور تحو ایدرم
نقد رجه آواری شاهو کش	حاطر یار نور اولدیو شاهو کش

حکمت

سوزاوزه اوله معانی اوزون	محترم سوزونده حلال جان اوزون
سجاعتل کشیده سوزون	نقده اوله معانی هم فزون
دکترای ایام اسبوعده خبر	کم حدیثه در رسوای معتبر

در بیان روز شنبه

صورت برفی بود کم یا رسول	شنبه ویران خبره کوندر اول
دیدنی ماکووم حدیث کوندر	قوم موسی کونی هم مستوفی
زیر کمره اولی اول کوندرایی	انبیای دینی الهی تمام نبی
بیروست بر صراط بیرون	عیسی موسی محمد پاک روح
بعضی علمای بویردی ایشت	سوزونی کنور که دایم ایشت
معنی سبوتک عظیم بی خود	یعنی اوله در معنی اليهود
بعضی دینده هم ای کسبه	استوالت معنی در معنی
بود در معنی اصح بی دق ولت	زیره القوده سبب تادیه حق
کریکوننده دکله حرم دیش	ویریم کلج بی اول آغ میشت
دکله کت اصحاب سبتی نولدیله	دنای سوزونلوی میمن اولدیله
هر نیمه در لوکجه بود و سبت	کلج اول کونده کونولدر سبت
اوکونی درم بوکون خوش آید	که هلال اولایس حشری آیره
اشبوکون ملایک کسانک حالو	برخیه جرح اولایس الی جی

یماونوز اولدی قورلغان آنک	به قورق اولدی بی جیان آنک
یذی هم معنی ایشت ای بختیار	هفته ده بوکون ایلاک اختیار
بوکونی بولر سوپ قله یی جی	آند اولدی اولدی اولدی جی
بریهون بده بوکونی صورم لر	نیتد دو تو سوزونده دیریلر

ایدره الهی کونده یا دندی چلب	جبل دینای تمام اوردی بعلب
شنبه کون شاد اولدی کندی	زیره آنک کونده بی تو دی ای
پس بده واجب در شان اولون	امریا بیدل آزاد اولون
چو رسول ایشتدی جان الهی	آیتا بیدر به رسول اولو حق

از حضرت

ولقد خلقنا السموات والارض وما بینهما فی ستة ايام واما	ولقد خلقنا السموات والارض وما بینهما فی ستة ايام واما
یعنی برانستادن اول کشتی	که اول ایستادن آخر سوزونلا
آلت اعضا ایلانلا به هم	چوقا قفس ایلوب بیکلایه هم
کی دیم بوکون اولدی جهان	روح حیوانه و سلاک انشی
عریش و کوسیه بوکوک لوح و قلم	ایکیم اولادی محتاج بی اله
چو بلی آیت کلدی سید اولور	اول یهودی بودیم ایمان کاتور
جاهلینده بوکونری اختیار	سب بلر لودی دیولدی شیار

در بیان روز یکشنبه

صورت یوم الاصله احمد	کون جوابنده نیچ کلدی ندی
----------------------	--------------------------

دیدي اول کوزه عمارت بانشین	بچلور یک هم آج استلوق
زیره بکو کوزه حقیق ای شین	عالم بنیاد اول دردی مصطفی
اول کون اولدی بجز برص	جلد ایام هم بجز ای رصفا
دینک اول کونیدری خلان	عید نغرافی هم اولدری کوان
الک آدی اولدر دهم نجب	جاهلیته بنی دردی هب
کمر بنایا بسمه باغ ای کحل	بوکون اشارسه تمام ایلرخدا
کوکشی قلم اظافیر ایدر	جلد بالند ترا بد کیده دیر
منفعت کیده طولنده آلکن	بچه بیک برف اوله وارنده آلکن

در بیان روز و شنبه

چوب رشتنه کونلدا آجلدی خلد	هم تجارت کونیدر دهم سن
زیر اول کوزه سفر قلدری شعب	امه حقه اندی تجارت پس شعب
اشبوکله اندی نیمه جبرائیل	وجی دوشنبه کله اندی اول خلیل
چو بی هم اشبوکله اندی رسول	دشیم کلدری کون کندی رسول
مصطفی ایدم بوکولای دلتوان	عض اولور اعمال ات قشیر
تکوی بر لیکنه هم اندی دخیل	کعبه بشلاری اول کوبه هم خلیل
طوبی چچندی دساز اندی دیر	کوکله ادریس آغدی برغان اندی دیر
بار فی الحله سفر قتلان کشی	بوکوله ایدرس ایدر در حرا بی شی

جاهلیته

جاهلیته آدی اهلان ایدری	سوم حقیقه درما که نغ ایدری
کمر کساملو نغنی ای معنری	عقل ارتقا اولدیر دهنه قوی
کاتب حافظ امام اوله تمام	نویله بیوشد اولدیر لانا نام
بغض هر صانع که عکس بولدی	اول صانع کله ای استاد اولدی

در بیان روز و شنبه

صودر لسم شنبه دده اصحابی	کمر نجه کندی برف و بر کل خباب
دیدری پیغمبر بوکوندر قان	زیره حین اولدری مولک بل بون
هم بوغزلدی بوکون ای عصب	اول بنه اسرائیل ایچیزدی بعت
هابلی اولدری قایل هم بوکون	قان بنیاد ایلدی اول هم بوکون
ایسم جیب یچی ای سعید	هم زکریا بوکون اولدری شهید
اول لعین زوجه درب فی زری	بوکون اولدری قریسان زری
کمر حیات اندور دکان ادر	بوکون آدریم سنا سب اولدر
لیکنه طوفان کسانک حالی دیر	قرنهای اوله قوا فعال دیر
تیز اولدای هر کاک اولی ای اول	نوش اوله انده فرج فیض طلق
اول آدیدر جبار ایمن پاک	سایه ساو ناره ادر اعدای خاک

در بیان روز و چهارشنبه

ارجاده صور دلی ای بر اصول	یوم نخی دیو بو پودی هم رسول
---------------------------	-----------------------------

زیره بو گونه هلاک اولدی بیلر	عوج هم نوبه نورد الیایر
قدیم عاد شداد فاروقی هوش	قدیم صالح قوم قوط قدیم عود
طریق کسمی بیکه بنالوله	خلق دشت افعال آفتاب اول
آللا اوت اچک اورد سول	یکو کی حانه کومکای اولو
لیک آوار بعا سفید حذر	هم لطیفه ایش بخت خیر
قریشینه سولدی بابا یزید	کلی ترقیه کماله دیرین
حاجتم وار در طایفه پیویم	قرایه دیو ابعاد در نیلیم
حاجت استعاضه بیکه مقبول دکل	آله پیچله کیدر چوله یول دکل
دیدی یزید طغیانی آند	یادور کوندر دکل پی ندر
آیدر آندیه اولدی بشیم الباس	بویان قریه یان لب لباس
دیدیم بیکه دغی یغی ای ای	نمازک کوه اولور بر کورانی
دیدیم کورم قولا اولپ صاندر	جبهه ایچله یاقی یا قلدغی
ایدر ابراهیم بیکه خور تمام	که بوکوله اولدی انا و بی یعام
دیدیم بلرم حاله ای شکی لقا	آندله اوتور اوردیله منجینقا
ایدر اول در الدی بیس الانام	نغز قلدری اشد کاه عام
یوم اخلاص پیچله بولمک ظفر	دیدی نای پیچینه باسفر
اول قد بولدی چون کوه نرسه	انکچه جکلدی بونجه رحه

جاهلیت

جاهلیتده دبار ایدر آری	سای تصنیف اوله شیر دیک
در بیان روز پنجشنبه	
دیدیم مصطفایا هم نفیسی	که تکریم سولیکلیم لطیف
مصطفایا دیک که حاجت کوندر	تکریم دیک ارادت کوندر
اول قد بولدی چون کوه نرسه	انکچه دیری نای بیکه حریف
زیره بو گونه قی حاجت قبول	بارشاه ویرنم کورب قبول
مکه فتح اندی بیکه مصطفایا	سوی معر کوی هم ای بی ایتا
یونش قریه شادی هم کلدر	یونش کشته اوتوشی کوردر
ای یاس هم بوکوندر کورک	یونش یعقوب سلامت کورک
سای زمانه بیکه چندی	اولدی حقیقه لایم کشته لایق
هم خلیل الله طریقه در قبول	هاجری باغشادی سار قبول
که آغا ورک اولیجی شاه علل	دینیه کلری هم انده احمیل
کرک طایفه اهل عین	ایستاد خاص ایام معین
قلیاری پیچیده در مصطفایا	دور اولامز قیبه اولد شفا
آلایه کونه حیات خیر دکل	سوی دکل نهامت حش دکل
آری سینه ایلار بیکه لیل	یونش دیوردی پیچله شفا
در بیان روز آخیره	

طایفه

جمله یار اندکی چون اهل صلاح	بهم وصلت و دیدی اولم نکاح
زیند بود کوهن نکاح لذت آدم	نخست بقیه سیاهه ادری هم
بویغوانندی ز لجام طایوس	هر صفای زین نکاح طری سوس
هم تخت اندکی اقدام بوابش	که نکاح اولدی حدیج عایش
پس بوز بود نکاح اولدی هم	هم علی یازوجت اولدی عالم
آدم آتاز جهان کلد و کی	خالقی مخلوق جمله بلدی کی
ایضا کبر و پ زین بودی هم	سوی سینه ملول اولدی هم
هم بلو شوی اهل نما اولدی	حامل اولوب چ اولاد اولدی
جمله بی بود کوهن درای دی	هم دنا دیکه عید المؤمنین
که بود کون طرفت کبی محترم	مالی ارتقد مدد عربی هم
منفعت دوت طو ندر قی	خیر لکیده جهانند ای غی
جاهلنده اناسو ای مدد کار	بود در لودی غزوت آشکار
در بیان دوزخا بروایت دیکه و تدبیرات نکاح	
بعض عالموا نیست ندید یار	دوشیب در لوفکر لید یار
چول بوی کوی بریدی یی تعب	جمله یکشنب کونی اول فرغ
پس بنا بشلین اول کوهن تسلیم	حق میراید نکاح اول شلیم
آی کون دوشنب کوه اولدی عالم	بیران اندکی هر بوی بودی عالم

چند

بسیار سوزن کشته اول کوه قیل	که در لوس کمر سوز قتل اول
دیند کوی سب مشید کوه بنام	جمله حیوانا بهایم ای هم
چون بوغوان آبی ی قیل و قال	قاسم آتقی بز اولدی حلال
پس حیات است صبر آدی	بود کون آتقی خیر و دی
ایضا و انهار چو چاشنی کون	قد رتد کون اولدی بکون
چول آتقی ایچک نه اولدی بهاج	که چو چو ایچک اکسکدر بهاج
اولکه شرتلرا ایچک ستر دوا	بود کون ایچک سینه دوا
چون کله یکشنب کونی اول کده کار	یاراد فرودوس و دوزخ نور کار
جمله محتاج اولدی انسان ایچک	هم نجات است طری دوزخ
پس دیکه استای اول کوهن	هر نه حاجت کرد ل اول کون
کوره قلدی جوی کوه اول پاره	آدی یارندی حقایق آت
اشب کوه اولدی بوز هم زمان	کند و خند اندی بولاری خلی
پس نکاح بود کوهن قتل اول	نعمت بول در لای طنان اول
چول قی بلدن ایام صلاح	جمع کوه کوش اولدی غنی
پس جماعت تدبیرین ایل قی	که بیجهان اولیاس ای هم
دیند بوجاج لذت نسیم کوه	بیر سیه بود رای شاه روه کار
آدی اولکم بله احلی لیه	دو قیل سور و جملک حایه

چو بگر الدفیه الدایه هم	بدریخت در قعر بایه هم
بدریخت بعباده کلدیله	دریخت ایستد و پ و روپ الیل
فندیچا غادی بولرد ایست	بدریختی ندر حه بلور ای کیم
کر بولار هر که نکاح اقامه	فانکمی حکمندی ایش قاسلر
کله اولاد بولردن ای هم	بدریختی چاییش در نظام
باتیچین اکلایا سرور آدمه	طلد و رالو معمر جلاله
شولقد رنک و عیبر سولایله	باز عطار به جیب ایلایله
نیجه کمر دیر کتایله آن	سری جری ایلر سوز الیله قان
بدریخت کلام آخر نیلدا کک	کوه اونی طرف ایشتم کک
چوله کلن او کفر داس بکر	یتیم اولن سگ دخی بکر بکر
یودر ایکی یلغی سن ای حرج	اول صوبی صیقل او اچره باجی
شولقد صیقل کوا ایچ کول	صاع الک الله قریل کول
بدریختی اوزای غنیم	صافک قند تکر ای غنیم
التم باریک فاضلها و باریک کاه فاضله ان ربه عظیم	
التم انی الشک فیها و فیها صلی و اخذ بک من شر ما و من شر ما صلی	
اکر دهره دیرمه شیر و شیر	آبی طند حالم طند بده
اکول اول کیمه تله جماع	اون یلغی کیمه سیمه ییضاع

آیین ماه

هم هر آبلش صوکن کچا سندن	لذت اولادن اولم ایل بقر
ذکر اوغلان طغاجن اولر	یا سینه و مرغ یا مصوع اولر
قراش بولک شنبه کچو قیصه	هم چهارشنبه کچی سه صبحه
ایله کر طغچه اوغلان سخت اولر	کاسی اولد و بی بیکت اولر
هم اولو بیلم کیم سندن صیق	ایرو یا قدسک دخی یک ذی
اوغلان اولن کیمه حلالی	آتین آتین آذر لایجی
هم کیمه بیلم کیم سندن زمار	ایمکی صیقل ای شمر یار
کر غیب اوغلان اولن کیمه شایان	السیق مغلوب اولد و بی کاه
در دولا یاخو اما بچه ای لمام	بدریختی یوش رسول بده لمام
چوه جماع ایندک دخی ایلر	اول سندن و کله هم سیلر
کالیمه ایکی حلاله افتراق	هم ارا کرده بولغیه نفاق
وارسه ترک ایت جماع اچره بکر	اکلر قریل داس با آنگ یا صوکن
کر طغچه اوغلان بیلان صریحی	فستق و صحر افسونه ایلایجی
کر جماع اچره سون اولن روفا	بلنک لوله و بوردغان یا بوردغان
بانک هم یی الاقامت ای پشنا	تلفیل صیقل دوغان اوغلان شنا
یا مری یا کیمه بد فعال	آدم قیان و رنجی بد فعال
احکام اولر کوه قلم جماع	کر اول اوغلان یازمیری تراج

کجیل اوله و مسک وار نماز
 چادر و التمه جاج ای دیلیر
 اکی یوزل اوله یوز کولدی
 اتمه برور جاج اوله کپی
 اعلی زینار ایله اؤرس اوله
 کجیلک اوله قانتله ای اوله
 مسک و سنده باجده صقار
 چخیا هر کز کناهدن اوله ولد
 هم اوله جاج زور درخت
 هم سز کچا لار نه قش دکی
 ک اوله انده ولدا یی دلتوز
 آیه قش کونسه قش دتی
 ک کلا اوله برمایه لور
 فچنه بجا جاج و سنده
 ک طفا اوله قراغ باسقل
 جین انک انما یزای نامدار
 هم جیم جی دی اوله دمه قفیه

کوارو

ک او طور کک استنک آینه
 او چکی زینار سی اولم عورت
 قکلی جمع ایت اوله غلته سی
 اوله اوله اوله یز اوله
 ایله اشین اید ریسک ایهام
 ک سینه کچا اوله مرخ
 ساده ک ککلی سجاد تلر اوله
 ک اوله یوم الحیف ایلده بپر
 بو جاج اوله اوله اوله غلام
 حاذق و عاهر قوبه دیو قنول
 کچر سی اوله کوشده بید
 جمع کوه ایله دریسک صحت
 طالعیمول اوله انجه سمید
 کچر سی اوله کوشده بید
 مخضر و من بخیر هم کتی
 آریه حینه یوز یاز نفاش
 شاد اوله کک کک اوله صلیک تی

دو شکینه ایشاک اوله صبی
 ک طفا اوله غلام صقار اوله قته
 بر دتی عورت تصویله سی
 ک اوله جاجی استغما اوله
 ک طفا اوله غلام اوله حافظ کلام
 ک طفا اوله غلام سلم اوله قح
 کندورم استه یوزی قنول
 اوله لکن صکر جماع ای دیلیر
 علم و عاق حکیم اوله تمام
 جته و شیطان انا اوله زبول
 زاهد و عابد قوبه دوشن ولد
 اول طغان اوله غلام حلیم اوله قته
 هم کرا دینا سی ایند شهبید
 طوغ اوله کوشده بید
 محسن مشفق ممیز متقی
 اولم ایلد سگ جاج ای دیلیر
 بولدی یوز شحیم ایلد یوزیه

او پرستم فرج حق او بنا بر حق	نظمه ایله ذوق این روزگار
چو به اوله خاطر فرج او برکت حق	خوب اوله یوب آنک لذت حق
لیک جرق آنک یوز دای افری	آنمکله جرق زیان اوله دای
چو جماع افروغ از غافل هم	لذت اکس کوروس ریخ اوله آن
الاعماله نساصل اتمک	جاهلک هر کسوند ایشتمک
نظمه تعلیم ایدل بر صفتی	فضل حق اندک شوق کز دوتی
نیچ نیچ سوله دکه حکم	قد نادر صالم کس دنیا ره کیم
فاعلاتن فاعلاتن فاعلات	کجری یوق یوق یوق تر جیهان
ایکی یوز دای دوق بیجا کیم	قل صابی اولیا یشین و نه کیم
سوز تمام اولدی ختم اولدی	او قفل والله اعلم بالصواب

او قیانی بازین دکلیمانی
رحمتک ایلد بر لغافل یاغنی

قد وقع الزاغ من تعبد هذا الكتاب في وقت الصغر في يوم خامس من
مزاياهم نول المياك وانا افتر العوي اذا غاب لم يدركوا حاض

لم يعلم في سبعة سبع واربعين
والنم جوق من له المعز
والشراف

